

CONSTITUTIES

1817 - 2017

Congregatie van de Heilige Harten

van Jezus en Maria

Broeders

**Generaalat
Rome
2017**

Inhoud

Constituties 2017

Inleiding

Javier Álvarez-Ossorio ssc 7

De Constituties van de SSCC

Eduardo Pérez-Cotapos ssc 11

Apostolisch Decreet

10 januari 1817 41

Rondschrijven van pater Coudrin

14 april 1817 45

Rondschrijven van pater Coudrin

11 februari 1826 55

Bijlage: *De Regel van Sint-Benedictus* 59

CONSTITUTIES EN STATUTEN 79

Decreet van Goedkeuring, *9 juli 1990* 91

Brief van de Algemeen Overste, *14 juli 1990* 95

Goedkeuring van de wijziging door het Algemeen Kapittel van 1994	99
Goedkeuring van wijzigingen door het Algemeen Kapittel van 2012	101
Inleidend Hoofdstuk 1825 (1817)	103
CONSTITUTIES	105
STATUTEN	185

Constituties 2017

Inleiding

Javier Álvarez-Ossorio ssc

"**Komt tot Mij**", zo nodigt Jezus ons uit (Mat 11, 28). We willen wel naar hem gaan, maar langs welke wegen? Er zijn zo veel verschillende manieren om het Evangelie te beleven ...

Het Evangelie is zo uitzonderlijk dat niemand het helemaal kan beleven. We kunnen Jezus alleen maar volgen op een concrete manier en met een bepaalde groep van metgezellen. Daarom wekt de Geest veel verschillende charisma's op, zodat iedereen er zijn weg en zijn thuis in kan vinden. We hebben een levensweg nodig, die zich aanpast aan de verlangens van ons hart en aan de beperkingen van ons mens zijn.

De Congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria is een van die wegen die leiden naar Jezus, een concrete manier om God op de weg van het leven te ontmoeten, een geestelijke thuis waar men de kracht van het Evangelie kan ervaren.

Is het juist om dat te zeggen? Niet te pretentius? Nee, dat is het niet. De kerk bevestigt de geldigheid van het ontvangen charisma en "erkent ons als een religieus korps", in de woorden van de Bon Père in de brief van 14 april 1817, over de goedkeuring van de Constituties van de Congregatie door de Heilige Stoel. De officiële erkenning door de Kerk is van doorslaggevende waarde. Zij wijst ons een plaats in het Lichaam van Christus en in het op de weg zijn van het volk van God.

De tekst van de **Constituties** is onze unieke toegangsweg naar het Evangelie, die onze gemeenschap maakt tot een "school voor de dienst van de Heer," zoals de heilige Benedictus zei in zijn oude Regel (Proloog 45), waarop vele anderen zijn geïnspireerd, ook de onze. "Deze Constituties en Statuten", aldus artikel 153, "zijn een manier van leven voor ons, religieuzen van de Heilige Harten," die ons in staat stelt om "de liefde van de Heilige Harten te verkondigen door ons leven en ons apostolaat."

Het is nu 200 jaar geleden dat deze weg werd goedgekeurd. Op 10 januari 1817 bevestigde paus Pius VII de plaats van onze Congregatie in de kerk door de goedkeuring van de Constituties. De Bon Père interpreteerde dit vol vreugde als een hernieuwde oproep van de Heer: "De goddelijke Meester lijkt zijn hart te openen en te zeggen: Komt allen tot Mij." Het is alsof de Kerk, door die goedkeuring, ons zei: "Wij rekenen op u, draag bij tot de zending van God in de wereld, dan heb je iets waardevols dat je niet alleen voor jezelf mag houden."

Twee eeuwen zijn verstreken en de Constituties zijn van essentieel belang om te herkennen wie we zijn en onze plaats in de Kerk van vandaag te blijven begrijpen. Bij elke stap op die weg, in elk Provinciaal of Algemeen Kapittel probeert onze gemeenschap te onderscheiden wat God ons voorstelt en zoekt ze naar concrete manieren van liefhebben en dienen. Maar deze oefening van vernieuwing begint nooit vanaf zero, maar ze is gebaseerd op wat wordt gezegd in de Constituties. Het is al uitgedrukt in woorden, maar er blijft nog veel te zeggen in daden. Het zijn wijze woorden, maar ze kunnen vergeten worden, bestudeerd en steeds herontdekt.

Dit **tweehonderdjarig jubileum van de goedkeuring van de Congregatie** lijkt ons een uitstekende gelegenheid om een speciale uitgave te publiceren over de Constituties, die u nu in handen hebt. Dankzij het werk van een groep medebroeders -

namens allen danken we hen voor hun waardevolle dienst - werden in één volume, en gepubliceerd in acht talen, de belangrijkste documenten bijeengebracht. Zo werden in deze uitgave opgenomen: de huidige tekst van de Constituties, de brieven van de Bon Père, waarin hij de goedkeuring door de Heilige Stoel heeft aangekondigd, een historische studie die de evolutie van de Constituties schetst in de geschiedenis van de Congregatie, en de nummers van de Regel van Benedictus die door de Bon Père werden aanbevolen, voor lezing en meditatie door de broeders.

Door deze documenten bijeen te brengen, is het duidelijk dat de historische solidariteit op een eigen manier en vanaf het begin, de verschillende generaties van de Congregatie verenigt. Dit roept spontaan de vraag op: **“Wie ben je vandaag, Congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria?”** Deze speciale uitgave kan ons helpen die vraag te beantwoorden. Zien waar we vandaan komen en aandacht besteden aan het formuleren van wie we zijn, kan in ons het verlangen doen groeien te worden waartoe we geroepen zijn, nu en in de toekomst.

Is het alleen maar om te herhalen wat we al weten? Voor een groot deel, ja. Ook omdat de meeste van de richtlijnen en besluiten van de Congregatie in de afgelopen decennia erg vasthielden aan wat er al in de Constituties stond. Anderzijds, als men ze na een lange tijd herleest, kunnen enkele dingen aangenaam verrassen.

In ieder geval is het goed steeds weer het essentiële te herhalen. God doet hetzelfde met ons. Hij brengt ons telkens opnieuw terug naar dezelfde plaatsen, plaatst ons steeds weer voor hetzelfde Evangelie, maar zo dat het altijd anders lijkt. God werkt in ons, niet als in een op zichzelf gesloten cirkel, maar als een spiraal die steeds verder en dieper doordringt, en nooit op

dezelfde diepte blijft hangen. Hetzelfde Evangelie, oud maar toch altijd nieuw.

We worden geconfronteerd met mogelijke tekenen van vermoeidheid die we, als individu of als gemeenschap soms zien opduiken onder ons. De verleiding is soms groot om alleen maar de reeds bekende stereotypen te herhalen, of we worden geconfronteerd met die typische onzekerheid van onze tijd, die vaak leidt tot niet meer weten hoe te handelen. Bij dit alles wordt de herlezing van onze Constituties aangeboden als een uitdaging voor een jeugdige vernieuwing, een uitdaging om te durven herbeginnen.

Ik nodig u uit, broeders, dit boek te lezen en er persoonlijk en in gemeenschap over te mediteren. Moge de Heer ons helpen tot Hem te gaan, Hem te proeven op de weg van het leven, de school van zijn dienstbaarheid binnen te gaan, en om zijn liefde te verkondigen waar we ook zijn.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Javier', with a large, stylized flourish at the end.

Javier Álvarez-Ossorio ssc
Algemeen Overste
Rome, 20 augustus 2016

De Constituties van de SSCC

Eduardo Pérez-Cotapos ssc

In de loop van haar geschiedenis heeft de mannelijke tak van de onze Congregatie zeven verschillende redacties van onze Constituties gekend. De tekst van de eerste Constituties werd goedgekeurd door de Heilige Stoel op 10 januari 1817. De huidige Constituties werden op 9 juli 1990 goedgekeurd door de Heilige Stoel. In deze geschiedenis kunnen we twee grote periodes onderscheiden.

- De **Constituties uit de tijd van de stichting**: ze beginnen met een zeer onvolledige tekst, eerder een schets van Constituties, goedgekeurd in 1817. Dan volgt de bijgewerkte tekst goedgekeurd in 1826, en daarna de latere en volledige herziening in 1840. Deze tekst werd herzien in 1909 en 1928, maar zonder ingrijpende veranderingen.
- Het **opstellen van nieuwe Constituties**, begonnen met het besluit van het Algemeen Kapittel van 1953 tot een « *Refonte de la Règle* » (“*een herijken van de regel*”), mondde uit in de tekst van 1966. Die was het resultaat van intensief werk, maar doodgeboren vanwege de vernieuwingen bijgebracht door het Concilie. Vervolgens begon een ruime periode van experiment en vernieuwing, met een zeer wisselende wetgeving, die uitmondde in de Constituties van 1990, het gerijpte resultaat van dit proces.

De Constituties zijn een normatieve basistekst voor het leven van een Congregatie. Al onze Constituties zijn goedgekeurd door een Algemeen Kapittel, en vervolgens goedgekeurd door

de Heilige Stoel, die meestal een aantal correcties in de tekst voorstelt. Deze goedkeuring verleent juridische waarde en de formele erkenning van het juridische bestaan van de Congregatie. De afkondiging van de Constituties is altijd een zaak van de Algemeen Overste.

Vanaf het begin werd de definitieve tekst onderverdeeld in twee grote eenheden: *Constituties en Statuten*, de grote oriëntaties, en de meer praktische en concrete regels. In de eerste vijf teksten wordt gesproken over *regels*, zonder dat die duidelijk kunnen afgebakend worden in één blok tekst met deze naam. De Constituties van de 19e eeuw hadden ook een zeer duidelijk vastgelegd Ceremonieel. Tot het tijdstip van het Tweede Vaticaans Concilie is het gebruikelijk om het geheel "Onze Regel" of de "onze Heilige Regel" te noemen.

Een korte synthese van de zeven grote stappen:

1. De eerste Constituties werden goedgekeurd in 1817 door paus Pius VII. Goedgekeurd in de Latijnse versie, kwam er ook een Franse vertaling onder supervisie van de Bon Père. In die tijd werden zij nog niet gedrukt. Ze verschenen voor het eerst in de *Annales Congregationis Sacrorum Cordium*, tijdschrift in 1961. Ze werden vertaald naar het Spaans en recent naar het Engels.

2. De tweede redactie van de Constituties, goedgekeurd door paus Leo XII in 1825 werd het volgende jaar gepubliceerd als: *Ceremonieel, Regel, Constituties en Statuten van de Congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria, en van de Altijddurende Aanbidding van het Allerheiligste Sacrament des Altaars*.¹

¹ *Cérémonial, Règles, Constitutions et Statuts de la Congrégation des Sacrés-Cœurs de Jésus et de Marie, et de l'Adoration Perpétuelle du Très-Saint Sacrement de l'Autel*». Troyes, De l'Imprimerie de V^e. André, Imprimeur-Libraire de l'Évêché 1826. 60 blz.

3. De derde redactie van de Constituties werd goedgekeurd door paus Gregorius XVI in 1840, en onmiddellijk gepubliceerd in het Latijn² en daarna in het Frans: *Constitutiones, Statuta et Regulæ Fratrum Congregationis SS. Cordium Jesu et Mariæ necnon et Adorationis Perpetuæ Sanctissimi Sacramenti Altaris* (Paris: 1840. 174 pp.).³ De Franse vertaling⁴ luidde als volgt: *Constitutions, Statuts, Règles et Cérémonial de la Congrégation des Sacrés-Cœurs de Jésus et de Marie, et de l'Adoration Perpétuelle du Très-Saint Sacrement de l'Autel*. Beide versies zijn meestal in één volume verspreid. Een herdruk van deze tekst werd gemaakt in 1875. Als bijlagen werden de notulen van het Algemeen Kapittel van 1874 toegevoegd, en zoals het hoorde, de goedkeuring door de Heilige Stoel.

4. De vierde redactie van de Constituties werd goedgekeurd in 1909 door paus Pius X en onmiddellijk in het Latijn gepubliceerd in één volume.⁵ Ze bevatte verschillende documenten, zowel in het Latijn als in het Frans, met onafhankelijke paginering: *Constituties, Statuten en Regel van de Broeders van de Congregatie van de Allerheiligste Harten van Jezus en Maria en van de Altijddurende Aanbidding van het Allerheiligste Sacrament des Altaars*.

5. De vijfde redactie van de Constituties werd goedgekeurd in 1928 door paus Pius XI. Daar werden de oriëntaties van de nieuwe codex van het Kerkelijk Recht, gepubliceerd in 1917, in verwerkt. Ze werden hetzelfde jaar gepubliceerd, maar alleen

² *Constituties, Statuten en Regel van de Broeders van de Congregatie van de Allerheiligste Harten van Jezus en Maria en van de Altijddurende Aanbidding van het Allerheiligste Sacrament des Altaars*.

³ Troyes, De l'Imprimerie de V^e. André, Imprimeur-Libraire de l'Évêché 1826. 60 blz.

⁴ *Ceremonieel, Regel, Constituties en Statuten van de Congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria en van de Altijddurende Aanbidding van het Allerheiligste Sacrament des Altaars*. Paris 1840. XVI + 236 blz.

⁵ *Constitutiones, Statuta et Regulæ Fratrum Congregationis SS. Cordium Jesu et Mariæ necnon et Adorationis Perpetuæ Sanctissimi Sacramenti Altaris*. Domus Principalis, Braniæ-Comitis in Belgio 1909, 522 blz.

in het Frans:⁶ *Constitutions, Statuts et Règles des Frères de la Congrégation des Sacrés Cœurs de Jésus et de Marie et de l'Adoration Perpétuelle du Très-Saint Sacrement de l'Autel*. Ook : *Ceremonieel ten behoeve van de Broeders van de Congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria en van de Altijddurende Aanbidding van het Allerheiligste Sacrament des Altaars*. Er bestaat een vertaling naar het Spaans, gepubliceerd in 1941.

6. De zesde redactie van de Constituties was het resultaat van een lang proces van herwerking in de diepte van onze Constituties (genoemd «*Refonte de la Règle*», best vertaald door “*herijking van de regel*”). Goedgekeurd *ad experimentum* in 1966 door paus Paulus VI, werden ze oorspronkelijk gepubliceerd in het Latijn: *Congregatio Sacrorum Cordium Constitutiones cum adnexis Statutis et Decisionibus Capitularibus*. Alleen de Latijnse tekst was officieel, en elke provincie was verantwoordelijk voor de vertaling.

7. De zevende redactie van de Constituties, de huidige, werd door paus Johannes Paulus in 1990 goedgekeurd en gepubliceerd in de oorspronkelijke Spaanse tekst, met officiële vertalingen naar het Frans, Engels en Nederlands: *Constituties en Statuten. Congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria en van de Altijddurende Aanbidding van het Allerheiligste Sacrament des Altaars*. Rome: Generaalat 1990. 158 blz. Ze zijn door sommige provincies vertaald in andere talen: in het Portugees, Indonesisch, Duits, Pools, enz.

We maken een iets meer gedetailleerd overzicht van deze zeven constitutionele teksten en besteden aandacht aan enkele van de belangrijkste aspecten.

⁶ Maison-Mère, Braine-le-Comte (Belgique) 1928. XXXIX + 208 blz.

1. De eerste editie van de Constituties – 1817

Onze eerste Constituties werden goedgekeurd op 20 december 1816, tijdens de plenaire vergadering van de Heilige Congregatie van de Bisschoppen en de Religieuzen, en bevestigd door paus Pius VII, in een *pauselijk Decreet* van 10 januari 1817.⁷ Dit kan worden beschouwd als de officiële datum van goedkeuring van onze eerste *Constituties*.⁸ De nieuwe Constituties werden aan de Congregatie voorgesteld door de Bon Père in het rondschrijven van 14 April 1817.

De *bulle Pastor Aeternus*, gedateerd 17 November 1817,⁹ voegde niets nieuws toe aan de tekst van de Constituties zoals die al eerder was goedgekeurd door het *Decreet*. Het gaf de tekst alleen een plechtige goedkeuring, nodig voor de erkenning van de Congregatie door de Franse bisschoppen en de burgerlijke autoriteiten.

Deze nieuwe Constituties werden goedgekeurd voor heel de Congregatie, broeders én zusters. Ze zijn geschreven vanuit het oogpunt van de broeders, en dezelfde regels zijn dan "aangepast" aan de zusters. De artikelen verwoordden teksten met betrekking tot beide takken.

Om de teksten goed te verstaan is het nodig te weten dat in die jaren de Congregatie een zeer kleine realiteit was, vooral de mannelijke tak. In 1815 telden de broeders slechts 22 leden: 16

⁷ De tekst van het *Decreet tot goedkeuring* bevindt zich in een tweetalige uitgave in het Latijn en het Frans in de *Annales Congregationis Sacrorum Cordium* 1956, blz. 2-7. Het Decreet bereikte Picpus op 24 maart 1817.

⁸ Die tekst van de *Constituties* kwam niet op één moment; er was eerst een manuscript. De eerste druk verscheen in het tijdschrift *Annales Congregationis Sacrorum Cordium* in 1961, blz. 161-232.

⁹ De tekst van de *Bula Pastor Aeternus* verscheen in *Annales Congregationis Sacrorum Cordium* 1957, blz. 97-109.

priesters en 6 lekenbroeders. De zusters zijn dan in totaal met ongeveer 180, met inbegrip van koorzusters en werkszusters.

Het Besluit van 10 januari 1817, volledig opgenomen in deze uitgave, geeft een goede synthese van de grote spirituele accenten in de nieuwe Gemeenschap, die officieel is erkend. Om die uit te drukken baseert men zich op het schema van de "vier leeftijden" van Jezus: *"Het doel van deze Congregatie is de navolging van de vier leeftijden van onze goddelijke Verlosser: zijn **kindsheid**, door gratis vorming te geven aan arme kinderen van beide geslachten en te zorgen voor de opleiding van kandidaten voor de eredienst. Zijn **verborgen leven** door eerherstel tijdens de Altijddurende Aanbidding van het Allerheiligste Sacrament des Altaars, voor de beledigingen aangedaan aan de Heilige Harten van Jezus en Maria. Daarom wordt het heilig Sacrament dag en nacht aanbeden, zonder onderbreking, vooral in de huizen van de zusters want zij zijn het talrijkst. Zijn **openbaar leven** door zich te wijden aan de verkondiging van het evangelie en de missionering. Tenslotte zijn **gekruisigd leven** door de beoefening van versteroving naar lichaam en geest, in de mate dat de menselijke zwakheid dit toelaat."*

Ditzelfde decreet bevat een juridisch zeer belangrijke bevestiging: deze Congregatie... *"neemt de Regel van Sint Benedictus aan maar met aangepaste Constituties."* "De goedkeuring van de regel van Sint-Benedictus" als een **spiritueel pad voor de Congregatie, ligt in de lijn van de** verordeningen die afkomstig zijn van het vierde Lateraanse Concilie (1215).¹⁰ De Bon Père

¹⁰ Het vierde Lateraanse Concilie (1215), hoofdstuk 13, stelt vast dat alle nieuwe religieuze gemeenschappen aan een van de reeds eerder goedgekeurde regels moeten voldoen: *'verbod van nieuwe religieuze orden'*. Opdat het buitensporig aantal religieuze orden niet oorzaak zou worden van ernstige verwarring in de kerk van God, verbieden we strikt dat in de toekomst nieuwe orden worden gesticht. Wie daarom een vorm van kloosterleven wil omarmen, kiest nu een van die reeds goedgekeurd zijn. Eveneens, wie een nieuw religieus huis wil oprichten, onderschrijve de regel en instellingen van reeds goedgekeurde religieuze ordes [*qui voluerit religiosam domum fundare de novo regulam et*

kende de regel van Sint-Benedictus, zoals die werd beleefd toen hij verbleef in het klooster van Valsainte, in Freiburg, Zwitserland. De grote spirituele figuur die zijn ervaring ondersteunde, was Dom Augustin de Lestrage (1754-1827), een benedictijnermonnik van de abdij van La Trappe, die in 1791 met een groep monniken emigreerde naar Zwitserland, en zich vestigde in de Chartreuse van Valsainte. Ze waren een groep die de spirituele kwaliteit behield en continuïteit gaf aan het kloosterleven te midden de conflicten van de revolutie. De zeer praktische en tegelijk zeer veeleisende Benedictijnse regel was van groot belang voor de stichter.¹¹ Het zijn deze praktische voorschriften waar hij naar

institutionem accipiat de religionibus approbatis]. De belangrijkste regels naar wie nieuwe gemeenschappen moeten worden verwezen zijn die van de heilige Basilius, de heilige Augustinus en de heilige Benedictus.

Het Concilie van Lyon II (1274), in hoofdstuk 24, dringt nogmaals aan op het verbod: "De vernieuwde Constituties (van het Lateraanse Concilie), verbieden streng allen die een nieuwe orde of een nieuwe vorm van kloosterleven willen beginnen, of een habijt invoeren van een nieuwe orde. We verbieden voorgoed alle, absoluut alle vormen van religieus leven en de bedelorden ontstaan na dat Concilie, die niet de goedkeuring van de Heilige Stoel hebben, en die zich al hebben verspreid, zullen we opheffen. Vervolgens wordt expliciet vrijstelling voor deze verordening verleend aan vier recente bedelorden: Franciscanen, Dominicanen, Karmelieten en Augustijnen. De andere 22 orden, ontstaan na 1215, die dit verbod niet nageleefd hebben, werden ontbonden door de Heilige Stoel.

¹¹ Ik verwijs naar de twee dikke delen, elk 1.100 pagina's, samen gepubliceerd in 1794 te Freiburg door Dom Augustin de Lestrage, abt van Valsainte. In de lange titel staat heel hun programma : *Reglement van het Godshuis van Onze Lieve Vrouw van la Trappe, door abbé de Rancé, zijn waardige hervormer. Opnieuw geordend en aangevuld met de bijzondere gebruiken van het Godshuis van Val-Sainte van Onze Lieve Vrouw van La Trappe, in het kanton Fribourg in Zwitserlande, door de eerste religieuzen van dit klooster gekozen en overgenomen uit alles wat in de Regel van Sint Benedictus het duidelijkste is, wat het zuiverste is in de Constitties van Cîteaux, het meest eerbiedwaardig in de Rituelen van de Orde en uiteindelijk waarover het meest is nagedacht in de eigen besluiten. Dit als gevolg van de intentie die ze hebben zich te vernieuwen in de geest van hun nieuwe staat en zo dicht mogelijk in de voetsporen van Sint Bernardus te treden.* (de nadrukkelijkheid van het tweede deel van de titel stemt overeen met het origineel).

verwijst in zijn suppliek aan de vicarissen van Poitiers, op 17 juni 1800: *“Onze belangrijkste uitwendige praktijken zijn ontleend aan de regel van Sint-Benedictus.”*

In de rondschrijven van 14 april 1817, ook volledig opgenomen in deze bundel, presenteerde de Bon Père zelf, meer gedetailleerd, de spirituele accenten van het nieuwe instituut: *“Een van onze belangrijkste taken is het navolgen van de vier leeftijden van het leven van de mens-God, zijn kinderjaren, zijn verborgen leven, zijn apostolisch leven en zijn gekruisigd leven. Laten we niet uit het oog verliezen wat onze Heer wil, dat wij met name meelevend met de innerlijke kruisiging van zijn Hart. We moeten daarom, als Magdalena, aan zijn voeten neerknielen, en als Sint-Johannes, hem begeleiden naar het Kruis.”* En hij vervolgt: *“De eerste deugd die wij u aanraden om onze Heer te volgen is eenvoud, want het is de eerste deugd die de Goddelijke Zaligmaker zelf beoefende. Zonder de eenvoud bereikt men nooit de volmaaktheid... Nederigheid is de trouwe metgezel van eenvoud. Deze twee deugden hebben een verregaande verwantschap: geen ware nederigheid zonder eenvoud, en nederigheid werd ons speciaal aanbevolen door onze heilige vader Sint-Benedictus.”*

Vervolgens stelt de stichter grote spirituele figuren voor die de religieuzen ssc begeleiden op het pad van trouw aan Jezus. Op de eerste plaats stelt hij Maria voor. *“Herinner u, geliefde broeders en beminde zusters, dat, na het aanbiddelijk hart van Jezus, we bijzonder het tedere hart van Maria moeten eren. De Heilige Maagd heeft nooit de boosheid van de zonde gekend, of haat in het menselijk hart. Ze weet alleen dat het God pijn doet. Daarom is zij zo uitzonderlijk barmhartig. Laat het een troost zijn in ons verdriet te weten dat Maria ons altijd zal blijven beschermen en steunen, en dat we mogen deelnemen aan de gevoelens van haar hart. We moeten ons tot haar richten wanneer God afwezig lijkt, in onze verlatenheid, in onze twijfels en ongelof. Zij zal voor ons bidden, als wij haar aanroepen in plaats van te treuren.”*

Na Maria stelt hij Sint-Jozef voor, en de heiligen Joachim en Anna, de ouders van Maria, als onze metgezellen op de weg van het religieuze leven. Vervolgens spreekt hij over enkele van de heiligen als spirituele wegwijzers voor de ontluikende Congregatie: Benedictus, Pacomius, Augustinus, Dominicus, Bernardus en Franciscus Régis. Op deze manier vertelt de Bon Père verhalen, liever dan speculaties over spiritualiteit te geven. Hij biedt geen synthese van spirituele theologie, maar selecteert bepaalde personen wiens voorbeeldige levens richting kunnen geven aan nieuwe religieuzen.

De tekst van de eerste *Constituties*, onderdeel van de *bulle 'Sub Plumbo'* van 17 November 1817, is relatief kort en is bedoeld om het leven, zowel van de broeders als van de zusters, te oriënteren. Het begint met een 'voorlopig hoofdstuk' van zes alinea's dat het doel van de Congregatie voorstelt op basis van het schema van de vier leeftijden. Deze tekst heeft verschillende herwerkingen en uitbreidingen gekend zodat hij, in elke nieuwe editie van de *Constituties*, een andere redactie krijgt.¹² We bewaren dit hoofdstuk als inleiding voor onze huidige *Constituties*.¹³

De tekst van de *Constituties* bestaat als zodanig uit 58 artikelen, met een juridisch accent. In feite zijn de *Constituties*

¹² Een goede analyse in : Antoine Hulselmans, *Exposé historique sur le Chapitre Préliminaire de la Règle de la Congrégation des Sacrés-Coeurs*. Braine-le-Comte, Maison-Mère 1948 (*Études Picpuciennes* 1).

¹³ De tekst die momenteel wordt afgedrukt als een voorafgaand hoofdstuk van onze *Constituties*, komt in wezen overeen met de tekst van de tweede *Constituties*, aangenomen in 1825. De tekst van 1817 heeft zes paragrafen, terwijl de tekst van 1825 acht paragrafen telt. In dit laatste schrijven is de eindredactie verschillend en integreert nieuwe thema's zoals: beschermers van de Congregatie en de *Regel* van Sint-Benedictus als basis voor onze eis dat broeders en zusters een enkele Congregatie vormen.

“over het Algemeen Bestuur van de Congregatie” samengesteld uit vier hoofdstukken:

1. *Over de Algemeen Overste van de Congregatie, de Algemeen Overste van de zusters en hun Raad*: de art. 1 tot en met 18. Zij besturen de Congregatie op basis van lokale gemeenschappen en geven een groot gewicht aan de figuur van de Algemeen Overste, verkozen door een Algemeen Kapittel, voornamelijk samengesteld door de oversten van de plaatselijke gemeenschappen (benoemd door de Algemeen Overste) en leden van de Algemene Raad.

2. *Over het Algemeen Kapittel van de Congregatie*: art.19 tot en met 36, bepaalt de samenstelling en werkingsregels van het Kapittel. Het is een Kapittel waarin de figuur van de Algemeen Overste centraal staat *“Als de Algemeen Overste van de Congregatie zich verzet tegen een of ander besluit in het Algemeen Kapittel, dan zijn vier vijfden van de stemmen nodig om dit besluit toch aan te nemen”* (art. 29).

3. *Over de onderlinge verhoudingen van de twee gemeenschappen van broeders en zusters*: art. 37-48, die de betrekkingen regelen, geven een groot gezag aan de Algemeen Overste en aan de visitatoren van de gemeenschappen van zusters. *“Toch blijft het een onveranderlijke regel dat de Algemeen Overste van de Congregatie geen beslissing neemt met betrekking tot de zusters, zonder eerst het advies te hebben gevraagd van de Algemeen Overste van de zusters”* (art. 48).

4. *Over de plaatselijke oversten van de broeders en de zusters*. In de art. 49-58 worden praktische criteria gegeven voor de organisatie van de plaatselijke gemeenschappen, die worden geleid door oversten, verkozen voor een periode van drie jaar. Omdat op dat ogenblik de praktische ervaring nog erg klein is, stelt de tekst vast dat *“Het Algemeen Kapittel van 1819 of het volgende in 1824 zal alles beslissen wat betrekking heeft op de huizen*

van de broeders en zusters die zich vestigen in landen met ketters of ongelovigen, en vooral in de huizen buiten Europa” (art. 58).

Tot slot komt men tot de *Statuten*, met 49 artikelen, die andere kwesties behandelen dan die in de Constituties. Ze zijn onderverdeeld in vijf hoofdstukken:

1. Over de *verschillende personen waaruit de Congregatie bestaat*: art. 1 tot en met 7. Het eerste artikel legt de titel van de Congregatie vast en de vijf categorieën van leden die de mannelijke tak vormen. *“De Congregatie, opgericht onder de titel van de Heilige Harten van Jezus en Maria en de Altijddurende Aanbidding van het Allerheiligste Sacrament is in de huizen van mannen samengesteld uit broeders-missionarissen, broeders-leraren, koorbroeders, lekenbroeders en donaten.”*

2. Over de *Altijddurende Aanbidding van het Heilig Sacrament, het heilig officie en andere vrome praktijken*: art. 8 tot en met 19.

3. Over de *geloften en het noviciaat*: de artikels 20 tot 37 stellen een eenvoudige theologie voor over religieuze geloften, met regels voor de concrete praktijk van de geloften en de werking van het noviciaat. Er wordt ook bepaald dat alle religieuze huizen novicen mogen aanvaarden, maar niet alle huizen mogen die tot de professie toelaten. Voor de laatste zes maanden van het noviciaat moeten jongeren worden gezonden naar een huis dat hen kan toelaten tot de professie.

4. Over *aangelegenheden die naar het Algemeen Kapittel worden verwezen*. De art. 38 tot 45 behandelen kwesties die verwezen worden naar het Algemeen Kapittel van 1819 of 1824. Ze bepalen het bestaan van een uniforme kleding, voedselpraktijken, ziekenzorg, de broederlijke vermaning en normen voor het kloosterslot voor de zusters.

5. Over de *gemeenschap naar buiten toe*. De art. 46 tot 49 bepalen dat oversten van broeders en zusters *“in alle huizen van de*

Congregatie, gelovigen kunnen toelaten deel te nemen aan het gebed, als die een meer christelijke leven willen leiden" (art. 47). De praktische regeling wordt overgelaten aan het Kapittel van 1819.

2. De tweede editie van de Constituties - 1825

De Algemeen Kapittels van 1819 en 1824 voltooien de tekst van 1817, zeer onvolledig en onnauwkeurig. Tot op zekere hoogte kan men spreken van één enkel proces, begonnen in 1817 en voltooid in 1825. Deze definitieve tekst is erkend als '*De Regel van de Stichters*'.

De Heilige Congregatie van de Bisschoppen en de Regulieren keurde de nieuwe beslissingen goed op 19 augustus 1825, en Paus Leo XII bevestigde die op 26 augustus 1825 (sommige spreken van een tweede goedkeuring van de Constituties). Het *Ceremonieel*, het eerste van onze Congregatie, werd goedgekeurd op 27 september 1825. De goedgekeurde teksten werden pas op 26 december 1825 aan de Bon Père bezorgd.

De Gemeenschap die de nieuwe Constituties ontving, groeide intussen gediversifieerd verder. In 1825 telde de mannelijke tak 122 leden: 74 priesters, 8 koorbroeders en 40 lekenbroeders. De zusters zijn dan al veel talrijker: ongeveer 520.

De stichter presenteerde de nieuwe documenten aan de hele Congregatie in een *rondschrijven van 11 februari 1826* (ook in deze publicatie). Daarin, samen met de vreugde om de ontvangen goedkeuring, vinden we twee belangrijke thema's:

1. Hij laat weten dat de *Propaganda Fidei* priesters van de Congregatie heeft gevraagd " *om de fakkel van het geloof te gaan brengen aan de bewoners van de Sandwich-eilanden in de Stille Oceaan.*" en dat een medebroeder is benoemd tot Apostolisch

Prefect, met alle bevoegdheden om de taken uit te oefenen die hem werden toegewezen. *“En zo geeft God ons, in zijn eeuwige barmhartigheid, de middelen om het evangelische leven van onze Goddelijke Zaligmaker perfect na te volgen, en te beginnen met het belangrijke werk van buitenlandse missies, een van de belangrijkste doelstellingen van ons instituut, dat ons trouwens speciaal door de opvolger van Sint-Pieter werd aanbevolen.”*

2. Hij legt het belang uit van de regel van Sint-Benedictus voor de Congregatie: *“Je weet, geliefde broeders en dierbare zusters, de regel van Benedictus, de regel van de grote patriarch van het kloosterleven in het Westen, is het fundament van onze regel. We raden u aan die te lezen en dikwijls voor God te overwegen. Bovenal is het raadzaam dat u de hoofdstukken 4, 5, 6, 7, 19, 20, 33, 34, 54, 68, 71 en 72 van de regel van Sint Benedictus leest.”* Daarop gaf de Bon Père commentaar op de centrale thema’s in de regel van de Benedictijnen: gehoorzaamheid, nederigheid, ijver en gebed, armoede van geest, de onderwerping van geest en hart, gegrond op het vertrouwen in God, de inwendige stilte en de vurige ijver die de ondeugd overwint en leidt naar God en eeuwig leven. Tot besluit van zijn commentaar hoopt hij op goede religieuzen naar de geest van Benedictus. *“Ze houden van hun overste met een eenvoudige en oprechte genegenheid, en zij verlangen niets liever dan Jezus Christus.”*

De tekst van de *Regels, Constituties en Statuten*, goedgekeurd in 1825 krijgt een volledig nieuwe redactie en bevat twee nieuwigheden. De eerste is dat er geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen Regels, Constituties en Statuten. Het wordt één enkele tekst van 258 artikels, waaraan een volledig nieuw element wordt toegevoegd: het ‘Ceremonieel’. De tweede vernieuwing is dat er nu twee constitutionele teksten zijn: één voor de broeders en een andere voor de zusters. (elk 258 artikelen) heel symmetrisch, maar zij zijn beter aangepast aan het specifieke karakter van elk van de takken van de Congregatie.

Aan deze tekst werd lang gewerkt in de Algemeen Kapittels van 1819 en 1824 en persoonlijk gepresenteerd door de Bon Père in Rome. De Heilige Stoel keurde die goed zonder belangrijke wijzigingen. Bij deze gelegenheid keurde de Heilige Stoel de beslissingen goed van de bovenvermelde Algemeen Kapittels, en niet zozeer een nieuwe constitutionele tekst. Uiteindelijk gaat het om een "herziene en verbeterde uitgave" van de Constituties van 1817.

De tekst van de Constituties begint met een "*Voorafgaand Hoofdstuk*", geldig voor heel de Congregatie, met als titel "*Het Doel van ons Instituut*", met 8 artikelen die een grondige herwerking zijn van de tekst van 1817, zoals reeds vermeld. Daarbij sluit een "*Eerste deel*" aan met 16 artikelen voor de broeders, gevolgd door een "*Tweede deel*" met evenveel artikelen voor de zusters. De artikelen bestemd voor de broeders krijgen als titels:

1. *de Algemeen Overste*, 20 art.
2. *het Algemeen Kapittel van de Congregatie*, 36 art.
3. *de onderlinge verhoudingen van de twee Gemeenschappen van broeders en zusters*, 2 art.
4. *de verschillende personen die deel uitmaken van de Congregatie*, 11 art.
5. *de novicen en het noviciaat*, 42 art.
6. *de plaatselijke oversten*, 23 art.
7. *de geloften en hun beleving*, 20 art.
8. *de Regel en de toelatingen*, 13 art.
9. *de oefeningen van vroomheid, van vasten en versteroving*, 22 art.
10. *de biecht en de communie*, 5 art.

11. *het schuldkapittel en de broederlijke vermaning*, 20 art.
12. *de gebeden voor de levenden en de overledenen*, 15 art.
13. *het bed, de kleding en het voedsel van de broeders*, 11 art.
14. *de ziekenboeg*, 10 art.
15. *de huizen die zouden kunnen gevestigd worden in landen met ketters of ongelovigen, en de missies*, 4 art.
16. *het Uitwendig Genootschap*, 4 art.

Dit eenvoudig overzicht van de tekst toont de voortuitgang sinds 1817. Er zijn niet enkel structuren voor het bestuur maar ook een aanbod van een manier van religieus leven. Men vindt er het typisch normatief aspect, eigen aan de tijdsgeest, maar ook de voortdurende inspanningen om de grote waarden in spirituele praktijken om te zetten, gemeenschappelijk voor heel de Congregatie.

3. Derde editie van de Constituties - 1840

Ondanks de grote inspanningen van het Kapittel van 1824 om de Constituties logischer op te bouwen en de eerste Regel te verbeteren en aan vullen, werkte het derde Algemeen Kapittel (van 1 September tot 12 oktober 1838), een nieuwe versie van de Constituties uit.

Op dat moment is de Congregatie veel veranderd. De stichters zijn gestorven: de Bonne Mère in 1834, en de Bon Père in 1837. Bisschop Bonamie bestuurt de Congregatie als tweede Algemeen Overste. De broeders zijn sterk toegenomen: in 1840 zijn er al 253 leden: 117 priesters, 10 koorbroeders en 126 lekenbroeders. De zusters zijn met meer dan 1.000.

De Constituties van 1825 vertoonden zwakke punten: er zijn dingen onduidelijk, kwesties die ontbreken en er is de nieuwe

realiteit van de missies, die nog niet eerder aan bod kwam: Hawaï in 1827, Chili in 1834, en België in 1840.¹⁴ Maar er is een cruciaal punt dat in 1838 tot hervorming in de diepte zal leiden: nl. de macht van de Algemeen Overste, die niet langer de vereerde stichter is en de samenstelling van het Algemeen Kapittel dat de Algemeen Overste benoemd heeft. Beide punten, en ook de oude praktijken, verdedigd door Constituties van 1825, voldoen niet meer. De artikelen 12 tot en met 131 van de nieuwe Constituties die over deze kwesties gaan, veronderstellen belangrijke en meer democratische vernieuwingen in de organisatie van de Congregatie. En de artikelen 388-427 over de aanwezigheden in missiegebieden, stellen de figuur van een "provinciaal van de missies" aan en stellen criteria vast voor de basisopleiding in de missielanden.

Het eerste artikel van de nieuwe Constituties zegt dat er drie categorieën van personen zijn in de Congregatie: priesters (ze elimineren het vorige onderscheid tussen missionarissen en leraren), koorbroeders en lekenbroeders. De 'donaten' blijven (art. 428-430), maar kunnen zich niet beschouwen als leden van de Congregatie omdat ze geen geloften afleggen.

Na de goedkeuring door het Kapittel presenteerde bisschop Bonamie de tekst bij de Heilige Stoel in december 1838. In mei 1839 reisde hij zelf naar Rome om het verzoek om goedkeuring van de nieuwe tekst kracht bij te zetten. Er werden heel wat wijzigingen aangebracht door de Romeinse Curie, maar de Constituties werden uiteindelijk goedgekeurd door paus Gregorius XVI, in een *Breve* op 24 maart 1840.

¹⁴ Een duidelijk voorbeeld van de nieuwe problemen is de uitgebreide nota bij artikel 213, waarin een verordening staat van vijf punten voor het huis van Valparaiso (Chili), opgesteld door het Algemeen Kapittel van 1838. In deze verordening is er verschil tussen de provinciaal van de missies in Oceanië en de overste van Valparaiso.

De nieuwe Constituties kregen als titel “*Regel van de Broeders van de Congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria, en de Altijddurende Aanbidding van het Allerheiligste Sacrament des Altaars*”¹⁵. Zij omvatten ditmaal 443 artikels. Het voorafgaande hoofdstuk blijft behouden, met 9 artikelen en slechts kleine wijzigingen, en dan komt de eigenlijke tekst, verdeeld in twee grote delen:

Eerste deel van de Regel van de broeders, Constituties, art. 1-173.

1. *De verschillende personen die deel uitmaken van de Congregatie, art. 1-11.*
2. *De zeer eerwaarde pater Algemeen Overste van de Congregatie, art. 12-69.*
3. *Het Algemeen Kapittel: art. 70-131.*
4. *De plaatselijke oversten, art. 132-162.*
5. *De eerwaarde paters Visitatoren, art. 163-173.*

Tweede deel van de Regel van de broeders, Regels en Statuten, art. 174-434.

1. *De novicen en het noviciaat, art. 174-237.*
2. *Geloften en hun beleving, art. 238-257.*
3. *Regels en toelatingen, art. 258-276.*
4. *Schuldkapittel en broederlijke vermaningen, art. 277-302.*
5. *Oefeningen van vroomheid, vasten en versterving, art. 303-334.*
6. *Bed, kleding en voedsel van de broeders, art. 335-346.*
7. *De ziekenboeg en de verzorging van de zieken, art. 347-367.*
8. *Gebeden voor de levenden en de overledenen, art. 368-387.*

¹⁵ Règle des Frères de la Congrégation des Sacrés Cœurs de Jésus et de Marie, et de l'adoration perpétuelle du Très-Saint Sacrement de l'Autel.

9. *Huizen gevestigd in landen met ketters of ongelovigen, en in missielanden*, art. 388-427.
10. *De donaten*, art. 428-430.
11. *Het Uitwendig Genootschap*, art. 431-434.

De thema's die in de twee eerdere versies van de Constituties werden behandeld met veel wanorde en weinig op elkaar aansluitend, worden nu ordelijk behandeld in volledige en ruime artikelen. Men beoogt geen nieuwe doctrines in te voeren, maar zo goed mogelijk de fundamentele inzichten uit de tijd van de stichting weer te geven. Het enige echt nieuwe thema zit misschien in de artikelen 396-415 waar men voorziet in de figuur van een "missie-provinciaal": "... Men wijst onder de missionarissen een priester aan die, onder de titel van provinciaal, overste wordt van alle leden van de Congregatie die werkzaam zijn in deze missie, en naar wie allen zich moeten wenden met betrekking tot de uitvoering van hun taken als religieus" (art. 396).

Wat gebeurde na de goedkeuring . De constitutietekst van 1840 bleef volledig van kracht tot 1909, uitgebreid met enkele aanvullingen in het Algemeen Kapittel van 1874 en 35 herschreven artikelen die werden goedgekeurd door paus Pius IX op 3 oktober 1874. Zij werden als Statuten op een of andere manier gekoppeld aan de tekst van de Constituties waarnaar ze verwijzen. 1. *De samenstelling van de Congregatie*. 2. *De hiërarchische relaties tussen de verschillende autoriteiten*. 3. *Oefeningen van vroomheid*. 4. *De kledij*. 5. *De maaltijden*. 6. *De armoede*. 7. *De missies*. 8. *Verskillende onderwerpen*. Om de tekst van het Kapittel te verspreiden werd een nieuwe uitgave van de Constituties gepubliceerd in het jaar 1875, zowel in het Frans als in het Latijn, met de tekst van 1840 en de artikelen die zijn goedgekeurd door het Kapittel van 1874. Ook een aantal andere documenten werden opgenomen zoals het rondschrijven van de Bon Père van 1826, het Ceremonieel en verschillende goedgekeurde decreten.

Een ander belangrijk document aan het einde van de 19e eeuw is het *Algemeen Directorium van de religieuzen van de Heilige Harten*, uitgevaardigd door het Algemeen Kapittel van 1893 en gepubliceerd op haar gezag in 1898.¹⁶ In het rondschrijven van deze tekst, op 8 December 1898, schrijft pater Marcellin Bousquet: “Een wens van lang geleden kwam tot vervulling in onze religieuze familie: we moesten een directorium hebben en een gewoonterecht die, zoals de woorden aangeven, ons innerlijk en ons uiterlijk leven regelen, en bijdragen tot het bereiken van de volmaaktheid van onze roeping, en die helpen de eenheid te bereiken die de schoonheid van een religieus instituut kenmerkt.” De tekst regelt het leven van de religieus, tot in de kleinste details, zoals de exacte duur van elk van de activiteiten overdag.¹⁷

De Congregatie is veel veranderd sinds 1840. Zij is numeriek gegroeid: de broeders tellen ongeveer 400 leden en de Congregatie is klerikaal geworden. De oprichting van de apostolische scholen, in 1878, doet het aantal novicen toenemen. Dit brengt natuurlijk een diepgaande verandering mee in de manier van werven van roepingen en dat verandert ook het menselijke profiel van hen die intreden. De missies zijn uitgebreid en vormen een belangrijk onderdeel van de zending van de Congregatie. Dat alles wordt beleefd in de geest die leeft in de Kerk op het einde van de 19e eeuw, waar men streeft naar uniformiteit onder religieuzen als een zeer grote waarde. Dat veronderstelt de nadruk op de praktijk van het samen beleefde reguliere leven. Terzelfdertijd toont zich de noodzaak het concrete leven te organiseren, verder dan wat in de Constituties is uitgestippeld.

¹⁶ *Directoire général des religieux des Sacrés-Coeurs, décrété par le Chapitre général de 1893 et publié par l'autorité de celui de 1898.*

¹⁷ Dit werk van praktische organisatie ging gepaard met een inspanning van ordening en codificatie van onze spiritualiteit, met als hoogtepunt de publicatie van Marie-Bernard Garric ssc, *Le Religieux des Sacrés-Cœurs*. Parijs 1898.

4. Vierde editie van de Constituties – 1909

Het Algemeen Kapittel van 1908 diende belangrijke amendementen in op de Constituties. De Algemeen Overste legde die, op 17 oktober 1908, ter goedkeuring voor aan de zojuist opgerichte Heilige Congregatie van de Religieuzen. De goedkeuring werd verleend op 5 April 1909 door paus Pius X. Het goedkeuringsdecreet wijst erop dat het gaat over *"bepaalde wijzigingen die vanuit de ervaring werden gesuggereerd en die onze apostolische decreten, recent gepubliceerd, verstandig vinden om in te voeren."* Het rondschrijven van pater Marcellin Bousquet, van 20 mei 1909, zegt duidelijk dat de Constituties van 1840 onvoldoende zijn door de veranderingen die de Congregatie heeft ervaren, en ook door de nieuwe kerkelijke verordeningen.

De nieuwe Constituties bestaan uit 449 items, en volgen nauw het schema en de taal van 1840. In dit schema worden de vernieuwende thema's ingebracht die de herziening rechtvaardigen. De belangrijkste nieuwigheden zijn:

- Binnen de Congregatie zullen er voortaan slechts twee categorieën leden zijn: priesters en lekenbroeders (art. 1). Dat wil zeggen: de categorie van de "koorbroeders" wordt geschrapt, en nieuwe leden in deze categorie zullen niet worden aanvaard.
- Er komt een regeling over de verdeling van de Congregatie in provincies.¹⁸ Deze indeling was reeds geïntroduceerd

¹⁸ De verdeling van de Congregatie in provincies was aangevraagd door de Heilige Stoel, op 28 November 1866. Maar op dat moment was de enige concrete stap die werd gezet de oprichting van de provincie van Amerika, gescheiden van de huizen van Oceanië. *"De huizen van Amerika zijn opgericht als een provincie, onderscheiden van de missie. Die provincie wordt vergeleken met de provincies die men later in Europa zal oprichten, volgens het idee dat door de H. Stoel werd gesuggereerd waarbij een provincie niet mag verward worden met de missies."* (Algemeen Kapittel, 1868, art. 2).

door het Algemeen Kapittel van 1898, en opgericht *ad experimentum* voor 10 jaar, door een *Apostolische Decreet* van 21 maart 1899. De ervaring was positief en dat schiep de behoefte om deze structuur in de Constituties vast te leggen. Men voorzag twee soorten provincies: regelmatige "provincies" en "missieprovincies" (art. 136-155).

- De nieuwe regels van *Propaganda Fidei*, van 30 November 1906, betreffende het beheer van de missiegebieden verplichtten de Congregatie om nieuwe bevoegdheden te geven aan een procureur-generaal in Rome (art. 61 en 62) en een secretaris-generaal (art. 63-64).¹⁹
- Het officiële verzoek van 17 februari 1909 door de Heilige Congregatie voor Religieuzen, dat de eerste religieuze gelofte voortaan een tijdelijk karakter zal krijgen, nl. voor een periode van drie jaar (en geen eeuwige zoals het gebeurde tot die tijd) (art. 236-258). Deze eis werd opgelegd door de Heilige Stoel als een noodzakelijke voorwaarde voor de goedkeuring van de nieuwe Constituties. Wanneer de tekst ter goedkeuring was voorgelegd was ook dit al voorgesteld. De Algemeen Overste²⁰ was daar dus heel blij mee.
- Er is een nieuwe en meer doelgerichte behandeling voor alles wat verwijst naar het beheer van tijdelijke goederen (art. 72-81). Voor deze materie is het belangrijk te weten dat een Pauselijke Commissie sinds 1904 had gewerkt aan de uitwerking van een nieuw wetboek van canoniek recht, gepubliceerd in 1917 en waar men sterke veranderingen in administratieve zaken op het oog had.

¹⁹ In de lijn van deze besluiten, werd in 1903 al gewerkt aan de oprichting van een huis in Rome als de woonplaats van de Procureur-Generaal.

²⁰ De eerste groep novicen die tijdelijke geloften uitspraken, deden het op 15 augustus 1909.

5. Vijfde editie van de Constituties: 1928

De tekst, goedgekeurd in 1909, bevatte belangrijke elementen door de aanpassing van de Constituties in fundamentele kwesties. Maar het Algemeen Kapittel van 1913.²¹ had belangrijke leemten onderstreept en legde een aantal correcties ter goedkeuring voor aan de Heilige Stoel, maar ze werden verworpen. Toen kwam de publicatie in 1917 van het nieuwe *Wetboek van Canoniek Recht*, en bleken er nog meer zaken van de Constituties onverzoenbaar met de Canonieke Regels die in werking traden in 1918. De algemeen kapittels van 1919 en 1923 werkten aan de herziening van de Constituties. Tenslotte legde pater Flavien Prat een nieuwe tekst voor ter goedkeuring. De goedkeuring werd toegekend door paus Pius XI op 14 februari 1928.

De nieuwe tekst werd aan de Congregatie voorgesteld door pater Flavien Prat, in een rondschrĳven op 16 juli 1928. De Algemeen Overste begon met de opsomming van het vele werk dat eraan voorafging: *"De Regels, die we hebben, bepaalden tot nu toe het leven van de Congregatie van de Heilige Harten. Ze kwamen niet als een perfecte en definitieve tekst uit de hemel vallen. De goddelijke voorzienigheid laat de zorg voor de uitwerking ervan over aan mannen van zijn keuze die hem langzaam verbeteren onder zijn ingeving. Dat draagt de sporen van menselijke onvolmaaktheid. Men moet zich dus niet verbazen over herzieningen, toevoegingen, nieuwe veranderingen die ze ondergaan hebben."* Vervolgens verwijst hij naar nieuwe regels van het canonieke recht als een van de belangrijkste redenen voor de herziening van de tekst.

De nieuwe Constituties bestaan uit 464 artikelen, en behouden hetzelfde schema van de tekst van 1909, die ten slotte die is van 1840. Er zijn kleine aanpassingen, die niet meer bedoelen dan sommige kwesties te verduidelijken of aan te

²¹ Bijvoorbeeld, de figuur van de provinciaal econoom bestond nog niet.

passen aan de nieuwe wet. Het rondschrijven van de Algemeen Overste wijst op de meer fundamentele thema's die gewijzigd zijn:

- Een betere formulering van de noodzakelijke voorwaarden om iemand aan te nemen voor het noviciaat en de religieuze professie, en de voorwaarden voor de geldigheid van het noviciaat zelf (art. 199-263).
- De kwestie van de keuze van de beheerder van het patrimonium van zowel de novicen als de geprofesten (art. 270).
- De kwestie van de uitwijzing van ontrouwe religieuzen, of die zich misdroegen, zowel tijdelijk geprofesten als eeuwig geprofesten (art. 330-339).

6. Zesde editie van de Constituties – 1966

Vijfentwintig jaar later, door de tegenstrijdigheden in de Constituties, en het ongemak dat die veroorzaakten, werd het besluit genomen om hen volledig te herwerken. Dat wil zeggen, de fundamentele structuur herzien van de tekst van 1840, die tot dan behouden was. De Congregatie was numeriek gegroeid, de broeders zijn dan met meer dan 1.500 en door constante groei zal het meer worden dan 2.000 tijdens de voorbereiding van deze nieuwe Constituties. De meeste van hen (bijna 90%) zijn priesters. Er is gebiedsuitbreiding en internationalisering. In dit verband besluit het Algemeen Kapittel van 1953 twee commissies op te richten met verblijfplaats in Rome en afhankelijk van de Algemeen Overste: één voor de «*Refonte de la Règle*», “herijking van de regel” en de andere voor het verdiepen van de kennis van onze spiritualiteit. Beide commissies werken meer dan 10 jaar lang, en de resultaten hiervan zijn opgenomen in het tijdschrift ‘*Annales Congregationis Sacrorum Cordium*’.

Pater Henry Systemans vat het samen als volgt: *"Het Algemeen Kapittel van 1953 besloot tot herziening van de regel, en gaf de Algemeen Overste de opdracht hiervoor een Commissie te benoemen, én een Commissie voor de Spiritualiteit op te richten om onze geestelijke traditie te bestuderen. Na het Kapittel van 1958, dat standpunten innam met betrekking tot sommige principiële kwesties, en dankzij de toegenomen samenwerking van de provincies, werden drie opeenvolgende projecten opgesteld in 1960, 1962 en 1963. De laatste van deze drie projecten werd nogmaals ter studie voorgelegd aan de provincies, vooraleer de tekst als basis zou dienen voor discussie op het Algemeen Kapittel, dat plaatsvond in Rome van 22 augustus tot 24 oktober 1964"* (Decreet van afkondiging op 26 Mei 1966). Deze nieuwe Constituties werden goedgekeurd door de Congregatie van de Religieuzen op 14 mei 1966, maar met de clausule *'ad experimentum'* voor zes jaar, aangezien het Tweede Vaticaans Concilie, in volle ontwikkeling, aanpassingen zou vereisen.

Bij de vele nieuwigheden in die Constituties waren er de versterking van de provincies en de oprichting van provinciaal kapitels. Kort daarna werd aan die kapitels de bevoegdheid toegekend provinciale Statuten op te stellen, die de procedure bepalen voor de verkiezing van de Provinciaal Overste, die daardoor ophield rechtstreeks benoemd te worden door de Algemeen Overste (art. 165, en art. 168,2 voor de aanwijzing van twee provinciaal raadsleden). De jaren daarna droeg het Algemeen Bestuur veel andere bevoegdheden over naar de provincies, o.a. de bevoegdheid om toelating te geven tot eeuwige geloften en het priesterschap, die de Constituties hadden voorbehouden aan de Algemeen Overste (art. 23.3).

De nieuwe Constituties waren het resultaat van bijna 15 jaar intensieve werkzaamheden en boden een geheel nieuwe ordening van de tekst van de Constituties. Maar ze stonden niet voldoende open voor de nieuwe kerkelijke intuïties die tot uitdrukking kwamen op het Concilie. Zij ontstonden in 1966 *ad*

experimentum, met de wetenschap dat ze moesten herzien worden, en hadden ook maar weinig invloed op het dagelijks leven van de broeders. Zoals pater Systemans in het decreet signaleerde: "Het Concilie opende nieuwe horizonten tijdens deze periode. Trouw aan haar geest beseffen we dat de 'herschikking' van dertien jaar geleden, zal moeten aangepast worden aan de vernieuwing." Maar bij de slotviering van het Algemeen Kapittel, had het Concilie zijn beraadslagingen nog niet voltooid. "We moesten daarom tevreden zijn met het volgen van de algemene oriëntaties van het Kapittel, zonder met zekerheid te weten welke specifieke punten van het religieuze leven moesten vernieuwd en aangepast worden aan de teksten van het Concilie. Het volgend Algemeen Kapittel zal ons de gelegenheid bieden om aanpassingen of extra wijzigingen in te voeren." (Decreet van afkondiging, op 26 mei 1966).

De instabiliteit van de tekst van de Constituties werd tot op zekere hoogte gecompenseerd door de publicatie van de *Leefregel* in 1970.²² Hierbij moet worden erkend dat die een ongelijke invloed heeft gehad in de verschillende geografische sectoren van de Congregatie. De *Leefregel* is een nieuwe tekst, vrucht van de Commissie voor de Spiritualiteit, opgericht in 1953, en die tot op zekere hoogte in een geheel nieuwe geest de tekst verving van het 'Algemeen Directorium van de religieuzen van de Heilige Harten',²³ en 'De Religieus van de Heilige Harten',²⁴ beide uit 1898.

²² Algemeen Kapittel van 1970: "1. Het algemeen Kapittel beveelt de leefregel aan als een referentiepunt voor de personen en gemeenschappen om hun leven te evalueren. Het algemeen Kapittel is van oordeel dat het project van de Leefregel fundamentele waarden bevat om ons religieus leven te animeren en om te dienen als gids."

²³ *Directoire général des religieux des Sacrés-Cœurs.*

²⁴ *Le Religieux des Sacrés-Cœurs.*

7. Het proces dat leidde tot de Constituties van 1990

We vervolgen ons verhaal in een complexe tijd na de goedkeuring van de nieuwe Constituties.²⁵ Vaticanum II veranderde grondig de visie van de kerk en haar relatie met de burgerlijke maatschappij, en daarmee ook de opvatting van het religieuze leven. Kort nadat onze Constituties werden afgekondigd, op 6 augustus 1966, liet Paulus VI het *Motu Proprio* verschijnen "*Ecclesiae Sanctae*", met regels om een passende vernieuwing van het religieuze leven te bevorderen. Dit document spoorde de religieuze congregaties aan om een speciaal Algemeen Kapittel te houden, gevolgd door een periode van experimenteren.²⁶ *De Congregatie voor de Religieuzen en de Seculiere Instituten* verleende ons tot 1970 uitstel voor het houden van het Kapittel, omdat onze Constituties waren goedgekeurd in 1966. In feite ging alles zeer snel. Een sterke beweging van decentralisatie was in die jaren op gang gekomen. De recent ingevoerde provinciaal kapittels begonnen meer en meer het leven in de provincies te regelen. Er was echter een sterk bewustzijn van het behoren tot een internationale gemeenschap,

²⁵ Ik volg van nabij Patrick Bradley ss.cc.: *Onze Roeping en Zending SSCC in het licht van onze nieuwe Constituties*, Rome: 1992; Hoofdstuk I, Historische Nota.

²⁶ *Ecclesiae Sanctae* II, 3-8: "Om een aangepaste vernieuwing in elk van de instituten te promoten, moet men een speciaal Algemeen Kapittel bijeenroepen, een gewoon of buitengewoon, binnen een periode van twee- of ten hoogste drie jaar. Dit Kapittel kan worden onderverdeeld in twee verschillende periodes, hoewel deze verspreiding in de tijd niet langer dan een jaar moet duren... Voor de voorbereiding van dit Kapittel zal het Algemeen Bestuur een brede en vrije raadpleging van de religieuzen moeten voorzien en zorgen dat die goed georganiseerd wordt. Dit Algemeen Kapittel heeft het recht om, als experiment, bepaalde normen van de Constituties te wijzigen. De Heilige Stoel zal die experimenten, die ingaan tegen het algemeen recht, en met wijsheid worden uitgevoerd, graag toelaten op het geschikte moment, Deze experimenten kunnen worden uitgesteld tot het volgende gewone Algemeen Kapittel, dat de bevoegdheid heeft om ze te verlengen voor een periode, niet langer dan tot het volgend Kapittel. Het Algemeen Bestuur geniet dezelfde bevoegdheid in die periode tussen beide Kapittels... De definitieve goedkeuring van de Constituties blijft gereserveerd voor de bevoegde overheid."

delen in hetzelfde charisma en het hebben van een gemeenschappelijke zending. Hier lag een grote uitdaging: het vinden van een gezond evenwicht tussen de behoeften van een internationale gemeenschap met een eigen identiteit en de betrokkenheid van onze provinciale gemeenschappen met plaatselijke kerken en culturen. Het Algemeen Kapittel van 1970 hield rekening met dit probleem. Het drong er bij alle leden van de Congregatie op aan te leven volgens de algemene oriëntaties van de Constituties van 1966 en oordeelde dat de tijd van zoeken zou verlengd worden tot en met het volgende Kapittel. Het Algemeen Kapittel van 1976, op zijn beurt, wenste de tijd van zoeken en ervaringen te verlengen tot aan het Kapittel van 1982. In de vergadering van de Hogere Oversten van januari 1981 stond men voor de volgende vraag: kiezen voor volledig nieuwe Constituties of, eenvoudiger, voor een herziening van de Constituties van 1966. De vergadering koos voor herziening. Toen echter de herziene tekst, waarin alle wijzigingen van de wetgeving sinds 1964 waren opgenomen, werd onderzocht op het Kapittel van 1982, kwam een juridisch kluwen aan het licht, koud en levenloos. Het gevolg was dat het Algemeen Kapittel van 1982 een totale herwerking en vernieuwing van de Constituties verordende.²⁷

Het Algemeen Bestuur vroeg aan het Vaticaan toestemming om het indienen van de definitieve tekst uit te stellen tot het Kapittel van 1988, zodat de inhoud van de nieuwe Constituties "niet alleen bestudeerd was maar aansloot op de ervaringen in het leven van de broeders en de gemeenschappen." Men verwachtte

²⁷ Algemeen Kapittel van 1982: "1. De Constituties van de Congregatie zullen volledig herwerkt worden. 2. De nieuwe "Regel" zal worden verdeeld in twee delen: Constituties en Statuten. 3. Het Algemeen Kapittel verzoekt het Algemeen Bestuur een Commissie voor de Constituties op te richten op het hoogste niveau van de Congregatie, 4. De Commissie voor de Constituties zal alle besluiten en suggesties verzamelen, die in het Kapittel handelen over de Constituties. De Commissie zal ook rekening houden met het werk van onze zusters."

dat dit proces en deze gezamenlijke arbeid een nieuw licht zouden werpen op de zending en voor iedereen een goede gelegenheid zouden zijn tot nadenken over zijn roeping in het licht van de prioriteiten van het Kapittel van 1982. De picpusgemeenschap werd geconfronteerd met de uitdaging van "*hervatten, heroverwegen, vernieuwen en opnieuw formuleren van onze roeping.*" De Commissie van de Constituties heeft uitstekend werk geleverd voor de organisatie, de documentatie en de synthese van de bedenkingen door de broeders, rekening houdend met de opmerkingen gemaakt door individuele personen, de Continentale Conferenties en de Vergadering van de Hogere Oversten in 1986. De hele Congregatie kreeg een kans om zich, zonder precedentes, uit te drukken om op het Kapittel van 1988 te komen met een ontwerp tekst, aanvaard als een goed werkdokument. Na drie weken van overleg en dialoog waarin de kapitulanten amendementen indienden en wijzigingen beoordeelden, werd een redactiecomité benoemd dat de definitieve tekst voorbereidde en naar het Algemeen Bestuur stuurde. Na dit zeer grondig bestudeerd te hebben, presenteerde het Algemeen Bestuur, op 29 mei 1989 haar definitieve formulering aan de Heilige Stoel. In de Breve van 3 mei 1990 werden de *opmerkingen* van de Heilige Stoel ontvangen. Het Generaal Bestuur bestudeerde ze, en na een dialoog met de Congregatie van de Religieuzen, ontvingen wij het *Besluit tot Goedkeuring* van onze nieuwe Constituties op het feest van Onze Lieve Vrouw, Koningin van de Vrede, op 9 juli 1990.

Deze nieuwe Constituties werden aan de Congregatie voorgesteld met een uitgebreide commentaar van de Algemeen Overste Patrick Bradley: *Onze roeping en zending SSCC in het licht van onze nieuwe Constituties*, Rome, 1992. Dit overzicht wil erop wijzen dat de nieuwe Constituties, in tegenstelling tot de vorige, de theologisch- spirituele fundamenteën geven om de zin van de wettelijke bepalingen te begrijpen. Thema's zoals de toewijding

aan het Heilige Hart als het fundament van ons leven, eerherstel in het licht van de dynamiek van de reddende liefde van Jezus, onze Heiland, de geloften, met het oog op het navolgen van Jezus, als een weg van leven en vrijheid. De zending van de SSCC, beleefd in de schoot van een apostolische, broederlijke, biddende en internationale gemeenschap, een gemeenschap van broeders en zusters, verenigd door dezelfde roeping en zending. We delen onze spiritualiteit en zending met leken SSCC. enz. Ook biedt het een goede analyse van de processen van integratie en groei in de gemeenschap.

De algemeen kapittels van 1994, 2000, 2006 en 2012, willen reageren op de nieuwe uitdagingen aan het leven in de Congregatie, en hebben sommige wijzigingen, toevoegingen of verwijderingen aangebracht in de tekst, goedgekeurd in 1990. Die zijn opgenomen in de tekst van deze editie. Deze veranderingen werden ingevoerd in het licht van:

- het verlichten van de algemene diensten door de afschaffing van het algemeen secretariaat voor de missies (verwijderen van de *Statuten* 25, 26 en 27);
- de taken van provinciale vicarissen en vice-provinciaals (toevoegen van *Statuut* 53B);
- de wijziging van het verloop van de verkiezing van de Algemeen Overste (wijzigen *Statuut* 82,1) en van verkiezingen in het algemeen (wijziging *Constituties* 123, 3b);
- een nieuwe element in de Congregatie: Delegaties (toe te voegen bij de *Constituties* 89.3, en wijziging in de *Constituties* 144, toe te voegen *Statuten* 66B en 67,3);
- het idee van internationaliteit in de Gemeenschap beter te formaliseren door middel van overeenkomsten (contracten) die de termijn bepalen, en het actief en passief stemrecht

van de broeders en de betrokken gemeenschappen specificeren (verwijderen van *Statuten* 23, 24 en 28; bijvoegen *Statuten* 22B en 22C en wijzigen van *Statuut* 85);

- Toevoeging in de liturgische kalender van de gedachtenis aan de zalige Eustachius en de heilige Damiaan (wijziging *Statuut* 18).

Apostolisch Decreet¹

10 januari 1817

Heilige Vader,

De broeders en zusters van de Congregatie, opgericht onder de naam 'van de Heilige Harten van Jezus en Maria en Altijddurende Aanbidding van het Allerheiligste Sacrament des Altaars', die onlangs in Frankrijk is opgericht door Pierre-Marie Joseph Coudrin, priester, willen nederig het doel en het opzet van hun instelling aan Uwe Heiligheid voorleggen. Deze Congregatie, die onder haar leden een aantal priesters en gelovigen van beide geslachten telt, begon in Poitiers, toen Frankrijk in de greep was van een wrede vervolging, aangevoerd door de Nationale Conventie. Ze verkreeg dan sommige gunsten van paus Pius VI zaliger gedachtenis, voorloper van Uwe Heiligheid. Ze verspreidde zich vervolgens in verschillende steden van Frankrijk, en nu is ze uitgebreid naar zeven steden, namelijk Parijs, Poitiers, Mende, Cahors, Laval, Mans en Séez. We hebben het vaste vertrouwen dat ze zich verder zal verspreiden, omdat al enkele andere steden naar onze komst hebben gevraagd. De laatste tijd kreeg ze van Uwe Heiligheid voor dertig jaar een aantal toegevingen onder de titel: 'Broederschap van de Heilige Harten van Jezus en Maria', zoals is bevestigd door een indult van 4 september 1814.

Deze Congregatie, gewijd aan de Heilige Harten van Jezus en Maria, heeft als de patroon de heilige Jozef. Zij heeft de Regel

¹ Dubbele tekst, in het Latijn en het Frans, is gepubliceerd in parallel. Vertaling van de officiële Franse tekst.

van Sint-Benedictus aangenomen met een aantal Constituties die eigen zijn aan haar zending. Zij eert bijzonder St. Pacomius, St. Augustinus, St. Bernardus en St. Dominicus.

Het doel van de Congregatie is de vier leeftijden van onze Goddelijke Verlosser na te leven. *Zijn jeugd* door arme kinderen van beide geslachten gratis op te vangen, en door de vorming van jonge studenten tot het priesterschap. *Zijn verborgen leven* door eerherstellende aanbidding van het Heilig Sacrament voor de beledigingen die het Heilig Hart van Jezus en Maria worden aangedaan. Daarom wordt het Heilig Sacrament dag en nacht aanbeden zonder onderbreking, met name in de huizen van de zusters die talrijker zijn. *Zijn openbaar leven*, door deel te nemen aan de verkondiging van het Evangelie en de missionering; *Tenslotte zijn kruisiging* door lichamelijke en geestelijke versterving voor zover onze menselijke zwakheid het toelaat. Alle broeders en zusters leggen de eenvoudige eeuwige geloften af van kuisheid, armoede en gehoorzaamheid en hebben een geordend leven in gemeenschap in gehoorzaamheid aan de richtlijnen van de plaatselijke bisschop, de Algemeen Overste van de Congregatie, de Algemeen Overste van de zusters, de overste van elk afzonderlijk huis, telkens gekozen volgens de eigen Constituties en Statuten.

In deze ongelukkige tijden waarin Uwe Heiligheid werd blootgesteld aan een wrede vervolging, hebben zij niet opgehouden tot God te bidden om verlossing voor het opperste Hoofd van de kerk. In sommige huizen van de Congregatie werden, ongeveer drie jaar lang, op alle uren van de dag en de nacht de zeven Boetepsalmen gebeden, tot de God van kracht en barmhartigheid, die vanaf Zijn hoge troon met medelijden neerziet op de ongelukkige situatie van de Kerk. Deze speciale gebeden hebben zij volgehouden tot op het ogenblik dat Hij zich welwillend gewaardigde, de wensen van de gelovigen genadig en met kracht te verhoren, en de opvolger van Petrus aan de Kerk

van Rome terug te schenken. Dat was een gelukkig en voorspoedig gebeuren, waarvoor de smekelingen de Gever van alle goeds dankbaar zijn.

Nu eerbiedig geknield aan de voeten van Uwe Heiligheid, vragen we dat uw Apostolisch Gezag dit Instituut zou willen bevestigen en goedkeuren en we onderwerpen daarom de volgende Constituties en Statuten aan Uw wijs oordeel. Bovendien vragen we uw vaderlijke en apostolische zegen voor haar leden, voor hun vader en moeder, en voor de kinderen van beide geslachten die ze opvoeden in hun huizen.

[Hierna volgt de tekst van de Constituties en Statuten.]

De Heilige Congregatie van de zeer eminente en hoogerwaarde kardinalen van de Heilige Rooms Katholieke Kerk, belast met de zaken en de raadplegingen van Bisschoppen en Regulieren, hecht haar goedkeuring aan de hierbij ingesloten Constituties en Statuten van de Congregatie, opgericht onder de naam van de 'Heilige Harten van Jezus en Maria en van de Altijddurende Aanbedding van het Allerheiligste Sacrament'. Dit gebeurt, gebaseerd op het rapport van de zeer eminente verslaggever Scotti, en gezien de relatie met de Kapittelvicaris van Parijs, en gezien hebbende wat gezien moest worden, beschouwd hebbend wat beschouwd moest worden en na grondig onderzoek van de zaak. Dit echter op voorwaarde dat alle decreten en statuten die in de toekomst door de verschillende algemeen kapittels worden opgesteld, worden onderworpen aan het oordeel van de Heilige Congregatie, om de noodzakelijke goedkeuring en de bevestiging te verkrijgen. Zij belast de secretaris hiervan een rapport te maken voor Zijne Heiligheid.

Rome 20 december 1816.

De ondergetekende secretaris heeft het rapport van alles wat hierboven staat, aan Zijne Heiligheid overhandigd tijdens de audiëntie van 10 januari van het jaar 1817. Zijne Heiligheid heeft zich gewaardigd in te stemmen met de wens die door de Heilige Congregatie was uitgedrukt.

Rome.

Hierna volgen de handtekeningen.

A. Kardinaal MATTHEJUS

br. Aartsbisschop van Béryte,
secretaris

Het Secretariaat Generaal SSCC

Rondschrijven van pater Coudrin

14 april 1817

V.S.C.J.

Parijs, 14 april 1817

Broeder Marie-Joseph, Algemeen Overste van de Congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria en van de Altijddurende Aanbidding van het Allerheiligste Sacrament des Altaars, aan zijn beminde broeders en zijn geliefde zusters, heil en zegen in onze Heer Jezus Christus.

Doorheen alle eeuwen, beminde broeders en zeer geliefde zusters, heeft de kerk de religieuze instellingen gezien als haar grootste sieraad. Vrome monniken kwamen uit verschillende kloosters, om vol ijver en vurigheid het geloof te verspreiden in de missies bij volkeren waar het bijna was uitgedoofd. De geloften, gebeden en boetepraktijken in de verschillende Congregaties riepen de goddelijke barmhartigheid af over de andere gelovigen. En wat men ook zei van de religieuzen, in de meeste steden waren er wel twee of drie religieuzen die door hun heiligheid en hun gebeden de hemelse woede deden bedaren en de toorn van de Heer wisten te milderen. Maar ook de duivel heeft alles in het werk gesteld om de monastieke instellingen te vernietigen en het is hem maar al te goed gelukt. Midden de verschrikkingen van de Revolutie heeft de onreine wind van het atheïsme de vrome kinderen uit de kloosters verdreven en de schuchtere maagden, die in de stilte van hun gebedsleven de wraak van de Heer ontwapenden, uit hun gewijde asiel verjaagd.

Zijn goedheid heeft echter niet toegestaan dat de heilige praktijken van het religieuze leven voor altijd zouden verloren gaan. Nieuwe Congregaties werden gevormd in de schoot zelf van de vervolging.

Jullie weten wel, beminde broeders en lieve zusters, dat ons instituut in het bijzonder, is gesticht in de tijd dat het bloed van Gods dienaren van het schavot stroomde. en dat we intussen toch al 23 jaar bestaan. Er waren wonderen van Gods goedheid nodig om ons, midden die stormen, staande te houden.

De Heer heeft niet opgehouden de wonderen van Zijn voorzienigheid over ons uit te strooien. Hij heeft ons bij de hand genomen en geleid. Elke dag kregen we bewijzen van zijn almachtige bescherming. We werden veilig bewaard tijdens het schrikbewind van de Terreur. De vervolging van het 'Directoire' heeft ons niet bereikt en gedurende de veertien jaren van een onderdrukkende overheid, hebben de hemelse gunsten ons geholpen. Zo konden we het bestaan van ons instituut en vooral de informatie over onze instellingen voor de listen van de onbetrouwbare politie verborgen houden.

Bij al die grote en veelvuldige weldaden heeft de Heer nog een andere toegevoegd, die zeker niet minder waardevol is. Beminde broeders en zeer geliefde zusters, eindelijk kunnen wij ons troosten met de mededeling dat we iets hebben verkregen waar we al heel lang vurig naar verlangden. De Apostolische Stoel heeft zich gewaardigd op 10 januari van dit jaar ons Instituut goed te keuren en te bevestigen. De doorluchtige Hogepriester die zich onderscheidt door zijn onverstoorbare moed en de sublieme waardigheid van zijn zetel, heeft ons als religieus korps willen erkennen en verleent ons, zowel aan onze ouders als aan de kinderen die in onze huizen worden opgevoed, zijn vaderlijke en apostolische zegen.

Wij hadden gehoopt u bij de aankondiging van dit heuglijk nieuws ook terzelfdertijd een kopie te kunnen toesturen van het Apostolisch Decreet, met daarin ook de goedkeuring en bevestiging van de Constituties die wij aan de Heilige Stoel hadden voorgelegd. We hebben dit al aangekondigd in ons rondschrĳven van 12 november 1816 maar het duurde te lang om ze te kopiëren en we wilden niet wachten om u, zoals de engelen aan de herders, deze grote vreugde mee te delen: *Gaudium magnum annuntio vobis*.

Overstelp̄t met zoveel gunsten door de God van barmhartigheid, beminde broeders en zeer geliefde zusters, laten we de grootheid van onze roeping niet vergeten.

Wij zijn bestemd het Hart van Jezus te aanbidden, om de beledigingen die hij dagelijks ontvangt, te herstellen. We moeten doordringen tot de inwendige pijn van het heilig Hart.

Een van onze belangrijkste taken bestaat erin, de vier leeftijden van de Godmens, zijn kindsheid, zijn verborgen leven, zijn apostolische leven en zijn gekruisigd leven gestalte te geven. Vergeet niet dat onze Heer wil dat wij heel bijzonder binnentreden in de innerlijke kruisiging van zijn Hart. We moeten dus zoals Magdalena aan zijn voeten neerzitten en, zoals Johannes, met hem meegaan tot aan het kruis.

De eerste deugd die wij aanbevelen om Onze Heer na te volgen is de eenvoud. Het is immers de eerste deugd die de goddelijke Redder zelf in praktijk heeft gebracht. Zonder de eenvoud komt men nooit tot de volmaaktheid.

Het eerste bewijs van die liefde van Onze Heer voor de eenvoud is dat hij bij zijn geboorte alles had om een volmaakt mens te kunnen zijn maar toch de eenvoud van een kind wilde bewaren. Dat was uit liefde voor ons en ook om ons te doen

voelen dat we hem in alles konden en moesten navolgen. Daarom heeft hij uiterlijk de zwakheid van de kindsheid willen bewaren die hij ook echt in alle eenvoud beleefde. Daarbij kwam een zachte vrolijkheid, een tedere naïviteit en een voortdurende neiging naar het goede die van hem het mooiste en meest beminnelijke kind maakte van alle mensenkinderen.

De tweede reden is dat de herders de eerste geroepenen waren en dat juist vanwege hun grote eenvoud. Het hart van het Heilig Kind bloeide open wanneer ze het kwamen aanbidden en de Wijzen werden met tedere ernst ontvangen.

De derde reden is: de eenvoud houdt maar op wanneer men kennis maakt met het kwaad.

De vierde reden is dat een bekeerde zondaar eenvoudig wordt naarmate Onze Heer de roest weg wrijft die de zonde op zijn ziel heeft achtergelaten.

De vijfde reden is dat scrupules voortkomen uit een gebrek aan eenvoud. Daarom ook komen scrupuleuze menen nooit tot een zekere vorm van volmaaktheid. Tenslotte, zonder een grote eenvoud, is er geen aangename communicatie met God.¹

Nederigheid is de trouwe metgezel van de eenvoud. Er is dan ook een zeer sterk verband tussen deze twee. Geen echte nederigheid zonder eenvoud en de nederigheid is ons speciaal aanbevolen door onze zalige vader Sint-Benedictus.

Denk er ook aan, beminde broeders en zusters, dat na het aanbiddelijk hart van Jezus, wij bijzonder het zeer milde hart van Maria moeten vereren. De Heilige Maagd werd zonder zonde

¹ Deze uitspraken over de eenvoud werden gekopieerd van de briefjes (billets) van de Bonne Mère (1801). Eenzelfde procédé vindt men ook elders in deze reeks over de geest van de Congregatie.

ontvangen. Zij is geboren met alle deugden, heeft nooit bekoringen gekend. Zij was van oudsher bestemd om moeder van God te worden. Maar zij heeft deze grote gunst verdiend, eerst en vooral door haar totale trouw aan de genade van God, vervolgens door de drie deugden die zij op eminente wijze heeft beoefend op het ogenblik dat de engel haar het grote nieuws kwam meedelen. De eerste is haar liefde voor de maagdelijkheid. De tweede haar nederigheid en de derde, als vervolmaking, haar volmaakte overgave aan de Wil van God, en dit uit zuivere liefde voor Hem. Als onze Heer ontvangen werd in haar schoot, had zij een aanvoelen, om niet te zeggen een kennis van het leven, het lijden en de dood van haar goddelijke zoon. En zij ontving in haar hart dezelfde wonden die onze Heer zou ontvangen bij zijn lijden. De Heilige Maagd heeft dat pijnlijk gevoel heel haar leven meegedragen en ze heeft dat bewaard tot de engelen haar ten hemel hebben opgenomen.

De liefde van Maria voor Jezus is steeds toegenomen tot op het ogenblik van haar glorierijke opname ten hemel. Want dit aanvoelen kan niet gewoon onveranderd blijven: als het niet vermeerdert, vermindert het. Maria heeft in zich nooit het kwaad van de zonde ervaren, noch het hatelijke dat leeft in het menselijk hart. Zij kent alleen maar de pijn die dit bezorgt aan God. Daarom is zij ook zo enorm barmhartig.

Laten het een troost zijn in ons lijden, te weten dat Maria altijd onze steun en beschermster zal zijn, en dat wij altijd een plaats zullen hebben in haar hart. Wij moeten onze toevlucht zoeken bij haar als God zich lijkt terug te trekken. In ons lijden, onze teleurstellingen en onze ontrouw zal zij voor ons bidden als we haar aanroepen in plaats van ons bedroefd af te zonderen.

Bij deze verering van Maria, beminde broeders en zusters, moeten jullie een tedere devotie koesteren tot Sint-Jozef, patroon van ons Instituut. Ook al waren bij hem, als voedstervader van

Jezus en bewaker van de maagdelijkheid van Maria, niet alle deugden aangeboren, zoals bij Maria, toch stond hij op een hoog niveau van beschouwing en bezat hij een grote liefde voor Jezus. Hij had dan ook een groot krediet bij de Zoon en de Moeder. Vergeet hem dus niet elke dag te aanroepen.

Zie als uw beschermers ook Sint-Joachim en Sint-Anna. Dat de priesters van onze Congregatie de devotie prediken tot deze twee heiligen waarvan de aanroeping minder in gebruik is maar door wie we toch veel genadegaven kunnen ontvangen. In de toekomst hopen we in onze huizen een speciaal feest voor hen in te voeren.

Vergeet ook niet de tussenkomst in te roepen van onze zalige vader Sint-Benedictus, patriarch van de monniken in het Westen.

Beminde broeders en zusters, jullie weten dat we speciaal moeten rekenen op onze beschermers Sint-Pacomius, Sint-Augustinus, Sint-Dominicus en Sint-Bernardus. We vereren Sint-Pacomius omdat wij, naar het voorbeeld van zijn volgelingen, een leven leiden van boete, zijn stilte en gebed navolgen en kinderen opvoeden die, alhoewel ze een verschillend leven leiden, dezelfde geest zouden ontwikkelen. We moeten zoals Sint-Dominicus het geloof prediken onder de volken. Deze heilige is een van de lievelingskinderen van de heilige Maagd waarvan hij trouwens de voorrechten verdedigde tegenover de kettters van zijn tijd. Hij staat voor de prediking, de opvoeding van de jeugd en de wetenschap. De heilige Augustinus leert ons hoe we zondaars moeten opvangen, hen helpen en hoe we ze best benaderen om er velen te bekeren. Maar het is vooral Sint-Bernardus die we moeten navolgen in zijn liefde voor de afzondering en het vuur van zijn toewijding. We moeten er ons aan verwachten dat wij, zoals hij, zullen vervolgd worden en

bekritiseerd. Laten we dan dat lijden gelaten verdragen om ons nog meer te verenigen met het lijdend Hart van Jezus.

We bevelen u ook een grote devotie aan voor de heilige Franciscus Régis, apostel van Vivarais, die wij als patroon hebben gegeven aan het Uitwendig Genootschap van gelovigen die in gemeenschap van gebed met ons verbonden zijn.

Ons aantal groeit elke dag. Onze goddelijke Meester lijkt ons zijn Hart te openen en ons te zeggen: *“Komt allen tot mij, Jullie allen behoren mij toe.”* Laten we ons dan ook zonder reserve aan hem geven als we de beloning willen ontvangen.

Zou ik nog enkele adviezen mogen geven aan jullie, beminde broeders, reeds bekleed met het verheven karakter van het priesterschap of bestemd om het te ontvangen en die het apostolisch leven van de Godmens zullen gestalte gaan geven? Gedenk dat hoe hoger jullie worden verheven tot deze sublieme waardigheid, hoe meer jullie zich moeten inspannen om uw leven gelijkvormig te maken aan dat van Jezus Christus. Bedenk ook dat elke daad die een priester stelt vanuit zijn staat, een genade teweegbrengt voor hem of voor degene voor wie hij ze stelt. De priesters zouden vooral veel aandacht moeten besteden aan de zegening die ze geven bij het begin van de biecht. Verschillende zondaars die komen met een verkeerde ingesteldheid, werden bekeerd door de genade van de zegening door de priester en belijden dan, ondanks zichzelf, hun fouten. God lijkt geneigd om meer dan gewone genade te verlenen als de priester die zegent, Hem erom vraagt.

Als men alleen maar dagelijkse zonden biecht, zal de zegen van de priester die niet alleen wegvagen, maar ook de kracht geven om minder in die zonden te hervallen.

De erkentelijkheid tegenover onze weldoeners is een plicht die jullie zeker graag zullen vervullen. Jullie moeten dus, beminde broeders en geliefde zusters, bidden voor onze zeer heilige vader Pius VII, niet alleen omdat hij het hoofd van de Kerk is, de gemeenschappelijke vader van de gelovigen, de opvolger van de heilige Petrus, maar zeker ook omdat hij zich gewaardigd heeft onze Congregatie goed te keuren en te bevestigen.

Stuurt ook uw gebeden ten hemel voor zijne Eminentie Kardinaal Scotti, die welwillend onze goedkeuring heeft willen opvolgen en voor de eminenties de kardinalen van de heilige Congregatie voor de Bisschoppen en de Regulieren. Bidt ook voor al die anderen die ons hun belangstelling hebben getoond en speciaal voor priester Vidal, die belast was met onze zaken in Rome.

Daarom hebben wij besloten:

- 1° dat alle priesters van onze Congregatie een mis zullen opdragen en dat al onze andere broeders en zusters de heilige communie zullen ontvangen uit dank voor de weldaad van onze goedkeuring
- 2° dat men gedurende een maand, elke avond het *Salve Regina* zal bidden, met een Onze Vader en een Wees Gegroet voor al onze weldoeners en vooral voor Zijne Heiligheid.

Moge de genade, de vrede en de zegen van Onze Heer Jezus-Christus met u allen zijn, mijn beminde broeders en geliefde zusters.

Deze brief zal worden voorgelezen tijdens het kapittel in alle huizen van de broeders en zusters van de Congregatie.

Gegeven in het Moederhuis van Parijs op 14 april van het
jaar duizend achthonderdzeventien.

Broeder Marie-Joseph COUDRIN,
*Algemeen Overste en
apostolisch protonotarius*

Bij mandaat
Broeder Raphaël BONAMIE,
secretaris

Rondschrijven van pater Coudrin

11 februari 1826

Broeder Marie-Joseph, Algemeen Overste van de Congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria en van de Altijddurende Aanbidding van het Heilig Sacrament, aan onze beminde broeders en onze lieve zusters: gegroet in onze Heer Jezus Christus.

Al meer dan dertig jaar, beminde broeders en lieve zusters, bleef de God van alle genade zijn zegeningen over ons instituut uitstrooien, maar het is vooral in de loop van het afgelopen jaar dat onze Congregatie talrijke bewijzen van goddelijke goedheid heeft gekregen. U hebt reeds de documenten ontvangen over het officie dat eigen is aan ons Instituut en dat door de Apostolische Stoel is goedgekeurd. Vandaag bezorgen wij u de besluiten, genomen op ons Algemeen Kapittel, en bevestigd door de Heilige Roomse Kerk, het centrum van de katholieke eenheid, en de bron van alle geestelijke jurisdictie. Wij voegen er het Ceremonieel van de Congregatie aan toe, want de paus heeft zich gewaardigd dat ook goed te keuren.

Het is u ook niet onbekend dat de *Congregatie voor de Verspreiding* van het geloof vroeg dat de priesters van onze gemeenschap de fakkel van het geloof zouden gaan dragen aan de bewoners van de Sandwich-eilanden in de Stille Oceaan. Nu al, op 3 december vorig jaar, stuurde Zijne Eminentie Kardinaal Della Somaglia, pro-prefect van de *Congregatie voor de Verspreiding* van het geloof, ons het decreet van de Heilige Stoel, die een van de broeders van de Congregatie benoemde tot Apostolisch Prefect

van de Sandwich-eilanden, en twee van onze broeders tot Apostolische Missionarissen, met de ruimste bevoegdheden. En op 15 januari van dit jaar, zond het hoofd van de Kerk aan de Apostolische Prefect een authentiek exemplaar van de Bulle van het Jubeljaar, met de bevestiging dat het al bekrachtigd is door het gezag van de Heilige Stoel. Zo biedt Gods eeuwige barmhartigheid ons de middelen om beter het evangelisch leven van onze Goddelijke Verlosser na te volgen, en aan het belangrijke werk van de buitenlandse missies te beginnen, een van de belangrijkste doelstellingen van ons instituut, dat ons speciaal is aanbevolen door de opvolger van Sint-Petrus.

Er rest ons nog, geliefde broeders en lieve zusters, één wens: dat de genade van God ons niet tevergeefs geschonken is, dat jullie trouw blijven aan onze heilige Regels. Deze trouw zal uw troost zijn op aarde, en zal u eeuwig geluk bezorgen. Onze broeders en zusters die ons zijn voorgegaan in een beter leven, waren overtuigd van deze grote waarheid. Zij hebben jullie geleid door hun deugden, door hun regelmaat, door hun gehoorzaamheid, de geest van onthechting en opoffering, en we hebben het grote vertrouwen dat hun dood kostbaar was in de ogen van de Heer. Probeer hen na te volgen: dezelfde kroon wacht jullie. Moge onze heilige Regel het voortdurend onderwerp zijn van jullie lezingen en gedachten, om jullie gedrag ermee te vormen.

Jullie weten wel, geliefde broeders en lieve zusters: de *Regel van Benedictus* is het fundament van onze eigen Regel. Wij verzoeken u dringend om de Regel van de grote patriarch van de westerse kloosterlingen vaak voor God te lezen en te mediteren. Boven alles, raden wij u aan de hoofdstukken 4, 5, 6, 7, 19, 20, 33, 34, 54, 68, 71 en 72 van de *Regel van Benedictus*¹ te lezen. Daar leer je die heilige deugd van gehoorzaamheid in te

¹ Zie bijlage aan het einde van dit rondschrijven.

schatten en te beoefenen: *de stem van de overste, die opdracht geeft en de uitvoering van de discipel, die zijn opdrachten volbrengt, zijn samengevoegd en verenigd in één moment. De nederigheid, die tevredenheid schept in het meest gore en het meest verwerpelijke; die ons, diep in ons hart, doet geloven dat wij de minste van allen zijn, die ons ertoe brengt om aan onze oversten onze gedachten en onze meest geheime fouten te bekennen, want wij beschouwen ons niet in staat om onszelf te leiden; deze vurigheid in het gebed, die inspireert tot het besef van de aanwezigheid van God en zijn heilige engelen; deze armoede van geest, die ons in staat stelt om niets voor onszelf te houden, omdat we niet eens beschikken over onze vrije wil. Dat bewaart de vrede en de eenheid, omdat het ijdele begeerten en geruchten bant. Deze onderwerping van geest en hart, op basis van vertrouwen in God, vormt de religieus, die vertrouwend op de goddelijke hulp, gehoorzaamt met liefde en in de gehoorzaamheid niets onmogelijk vindt. Hij gaat de gangen niet na van wie beveelt, maar ziet alleen God, die wordt benaderd door middel van de onderwerping. Die innerlijke rust, die, zoals de profeet zegt, snoert onze mond om niet te zondigen met de tong. Tenslotte, die grote ijver die verwijderd van de ondeugd en leidt tot God en het eeuwig leven: "Het past, vervolgt Sint-Benedictus, wiens uitspraken we hier graag lenen, dat de religieuzen zich beijveren met een vurige liefde, dat wil zeggen dat ze elkaar tegemoet komen met tekenen van eerbetoon en respect, dat ze heel geduldig de zwakheden van de naaste dragen, dat men niet zoekt wat voor zichzelf nuttig is maar eerder wat in het voordeel is van zijn broeder, dat ze de wederzijdse liefde beoefenen vanuit zuivere liefde tot God. Zij vrezen de Heer, ze houden van hun overste met een nederige en oprechte genegenheid, en zij achten niets hoger dan Jezus Christus.*

Geliefde broeders en lieve zusters, wij herhalen wat we al vele malen gezegd hebben: jullie zijn steeds aanwezig in ons hart en onze geest, en wij wensen voortdurend dat jullie nooit

ophouden om de ware kinderen van de Heilige Harten van Jezus en Maria te zijn.

Moge de genade en de vrede van onze Heer Jezus Christus altijd met u zijn.

Moge deze brief, twee keer per jaar, in alle huizen van de Congregatie worden voorgelezen.

Eigenhandig geschreven in Troyes en mede ondertekend door de secretaris van de Congregatie, op 11 februari in het jaar van onze Heer 1826.

Broeder M.-J. COUDRIN,
Generale Overste.

In opdracht:
Broeder Hilarion LUCAS,
secretaris van de Congregatie.

Bijlage

DE REGEL VAN SINT-BENEDICTUS

Bijlage

DE REGEL VAN SINT-BENEDICTUS ⁽¹⁾

Hoofdstuk IV.

WELKE DE MIDDELEN ZIJN OM GOED TE HANDELEN

¹In de eerste plaats, "de Here God liefhebben, met geheel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw kracht" (Mar 12,30) ²en ook "zijn naaste als zichzelf." ³Gij zult niet doden. ⁴Gij zult niet echtbreken. ⁵Gij zult niet stelen, ⁶niet begeren, ⁷geen vals getuigenis geven, ⁸alle mensen eren ⁹en "doe nooit aan anderen wat je niet wilt voor jezelf."

¹⁰Zichzelf verloochenen om Christus te volgen. ¹¹Zijn lichaam beheersen. ¹²Zich niet vastklampen aan genoegens. ¹³Graag vasten. ¹⁴De armen steunen. ¹⁵De naakten kleden. ¹⁶De zieken bezoeken. ¹⁷De doden begraven. ¹⁸Helpen wie in nood is. ¹⁹De getroffensten troosten.

²⁰Zich verhouden van werelds gedrag. ²¹Niets liever wensen dan de liefde van Christus. ²²Zijn woede geen vrije loop laten ²³of houden van wrok.

²⁴Geen valsheid in het hart dragen. ²⁵Geen geveinsde vredeskus geven. ²⁶De liefdadigheid niet opgeven. ²⁷Niet zweren, uit angst voor een meened. ²⁸De waarheid spreken met hart en mond.

²⁹Geen kwaad met kwaad vergelden. ³⁰Geen onrecht doen en zelfs geduldig verdragen dat je zelf onrecht hebt geleden. ³¹Je vijanden liefhebben. ³²Niet vervloeken die u vervloeken, maar

⁽¹⁾ *Regel van Sint-Benedictus*. Nederlandse vertaling: <http://www.intratext.com/X/DUT0023.htm>

hen zegenen. ³³Vervolging verdragen omwille van de gerechtigheid.

³⁴Niet trots zijn. ³⁵Niet verslaafd zijn aan wijn. ³⁶Niet hebzuchtig zijn, ³⁷of toegeven aan slaap. ³⁸Niet lui zijn. ³⁹Niet klaagziek zijn. ⁴⁰Geen kwaadspreker zijn.

⁴¹Bij wat je wenst, hoop op God. ⁴²Zie je iets goeds in jezelf, schrijf het toe aan God en niet aan jezelf. ⁴³Het kwaad altijd aan jezelf toeschrijven.

⁴⁴Vrees de dag des oordeels,⁴⁵en de hel.⁴⁶Verlang naar het eeuwige leven met heel je hart. Elke dag de dood voor de ogen ⁴⁷hebben. ⁴⁸Altijd waken over zijn levenswandel. ⁴⁹Er zeker van zijn dat God ons overal ziet. ⁵⁰Wanneer kwade gedachten opkomen in je hart, verpletter ze onmiddellijk vanuit je geloof in Christus en vertel het aan je geestelijke begeleider (Ps 136,9). ⁵¹Zich te onthouden van slechte taal. ⁵²Niet graag veel praten,⁵³of dwaze dingen zeggen die lachlust opwekken. ⁵⁴Niet voortdurend luidruchtig lachen.

⁵⁵Luister graag naar lezingen om heilig te worden. ⁵⁶Kniel vaak om te bidden. ⁵⁷Belijdt elke dag in het gebed tot God met tranen en zuchten uw vroegere fouten,⁵⁸en leef voortaan beter.

⁵⁹Geen gevolg geven aan de verlangens van het vlees. ⁶⁰Eigen wil involgen verkeerd vinden. ⁶¹Gehoorzaam aan alle voorschriften van de abt, ook als hij het niet zelf doet, wat God moge verhoeden, indachtig dat gebod de Heer: "doet wat ze zeggen, maar doe niet wat ze doen" (Mat 23,3).

⁶²Wil niet dat ze je voor heilig houden vooraleer het te zijn, maar leid een heilig leven, zodat je met recht heilig wordt genoemd. ⁶³Volbreng elke dag de geboden van de Heer. ⁶⁴Streef naar kuisheid. ⁶⁵Haat niemand. ⁶⁶Wees niet jaloers, ⁶⁷niet twistziek. ⁶⁸Spreek niet tegen. ⁶⁹Vermijd alle ophef. ⁷⁰Eer de ouderen. ⁷¹Hou van jongeren.

⁷²Bid vanuit de liefde van Christus voor je vijanden. ⁷³Voor het einde van de dag zich verzoenen als je wat onenigheid hebt gehad.

⁷⁴En wanhoop nooit aan Gods genade.

⁷⁵Dit zijn de instrumenten van het spirituele leven. ⁷⁶Als we erin slagen ze onophoudelijk dag en nacht te onderhouden en terug te geven op de dag des oordeels, ontvangen we van de Heer de beloofde beloning: ⁷⁷"geen oog heeft gezien, geen oor heeft gehoord, wat God bereid heeft voor hen die Hem liefhebben" (1 Kor 2,9).

⁷⁸Maar de plaats waar we dit onvermoeibaar in praktijk brengen is binnen de muren van het klooster en in de stabiliteit van de gemeenschap.

Hoofdstuk V.

GEHOORZAAMHEID

¹De eerste trap van nederigheid is gehoorzaamheid zonder aarzelen. ²Zij moet eigen zijn aan hen die niets méér ter harte gaan dan Christus. ³Omwille van de heilige dienstbaarheid die zij publiek beloofd hebben, of ook uit vrees voor de hel of uit verlangen naar de heerlijkheid van het eeuwig leven ⁴weten zij van geen uitstel, zodra de overste iets beveelt, alsof God zelf het bevel gegeven had. ⁵Over hen zegt de Heer: "Op het eerste gehoor heeft hij Mij gehoorzaamd" (Ps 17,45). ⁶En tot de leraars zegt Hij in dezelfde zin: "Wie u hoort, hoort Mij" (Luc 10,16).

⁷Zij die deze instelling bezitten, verlaten dan ook terstond hun eigen bezigheden en doen afstand van hun eigen wil; ⁸onmiddellijk leggen zij alles uit handen, laten hun werk, ook als het niet af is, liggen en geven op staande voet en metterdaad gehoorzaam gevolg aan het woord van hem, die hun iets beveelt. ⁹Als het ware in één ogenblik volgen de beide dingen elkaar onmiddellijk op, met de snelheid die voortkomt uit de vreze

Gods: het bevel dat de meester uitspreekt en het werk dat de leerling volbrengt.

¹⁰Het is het verlangen om op te trekken naar het eeuwig leven dat hen aandrijft. ¹¹Daarom kiezen zij de smalle weg waarvan de Heer zegt: "Smal is de weg die naar het leven voert" (Mat 7,14). ¹²Zij leven dan ook niet naar eigen inzicht en gehoorzamen niet aan hun eigen verlangens en begeerten, maar laten zich leiden door het oordeel en de bevelen van een ander: zij leven in kloosters en verlangen onder een abt te staan. ¹³Ongetwijfeld richten juist zij zich naar dat woord van de Heer, waar Hij zegt: "Ik ben niet mijn eigen wil komen doen, maar de wil van Hem die Mij gezonden heeft" (Joh 6,38).

¹⁴Maar deze gehoorzaamheid zal eerst dan welgevallig zijn aan God en aangenaam aan de mensen, wanneer wat bevolen werd niet uit angst, niet traag, niet onverschillig of met gemopper of tegenspraak wordt uitgevoerd. ¹⁵De gehoorzaamheid immers, die aan de oversten wordt bewezen, wordt aan God zelf bewezen, want Hij heeft gezegd: "Wie u hoort, hoort Mij" (Luc 10,16). ¹⁶Ook moeten de leerlingen blijmoedig weten te gehoorzamen, omdat "God houdt van een blijde gever" (2 Kor 9,7). ¹⁷Als daarentegen een leerling met tegenzin gehoorzaamt, en niet alleen met de mond, maar zelfs alleen maar in zijn hart tegensprekt, ¹⁸dan zal, ook al doet hij wat bevolen is, dit toch niet aangenaam zijn aan God, die zijn ontevreden hart doorschouwt. ¹⁹Voor zo'n daad ontvangt hij geen beloning, maar loopt hij integendeel de straf op van de mopperaars, tenzij hij het weer goed maakt en zich betert.

Hoofdstuk VI.

OVER DE ZWIJGZAAMHEID

¹Laten wij doen wat de profeet zegt: "Ik sprak: ik zal er over waken om niet te zondigen met mijn tong. Ik heb bij mijn mond een wacht gesteld; ik heb niet gesproken, maar ben bescheiden

geweest, en zelfs over goede dingen heb ik gezwegen" (Ps 38 2-3). ²Hier wijst de profeet erop, dat als men goede gesprekken soms vanwege de zwijgzaamheid moet achterwege laten, men dus zeker de slechte moet vermijden omwille van de straf die op de zonde volgt. ³Daarom zal aan volmaakte leerlingen vanwege het groot belang van het stilzwijgen maar zelden verlof gegeven worden voor een gesprek, zelfs als het goede, heilige en vruchtbare gesprekken betreft. ⁴Want er staat geschreven: "Bij veel spreken kan men de zonde niet vermijden" (Spr 10,9), ⁵en elders: "De tong heeft macht over dood en leven" (Spr 18,21). ⁶Spreken en onderrichten is trouwens de taak van de meester, de leerling dient te zwijgen en te luisteren.

⁷Heeft men dan ook iets te vragen aan de overste, dan vraagt men het met alle nederigheid en eerbiedige onderdanigheid. ⁸Stijlloze grappen echter en ieder gepraat dat enkel dient om de lachlust op te wekken, wijzen wij voor altijd en overal van de hand en wij staan niet toe, dat een leerling zijn mond opent voor dergelijke praat.

Hoofdstuk VII.

OVER DE NEDERIGHEID

¹Broeders, de heilige Schrift roept ons toe: "Al wie zich verheft zal vernederd, en wie zich vernedert zal verheven worden" (Luc 14,11). ²Door dit zo te zeggen toont zij ons, dat iedere zelfverheffing een vorm van hoogmoed is. ³De profeet maakt ons duidelijk, dat hij zich hiervoor wacht, als hij zegt: "Heer, mijn hart is niet hoogmoedig, mijn ogen kijken niet trots omhoog. Ik was niet begaan met grootse dingen, niet met dingen die te wonderbaar voor mij zijn. ⁴Maar wat zou er gebeuren als ik niet nederig dacht, als ik mijzelf zou verheffen? Als een kind, dat niet meer drinken mag aan de borst van zijn moeder, zo behoeftig zoudt Gij mij doen zijn" (Ps 130,1-2).

⁵Daarom, broeders, als wij de toppen van de hoogste nederigheid willen bereiken, als wij snel willen komen tot die hemelse hoogte waarnaar men opklimt langs de nederigheid in dit aardse leven, ⁶dan moeten wij voor de verheffing van onze daden die ladder oprichten, die aan Jacob in zijn droom verschenen is en waarlangs hij engelen zag afdalen en opklimmen (Gen 28,12). ⁷Dit afdalen en opklimmen wil ons ongetwijfeld niets anders zeggen dan dat men door hoogmoed afdaalt en door nederigheid omhoogklimt. ⁸Die overeind staande ladder nu is ons leven hier op aarde. Zij zal, als ons hart nederig is geworden, door de Heer naar de hemel worden opgericht.⁹De stijlen van die ladder zijn - naar wij menen - ons lichaam en onze ziel, en in die stijlen heeft Gods roeping verschillende sporten van nederigheid en zelftucht ingevoegd, waarlangs wij omhoog moeten klimmen.

¹⁰De eerste trap van nederigheid bestaat hierin, dat men door de vreze Gods altijd voor ogen te houden, ten zeerste op zijn hoede is voor de vergetelheid ¹¹en steeds in gedachten houdt wat God bevolen heeft. Men overweegt dan voortdurend in zijn hart, hoe het hellevuur omwille van hun zonden, hen doet branden die God verachten, en hoe anderzijds het eeuwig leven is weggelegd voor hen die God vrezen. ¹²Te allen tijde vermijde men zonden en misstappen en, hetzij in gedachten, hetzij met woorden, in handel en wandel, of ook door het volgen van eigen wil, en ook door de begeerten van het vlees. ¹³Want de mens moet overtuigd zijn, dat God hem altijd vanuit de hemel gadeslaat en dat zijn doen en laten overal door Gods oog gezien wordt en onophoudelijk door de engelen wordt gemeld.

¹⁴Dit houdt de profeet ons voor, waar hij aantoont, dat God altijd aanwezig is in het binnenste van onze gedachten, want hij zegt: "God doorschouwt harten en nieren" (Ps 7,10), ¹⁵en verder: "God kent de gedachten van de mensen" (Ps 93,11). ¹⁶En elders zegt hij: "Van verre reeds doorziet Gij mijn gedachten" (Ps 138,3) ¹⁷en: "De gedachte van de mens ligt voor U open" (Ps 75,11).

¹⁸Bezorgd als hij dan ook moet zijn om niet te zondigen in zijn gedachten, zal een deugdzame broeder altijd in zijn hart zeggen: "Eerst dan zal ik zonder vlek zijn vóór zijn aanschijn, als ik op mijn hoede ben voor mijn ongerechtigheid" (Ps 17,24).

¹⁹Dat wij onze eigen wil niet mogen doen, zegt ons de Schrift: "Keer u af van uw eigen wil" (Sir 18,30). ²⁰En in dezelfde zin vragen wij God in het gebed des Heren, dat Zijn wil in ons moge geschieden (Mat 6,10). ²¹Terecht leert men ons dan ook onze eigen wil niet te doen, als wij ons willen hoeden voor wat de heilige Schrift zegt: "Er zijn wegen die de mens recht toeschijnen, maar die uiteindelijk in het diepst van de hel uitmonden" (Spr 16,25), ²²en als wij tevens met schrik bedenken wat er over de nalatigen gezegd is: "Zij zijn bedorven en afstotelijk geworden door de opwellingen van hun eigen wil."

²³Ook wat de begeerten van het vlees betreft moeten wij geloven, dat God altijd bij ons tegenwoordig is, omdat de profeet tot de Heer zegt: "Al mijn begeerte ligt voor u open" (Ps 37,10). ²⁴Wij moeten dan ook op onze hoede zijn voor iedere slechte begeerte, want de dood heeft postgevat bij de drempel van het genot. ²⁵Daarom heeft de Schrift ons bevolen: "Gij zult uw begeerten niet volgen" (Sir 18,30).

²⁶Als dus de ogen van de Heer goeden en kwaden gadeslaan (Spr 15,3), ²⁷en de Heer vanuit de hemel voortdurend zijn blik laat gaan over de kinderen der mensen om te zien, of er een verstandig is en God zoekt (Ps 13,2), ²⁸en, als bovendien de engelen die ons toegewezen zijn, altijd, dag en nacht, alles wat wij doen aan de Heer melden, ²⁹dan moeten wij, broeders, op ieder uur van de dag waakzaam zijn. Want anders zou God - zoals de profeet in de psalm zegt - wel eens kunnen zien "hoe wij ons tot het kwaad keren en slecht worden" (Ps 13,3), ³⁰en zou Hij, die ons nu in dit leven spaart, omdat Hij barmhartig is en wacht of wij niet tot inkeer willen komen, later wellicht tot ons zeggen: "Dit hebt gij gedaan en Ik heb gezwegen" (Ps 49,21).

³¹De tweede trap van nederigheid bestaat hierin, dat men niet gehecht is aan zijn eigen wil en er bijgevolg geen genoegen in vindt om zijn eigen verlangens in te willigen. ³²Maar men richt zich in zijn doen en laten naar dit woord van de Heer: "Ik ben niet gekomen om mijn eigen wil te doen, maar de wil van Hem die Mij gezonden heeft" (Joh 6,39). ³³En ergens anders staat geschreven: "Eigen wil brengt straf, gebondenheid baart een kroon."

³⁴De derde trap van nederigheid bestaat hierin, dat men uit liefde tot God zich in volledige gehoorzaamheid aan zijn overste onderwerpt, om zo de Heer na te volgen van wie de Apostel zegt: "Hij is gehoorzaam geworden tot de dood" (Fil 2,8).

³⁵De vierde trap van nederigheid bestaat hierin, dat men bij het beoefenen van de gehoorzaamheid, als men harde en onaangename dingen krijgt opgelegd of zelfs allerlei onrecht moet verduren, zwiigend en welbewust zijn geduld blijft bewaren ³⁶en volhoudt zonder zich te laten ontmoedigen of het op te geven, omdat de Schrift zegt: "Wie tot het einde toe volhardt zal hebben, zal gered worden" (Mat 24,13). ³⁷En verder: "Laat uw hart sterk zijn en verdraag de Heer" (Ps 26,14). ³⁸En om te tonen, dat men om trouw te zijn zelfs alle mogelijke tegenkantingen voor de Heer moet verdragen, legt zij hun, die lijden, deze woorden in de mond: "Om uwentwil worden wij iedere dag opnieuw ter dood gebracht en beschouwt men ons als schapen voor de slachtbank" (Ps 43,22; Rom 8,36). ³⁹En omdat zij zeker zijn van de goddelijke vergelding die zij verhoppen, voegen zij er vol blijdschap aan toe: "Maar in dit alles behalen wij de overwinning door toedoen van Hem die ons heeft liefgehad" (Rom 8,37). ⁴⁰Op een andere plaats zegt de Schrift nog: "God, Gij hebt ons getoetst, ons in het vuur gekeurd zoals men zilver keurt in het vuur. Gij hebt ons in een strik gevangen, Gij hebt ons zware lasten op de rug gelegd" (Ps 65,10-11). ⁴¹En om ons erop te wijzen, dat wij onder een overste moeten staan, laat zij erop volgen: "Gij hebt mensen gesteld boven ons hoofd" (Ps 65,12). ⁴²Maar ook in

tegenkantingen en onrecht vervullen zij door hun geduld het gebod des Heren: als men hen op de wang slaat, bieden zij ook de andere aan. Als iemand hun kleeft rooft, geven zij hem ook nog hun mantel, Als men hen dwingt één mijl te lopen, gaan zij er twee (Mat 5,39-41), ⁴³Met de Apostel Paulus verdragen zij valse broeders (2 Kor 11,26) en zullen zij zegenen die hen verwensen (1 Kor 4,12).

⁴⁴De vijfde trap van de nederigheid bestaat hierin, dat men alle slechte gedachten die in het hart opkomen en alle kwaad dat men in het verborgene bedreven heeft zonder iets te verbergen nederig aan zijn abt belijdt. ⁴⁵Want de Schrift spoort ons hiertoe aan met de woorden: "Openbaar de weg die gij gaat aan de Heer en vertrouw op Hem" (Ps 36,5). ⁴⁶En verder zegt zij: "Belijd uw schuld voor de Heer, want Hij is goed, want zijn barmhartigheid is eindeloos" (Ps 105,1). ⁴⁷Ook zegt de profeet nog: "Mijn zonde heb ik U bekend gemaakt en mijn ongerechtigheden heb ik niet voor U verborgen gehouden. ⁴⁸Ik zei: 'Ik ga mijzelf beschuldigen en mijn ongerechtigheden voor de Heer aanklagen', en Gij hebt mij de slechtheid van mijn hart vergeven" (Ps 35,1).

⁴⁹De zesde trap van nederigheid bestaat hierin, dat de monnik met het allerarmste en aller geringste tevreden is en zich bij alles wat men hem opdraagt als een onbekwaam en onwaardig arbeider beschouwt. ⁵⁰Want hij zegt bij zichzelf met de profeet: "Ik ben tot niets geworden en zonder inzicht, als een lastdier ben ik voor U, en ik ben altijd bij U" (Ps 72,22-23).

⁵¹De zevende trap van nederigheid bestaat hierin, dat men niet alleen met de mond zegt de laatste en geringste van allen te zijn, maar dat men ook in zijn hart hier diep van overtuigd is. ⁵²Men vernedert zich en zegt met de profeet: "Ik echter ben een worm en geen mens, de spot van de mensen en de verachting van het volk" (Ps 21,7). ⁵³"Ik verhief mij, maar ben vernederd en beschaamd" (Ps 87,16). ⁵⁴En verder: "Het is goed voor mij, dat Gij mij vernederd hebt om mij zo Uw geboden te leren" (Ps 118,71).

⁵⁵De achtste trap van nederigheid bestaat hierin, dat de monnik alleen dat doet wat de algemeen kapittels en de leefregel van het klooster en het voorbeeld van de overheden leren.

⁵⁶De negende trap van nederigheid bestaat hierin, dat de monnik zijn tong belet om te spreken. Hij bewaart het stilzwijgen en spreekt niet voordat men hem iets vraagt. ⁵⁷Want de Schrift leert ons, dat bij veel spreken de zonde niet te vermijden is (Spr 10,19), ⁵⁸en dat een man die veel spreekt zijn weg op aarde niet vindt (Ps 139,12).

⁵⁹De tiende trap van nederigheid bestaat hierin, dat de monnik niet gemakkelijk klaar staat om te lachen, omdat er geschreven staat: "De dwaas schatert het uit als hij lacht" (Sir 21,23).

⁶⁰De elfde trap van nederigheid bestaat hierin, dat de monnik, wanneer hij spreekt, het zacht doet en zonder te lachen, nederig en ernstig, met weinige en weloverwogen woorden en zonder luidruchtigheid, ⁶¹zoals geschreven staat: "De wijze kan men kennen aan zijn spaarzame woorden."

⁶²De twaalfde trap van nederigheid bestaat hierin, dat de monnik niet enkel in zijn hart nederig is, maar dat ook zijn hele lichaamshouding een uitdrukking is van nederigheid voor allen die hem zien: ⁶³bij het werk Gods, in de bidplaats, in het klooster, in de tuin, op straat, op het land of waar dan ook, of hij zit, gaat of staat: altijd houdt hij het hoofd gebogen en de ogen neergeslagen. ⁶⁴Steeds is hij zich de schuld van zijn zonden bewust en is het hem alsof hij reeds voor Gods schrikwekkend oordeel moest verschijnen. ⁶⁵Hij herhaalt dan ook voortdurend in zijn hart het woord van de tollenaar uit het Evangelie, die met neergeslagen ogen sprak: "Heer, ik zondaar, ben niet waardig mijn ogen ten hemel op te slaan" (Luc 18,13). ⁶⁶En met de profeet zegt hij: "Ik ga gebukt en ben tot het uiterste vernederd" (Ps 37,7.9).

⁶⁷Zodra de monnik al deze trappen van nederigheid beklommen heeft, zal hij die liefde tot God bereiken, die volmaakt is en de vrees buitensluit (1 Joh 4,18). ⁶⁸Door deze liefde zal hij alles wat hij eerst met een zekere angst volbracht, nu zonder moeite nakomen, alsof hij het deed uit gewoonte of uit natuurlijke aandrif. ⁶⁹Hij handelt niet langer uit angst voor de hel maar uit liefde tot Christus en gedreven door de gewoonte zelf om het goede te doen en door de vreugde die hij vindt in de deugd. ⁷⁰Dit zal de Heer zeker in zijn arbeider, die gereinigd is van fouten en zonden, door zijn Heilige Geest willen openbaren.

Hoofdstuk XIX.

OVER DE HOUDING BIJ HET ZINGEN VAN DE PSALMEN

¹Wij geloven, dat God overal tegenwoordig is, en dat "de ogen van de Heer op iedere plaats goeden en kwaden gadeslaan"(Ps 15,3). ²Maar laten wij het toch vooral zonder enige twijfel geloven, als wij deelnemen aan het dienstwerk voor God. ³Wij moeten dan ook altijd indachtig zijn wat de profeet zegt: "Dient de Heer met vreeze" (Ps 2,11) ⁴en verder: "Zingt met begrip" (Ps 46,8). ⁵En ook: "Ten aanschouwen der engelen zal ik U lof zingen" (Ps 137,1). ⁶Laten wij dan bedenken, in welke gesteltenis wij voor het aanschijn van God en van zijn engelen moeten staan⁷en verrichten wij ons psalmgezang zó, dat ons hart in harmonie is met onze stem.

Hoofdstuk XX.

OVER DE EERBIED BIJ HET GEBED

¹Als wij aan hooggeplaatste mensen een verzoek willen voorleggen, durven wij dit slechts doen met nederigheid en eerbied. ²Hoeveel te meer dan moet men tot de Heer, de God van het heelal, bidden met de grootste nederigheid en zuivere godsvrucht. ³En laten wij wel beseffen, dat wij niet verhoord

zullen worden omwille van een veelheid van woorden, maar omwille van onze zuiverheid van hart en onze rouwmoedige tranen. ⁴Het gebed moet dan ook kort en zuiver zijn, tenzij men zich door een verlangen, ingegeven door Gods genade, gedrongen voelt ermee door te gaan. ⁵Maar als er in gemeenschap gebeden wordt, moet het gebed heel kort zijn, en zodra de overste het teken geeft, moeten allen gezamenlijk opstaan.

Hoofdstuk XXXIII.

MOGEN DE MONNIKEN IETS IN EIGENDOM BEZITTEN?

¹Dit kwaad vooral moet in het klooster met wortel en al worden uitgeroeid: ²niemand mag dan ook zonder verlof van de abt iets geven of aannemen ³en ook niets in eigendom bezitten, volstrekt niets, geen boek, geen schrijfbordje, geen stift, helemaal niets: ⁴ze hebben immers niet eens het vrije beschikkingsrecht over hun lichaam en over hun wil. ⁵Zij moeten erop vertrouwen, dat ze alles wat ze nodig hebben van de vader van het klooster zullen ontvangen en ze mogen niets ter beschikking hebben dat de abt hun niet heeft gegeven of toegestaan. ⁶"Allen moeten alles gemeenschappelijk hebben" (Hand 4,32), zoals er geschreven staat, "en niemand mag iets het zijne noemen" of als zodanig beschouwen.

⁷Wanneer men bemerkt dat iemand voldoening vindt in dit verderfelijk kwaad, wordt hij eenmaal en andermaal gewaarschuwd. ⁸Als hij zich niet betert krijgt hij een strenge terechtwijzing.

Hoofdstuk XXXIV.

OF ALLEN VOLGENS EEN GELIJKE MAATSTAF MOETEN ONTVANGEN WAT ZE NODIG HEBBEN.

¹Zoals er geschreven staat "werd aan elkeen uitgedeeld volgens de maat van ieders behoefte"(Hand 4,35). ²Daarmee

willen wij niet zeggen, dat er aanzien van persoon mag bestaan: verre van, maar wel dat er rekening moet worden gehouden met zwakheden. ³Wie op dit punt minder nodig heeft, danke God en zij niet ontstemd. ⁴Wie daarentegen meer nodig heeft, vernedere zich om zijn zwakheid en ga niet groot op de barmhartigheid (die men hem betoont). ⁵Zo zullen alle ledematen in vrede zijn. ⁶Vóór alles moet voorkomen worden, dat het kwaad van ontevredenheid op welk voorwendsel dan ook, zelfs maar in een woord of uiting de kop opsteekt. ⁷Als iemand hierop betrapt wordt, moet hij een bijzonder strenge straf ondergaan.

Hoofdstuk LIV.

OF EEN MONNIK BRIEVEN OF IETS ANDERS IN ONTVANGST MAG NEMEN

¹Het is een monnik beslist niet geoorloofd om van zijn familieleden of van wie dan ook, ook niet onder elkaar, brieven, gewijde voorwerpen of andere geschenkjes aan te nemen of ze te geven, zonder verlof van de abt. ²Ook als zijn eigen familieleden hem iets toesturen, mag hij het niet aannemen, voordat de abt ervan in kennis is gesteld. ³Als de abt goedvindt dat men het in ontvangst neemt, heeft deze nog het recht om het te laten geven aan wie hij wil. ⁴En de broeder aan wie het toevallig gericht was, mag daar niet boos over zijn, om geen kans te geven aan de duivel. ⁵Iemand die anders durft te handelen, wordt aan de vastgestelde straf onderworpen.

Hoofdstuk LXVIII.

ALS EEN BROEDER IETS ONMOGELIJKS WORDT OPGEDRAGEN

¹Wanneer een broeder ooit iets moeilijks of onmogelijks wordt opgedragen, moet hij niettemin het bevel van zijn lastgever met alle zachtmoedigheid en gehoorzaamheid aanvaarden. ²Als hij

ziet dat de zwaarte van de opgelegde last de maat van zijn krachten volstrekt te boven gaat, kan hij geduldig en tactvol aan zijn meerdere gaan uitleggen, waarom het hem onmogelijk is, ³maar zonder hooghartigheid, tegenstand of tegenspraak. ⁴Als na die uiteenzetting de overste bij zijn inzicht en bevel blijft, dan wete de ondergeschikte, dat het zo het beste voor hem is ⁵en gehoorzame hij uit liefde en vertrouwend op Gods hulp.

Hoofdstuk LXXI.

DAT DE BROEDERS ELKAAR MOETEN GEHOORZAMEN

¹Het goed van de gehoorzaamheid moet niet alleen door allen ten aanzien van de abt verwezenlijkt worden, maar de broeders moeten ook elkaar gehoorzamen ²in de overtuiging, dat zij langs deze weg der gehoorzaamheid tot God zullen geraken. ³Een bevel van de abt of van de door hem aangestelde gezagsdragers heeft vanzelfsprekend voorrang - en wij willen niet dat persoonlijke bevelen hierboven gesteld worden - ⁴maar voor het overige moeten de jongeren aan de oudere broeders met grote liefde en bereidwilligheid gehoorzamen. ⁵Als iemand neiging blijkt te hebben om tegen te spreken, krijgt hij een terechtwijzing.

⁶Mocht een broeder door de abt of door wie van de ouderen ook op een of andere manier terechtgewezen worden, al was het maar voor een kleinigheid, ⁷of als hij merkt, dat een van de ouderen innerlijk wat geprikkeld over hem is of slechts een weinig verstoord, ⁸dan moet hij zich onmiddellijk zonder te wachten voor diens voeten neerwerpen en zo lang in die houding blijven om voldoening te geven, tot die verstoordheid door een zegen wordt teniet gedaan. ⁹Als hij te hooghartig is om dit te doen, wordt hij aan den lijve gestraft, of zelfs, wanneer hij weerspanning is, uit het klooster gezet.

Hoofdstuk LXXII.

OVER DE GOEDE IJVER DIE DE MONNIKEN MOET BEZIELEN

¹Zoals er een slechte ijver is - vrucht van verbittering - die van God verwijderd en naar de hel voert, ²zo is er ook een goede ijver, die van de ondeugd verwijderd en naar God voert en naar het eeuwig leven. ³Op deze ijver nu moeten de monniken zich met de vurigste liefde toeleggen; dat wil zeggen: ⁴"zij moeten wedijveren in respect voor elkaar", ⁵zij moeten elkanders zwakheden, lichamelijke zowel als morele, met het grootste geduld verdragen; ⁶Om strijd moeten zij elkaar gehoorzaamheid betonen. ⁷Niemand zoek wat hij voor zichzelf voordelig acht, maar veeleer wat goed is voor de ander. ⁸Op onbaatzuchtige wijze leggen zij zich toe op de broederliefde. ⁹In liefde vrezen zij God. ¹⁰Hun abt beminnen zij met een oprechte en nederige genegenheid. ¹¹Volstrekt niets stellen zij boven Christus, ¹²die ons allen tezamen tot het eeuwig leven moge geleiden.

CONSTITUTIES

EN

STATUTEN

Congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria en
van de Altijddurende Aanbidding
van het Allerheiligste Sacrament des Altaars

(Broeders)

Generalaat
Rome
2017

INDEX

CONSTITUTIES

Decreet van Goedkeuring <i>9 juli 1990</i>	91
Brief van de Algemeen Overste <i>14 juli 1990</i>	95
Goedkeuring van de wijziging door het Algemeen Kapittel 1994	99
Goedkeuring van de wijzigingen door het Algemeen Kapittel 2012	101
Inleidend Hoofdstuk 1825 (1817)	103
I. ROEPING EN ZENDING VAN DE CONGREGATIE	107
II. ONZE TOEWIJDING	113
Kuisheid	117
Armoede	118
Gehoorzaamheid	122
III. ONZE EENHEID IN DE ZENDING	125
Een apostolische gemeenschap	127
Een gemeenschap van medebroeders	130
Een biddende gemeenschap	132
Een internationale gemeenschap	135

IV. INLIJVING EN GROEI IN DE GEMEENSCHAP	137
Algemene beginselen	139
Roepingen en roepingenpastoraat	139
Eerste vorming	140
Basiselementen	140
Het noviciaat	143
Professie en vorming van de geprofesten	144
Voortdurende vorming	145
V. DE DIENST VAN HET GEZAG	147
Het gezag in de Congregatie in het Algemeen	149
Onze Congregatie	149
Opvatting van het gezag	150
Uitoefening van het gezag	150
Het Plaatselijk Gezag	152
Het Provinciaal Gezag	154
De Provincies	154
Het Provinciaal Kapittel	154
Het Provinciaal Bestuur	156
De Vice-provincies en Regio's	159
Het Algemeen Gezag	161
Het Algemeen Kapittel	161
Het Algemeen Bestuur	165
VI. BEHEER VAN DE TIJDELIJKE GOEDEREN	169
VII. HET VERLATEN VAN DE CONGREGATIE	173
SLOTWOORD	177
Verwijzingen	181

STATUTEN

ONZE TOEWIJDING	187
ONZE EENHEID IN DE ZENDING	191
INLIJVING EN GROEI IN DE GEMEENSCHAP	197
DE DIENST VAN HET GEZAG	201
BEHEER VAN DE TIJDELIJKE GOEDEREN	212
HET VERLATEN VAN DE CONGREGATIE	217
Overeenkomsten van Artikelen en Statuten	218

Afkortingen

- Art. Verwijzing naar de artikels van de Constituties.
- A. SS.CC. *Annales Congregationis Sacrorum Cordium.*
- c./cc. Aanduiding van een of meerdere canons uit het kerkelijk wetboek.
- CS 10 *Cahiers de Spiritualité* N° 10, 1970 : “Enkele geestelijke karaktertrekken van de Bon Père en van de eerste gemeenschap.”
- GS «*Gaudium et Spes*», Pastorale Constitutie over de Kerk in de wereld van vandaag. Tweede Vaticaans Concilie.
- LEBP *Lettres et Écrits du Bon Père.* Vijf volumes in machineschrift. De nummers verwijzen naar de nummers in de tekst en niet naar de bladzijden.
- LEBM *Lettres et Écrits de la Bonne Mère.* Vier volumes in machineschrift. De nummers verwijzen naar de nummers in de tekst en niet naar de bladzijden.
- LG «*Lumen Gentium*», Dogmatische Constitutie over de Kerk, uitgevaardigd door het Tweede Vaticaans Concilie.
- PC «*Perfectae Caritatis*», Decreet over de vernieuwing van het Religieus Leven, uitgevaardigd door het Tweede Vaticaans Concilie.
- RD «*Redemptionis Donum*», Apostolische Exhortatie van Heilig Paus Johannes Paulus II.
- N.B.** Sterretje (*) verwijst naar de referenties op het einde van de tekst over de Constituties, blz. 181-184.

Decreet van goedkeuring
9 juli 1990

Brief van de Algemeen Overste
14 juli 1990

**Goedkeuring van wijziging
door het Algemeen Kapittel 1994**

**Goedkeuring van wijzigingen
door het Algemeen Kapittel 2012**

Inleidend Hoofdstuk 1825 (1817)

CONGREGATIE
VOOR DE INSTITUTEN VAN GODGEWIJD LEVEN
EN VAN DE GEMEENSCHAPPEN VAN APOSTOLISCH LEVEN

Prot. n. P. 61 - 1/89

DECREET

De Congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria en van de Altijddurende Aanbedding van het Allerheiligste Sacrament des Altaars, waarvan het Generaalat in Rome is gevestigd, ontving van haar Stichters de zending tot beschouwing, beleving en verkondiging aan de wereld van de verlossende liefde van God, mens geworden in Jezus. Zodoende spoort de toewijding aan de Heilige Harten van Jezus en Maria de broeders aan, de Eucharistie tot het middelpunt van hun leven te maken. Diezelfde toewijding doet hen binnentreden in de gevoelens van Christus, door vereenzelviging met zijn werk van eerherstel. «De religieuze professie plaatst in ieders hart de liefde tot de Vader. Die liefde heerst in het Hart van Jezus Christus, de Verlosser van de wereld» (Zie *Redemptionis Dominum*, nummer 9). De godsvrucht tot het Hart van Christus en van Maria nodigt hen uit om God te verkondigen als een God van genade, een God van barmhartigheid, een God met een hart voor iedereen, met een voorkeur voor hen die lijden, voor de armen en voor hen die nog niet van het Evangelie hebben gehoord.

In overeenstemming met de normen van het Tweede Vaticaans Concilie en de daarop aansluitende beschikkingen van de Kerk, heeft de Congregatie de tekst van haar Constituties

vernieuwd en in naam van het Algemeen Kapittel heeft de Algemeen Overste deze tekst ter goedkeuring voorgelegd aan de Apostolische Stoel.

Deze Congregatie voor Instituten van Godgewijd Leven en Gemeenschappen van Apostolisch Leven heeft de tekst aandachtig bestudeerd en, rekening houdend met het gunstig advies van de Vergadering van 5 juli 1990, keurt ze met dit Decreet genoemde tekst goed en bevestigt zij deze, met de wijzigingen door dezelfde Vergadering aangebracht, overeenkomstig het exemplaar in de Spaanse taal dat in haar archief wordt bewaard, met inachtneming van al wat volgens het kerkelijk recht in acht moet worden genomen.

Mogen de broeders van de Congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria en van de Altijddurende Aanbidding van het Allerheiligste Sacrament des Altaars de rijkdom van hun geestelijk erfgoed blijven vasthouden en verder tot ontplooiing brengen, trouw aan hun eigen geest en op gelijke wijze als de zusters van die Congregatie, die eenzelfde roeping en zending hebben, zoals staat uitgedrukt in het eerste gemeenschappelijk hoofdstuk van de Constituties. Moge de naleving van deze Constituties hen helpen om in de Kerk echte getuigen te zijn van de reddende liefde van God en van een gemeenschap die zich door diezelfde liefde laat inspireren, en zijn «Werk» op aarde voort te zetten. Moge Onze Lieve Vrouw, Koningin van Vrede, Patrones van de missies van de Congregatie, voor allen steeds een bron van inspiratie en sterkte zijn bij de verwerkelijking van de zending die de Heer hun heeft toevertrouwd.

Met voorbijgaan aan alles wat hiermee in strijd is.

Gegeven te Rome op 9 juli 1990, gedachtenis van de Heilige Maria, Koningin van Vrede, Patrones van de missies van de Congregatie.

J. Jérôme Card. Hamer
secr.
Vincentius Fagiolo
secr.

+ J. Jérôme Card. Hamer
Pref.

Vincentius Fagiolo *secr.*

CONGREGATIE VAN DE HEILIGE HARTEN

GENERALAAT

Rome, 14 juli 1990

Beste Medebroeders,

Op 22 mei 1989 werden onze Constituties afgekondigd. Vanaf dat moment vormen zij het bijzonder recht van de Congregatie. Wel was het mogelijk dat de Heilige Stoel er nog wijzigingen in zou aanbrengen. Op 29 mei 1989 legden wij de tekst voor aan de Congregatie voor Instituten van Godgewijd leven en Gemeenschappen van Apostolisch Leven (CIVCSVA).

Nadat de tekst daar bestudeerd was, kregen wij de gemaakte opmerkingen toegestuurd per brief van 3 mei 1990. Op zijn beurt bestudeerde ons Algemeen Bestuur de gemaakte opmerkingen en nu kan ik gelukkig zeggen dat de tekst, die, na een zeer positief en hartelijk gesprek met de CIVCSVA, uiteindelijk werd goedgekeurd, het charisma en de geest van onze Congregatie voor onze tijd getrouw weergeeft, geheel volgens de bedoelingen van het Algemeen Kapittel van 1988.

Een werk van vele jaren is afgesloten, nu we het Decreet van Goedkeuring van deze nieuwe Constituties hebben ontvangen. Ze zijn de vrucht van de meest uitgebreide raadpleging ooit in de Congregatie gehouden. Onze vorige Constituties werden in 1966 goedgekeurd. Sindsdien is er in de Kerk en ook in het religieuze leven veel gebeurd. Het is misschien wel een zegen geweest dat het zolang geduurd heeft voordat wij deze Constituties konden opstellen, want nu konden wij daarin de geest van het Tweede Vaticaanse Concilie verwerken. Ook waren wij in staat, voordat wij onze structuren vernieuwden, te onderkennen wat Gods Geest in de Congregatie tot stand heeft

gebracht, evenals de frisheid en vitaliteit van de vernieuwing. Ik geloof dat wij nu Constituties hebben, die getrouw weergeven wat onze Stichters in het begin voor ogen stond en die de fundamentele waarden en de «gezonde traditie» (*Perfectae Caritatis*, nummer 2) van onze Congregatie tot uitdrukking brengen. Tegelijkertijd zijn ze ook een aanpassing aan de veranderde omstandigheden van onze tijd en bieden ze openingen naar de toekomst toe.

Ik ben ervan overtuigd dat, als onze Stichters nog onder ons zouden leven, zij de eersten waren om de oproep tot vernieuwing te beantwoorden. Toen het Algemeen Kapittel van 1982 vroeg om herschrijving van de Constituties, had het precies hetzelfde voor ogen, namelijk de vernieuwing van ons religieuze leven. Onze Constituties zeggen wie wij zijn en wie wij willen zijn in de wereld van de negentiger jaren en daarna. Ze zullen ons helpen ons charisma te begrijpen, die speciale gave van de Heilige Geest, waaraan wij volgens onze roeping heden ten dage moeten beantwoorden. Ze zullen ons helpen het Evangelie van Jezus in de geest van onze Stichters te beleven, zoals onze roeping van ons vraagt.

Geen enkele wetgeving kan uit zichzelf al onze problemen oplossen, maar ons bijzonder recht is wel bedoeld om ons leven te beschermen en te verrijken. Laten we deze Constituties dan ook aanvaarden als een bewijs van Gods voorzienigheid voor ieder van ons, als een geschenk dat ons beter zal doen begrijpen wat onze roeping is. Ik geloof dat onze nieuwe Constituties ons geestelijk erfgoed respecteren, bewaren en verrijken, want ze verwoorden de grondbeginselen waarop wij ons leven willen inrichten. We zijn God dankbaar voor dit geschenk en voor zijn voortdurende inspiratie.

Ik zou nu willen herhalen wat ik al schreef in de brief waarmee ik deze Constituties afkondigde. Wij zullen in deze

bladzijden de vrucht ontdekken van veel gebed, van veel studie en van veel ervaring in de beleving van ons charisma. We zullen ontdekken dat in de Constituties de lijn van het verleden wordt doorgetrokken. We zullen echter ook belangrijke verschillen met vroegere Constituties vinden. Dat is een normale zaak, want wij willen het charisma van onze Stichters in de wereld van nu gestalte geven. Er valt een rijke kern te ontdekken, als wij biddend nadenken over de inhoud van veel artikelen die aangeven wat onze roeping van ons vraagt in deze tijd.

Graag betuig ik onze erkentelijkheid voor de edelmoedige hulp van zo velen die de nieuwe Constituties mogelijk hebben gemaakt: de Commissie voor de Constituties, de leden van het Algemeen Kapittel, de Redactiecommissie, de leden van het Algemeen Bestuur, en vooral de vele confraters die over onze roeping hebben nagedacht en die ons hun ervaring van ons charisma hebben meegedeeld. We mogen evenmin de zusters vergeten, die zo bereidwillig met ons hebben meegewerkt aan de redactie van het voortreffelijke eerste hoofdstuk, dat voor beide takken van de Congregatie geldt. Aan allen en iedereen onze oprechte dank! Ik ben er zeker van dat de Heilige Geest bij al dat werk aanwezig was en dat daardoor het schrijven van de tekst een echte uiting van samen gedragen verantwoordelijkheid was.

De officiële tekst van de Constituties is die in de Spaanse taal. Gezien het belang van de Constituties, zal het Algemeen Bestuur ook zorgen voor uitgaven in het Frans, het Engels en het Nederlands. Als alle confraters gelegenheid hebben gehad de tekst te lezen en te bestuderen, hopen we in staat te zijn u enkele nadere beschouwingen aan te bieden over de rijke inhoud daarvan.

Mogen de Heilige Harten van Jezus en Maria hun liefde voor ieder van ons blijven tonen. Dat zij ons helpen onze eenheid in de zending te verdiepen, opdat we ons meer bewust worden van de schoonheid van onze roeping.

Uw broer in de Heilige Harten,

Patrick Bradley ss.cc

Patrick Bradley, ss.cc.
Algemeen Overste

CONGREGATIO
PRO INSTITUTIS VITAE CONSECRATAE
ET SOCIETATIBUS VITAE APOSTOLICAE

Rome 14 december 1994

Eerwaarde pater Enrique Losada
Algemeen Overste van de Congregatie
van de Heilige Harten
Rome

Eerwaarde pater,

Ik ben blij u te kunnen meedelen dat uw aanvraag werd onderzocht betreffende de goedkeuring van de wijziging in artikel 127 van de Constituties van uw Congregatie, wijziging die u hebt voorgelegd in naam van het Algemeen Kapittel dat u onlangs hebt gehouden.

Deze Congregatie voor de Instituten van Godgewijd Leven en de Gemeenschappen van Apostolisch Leven keurt de vermelde wijziging goed volgens de tekst die zich in onze archieven bevindt.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om u mijn diepe waardering uit te drukken in de Heer.

Eduardo Kardinal Martínez Somalo
Prefect

CONGREGATIO
PRO INSTITUTIS VITAE CONSECRATAE
ET SOCIETATIBUS VITAE APOSTOLICAE

Vaticaan, 30 oktober 2012

Geachte Algemeen Overste:

We hebben de officiële mededeling ontvangen van de samenstelling van het nieuwe Algemeen Bestuur, dat werd gekozen tijdens het 38ste kapittel van deze verdienstelijke *Congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria*, dat onlangs werd beëindigd.

[...]

Het kapittel heeft ook ingestemd met een aantal wijzigingen in de Constituties over het statuut van de "Delegaties" die tot nu toe niet voorkwamen in uw eigen rechtsregels.

Na onderzoek van de aanvraag hecht deze Congregatie voor de Instituten van Godgewijd Leven en Gemeenschappen van Apostolisch Leven, haar goedkeuring aan de wijzigingen in de artikels 89 en 144 van de Constituties.

We vertrouwen er op dat, met het licht van de Heilige Geest en de bereidheid van alle broeders van de Congregatie, de toepassing van de Kapittelbesluiten veel vrucht zal dragen om de gemeenschappelijke SSCC zending nieuwe levenskracht te geven, dank zij het geleverde werk door het Kapittel en de weg die reeds werd afgelegd.

Met mijn groeten en genegenheid in de Heer.

João Braz Card. de Aviz
Prefecto

INLEIDEND HOOFDSTUK

UIT DE EERSTE CONSTITUTIES
VAN DE BROEDERS EN ZUSTERS
GOEDGEKEURD IN 1825 (1817) **

1. *Het doel van ons Instituut is de vier leeftijden van Onze Heer Jezus Christus weer te geven, zijn **kindsheid**, zijn **verborgen** leven, zijn **apostolisch** leven en zijn **gekruisigd** leven, en de godsvrucht tot de Heilige Harten van Jezus en Maria te verbreiden.*
2. *Om de **kindsheid** van Jezus Christus weer te geven voeden we gratis arme kinderen van beide geslachten op. We openen kosteloze scholen voor alle arme kinderen die niet in onze huizen kunnen worden grootgebracht. We nemen internen op, jongens en meisjes. De broeders hebben als bijzondere taak ervoor te zorgen dat kandidaten voor het priesterschap worden voorbereid op de taken van het heilig dienstwerk.*
3. *Wij doen ons best het **verborgen** leven van Jezus Christus weer te geven door, in de altijdurende aanbidding van het Allerheiligste Sacrament, eerherstel te geven voor de beledigingen die de Heilige Harten van Jezus en Maria worden aangedaan door de grote misdaden van de zondaars.*
4. *De broeders geven het **apostolisch** leven van de Verlosser weer door de prediking van het Evangelie en door het missiewerk.*

** Voor een verklaring van dit document, cf. Eduardo Pérez-Cotapos SSCC, *De Constituties van de SSCC*, noot 13, blz. 19.

5. Tenslotte moeten we, in zover we dit kunnen, het **gekruisigd** leven van onze goddelijke Zaligmaker in de herinnering oproepen, door ijverig, op een verstandige manier, de christelijke versterking in praktijk te brengen, vooral door beheersing van onze zintuigen.

6. Bovendien is ons doel om, in zover het van ons afhangt, alles in het werk te stellen om de ware godsvrucht tot het Heilig Hart van Jezus en het Beminnelijk Hart van Maria te verbreiden, zoals deze godsvrucht wordt goedgekeurd door de Apostolische Stoel.

7. Onze bijzondere patroon is de Heilige Jozef, echtgenoot van de gelukzalige Maagd Maria. Speciale beschermheiligen zijn Augustinus, Dominicus, Bernardus en Pacomius.

8. De grondslag van onze Regel is die van Sint- Benedictus. We leven in gemeenschap, met reguliere verplichtingen, onder het gezag van de Algemeen Overste van heel de Congregatie, van de Algemeen Overste van de zusters, van de overste van ieder afzonderlijk huis, zoals hierna zal worden gezegd. De broeders en zusters leggen eeuwige geloften af van armoede, kuisheid en gehoorzaamheid.

CONSTITUTIES

Hoofdstuk I

ROEPING EN ZENDING VAN DE CONGREGATIE

1. In de gemeenschap van de Kerk, het Volk van God, is de Congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria en van de Altijddurende Aanbidding van het Allerheiligste Sacrament des Altaars, een apostolische religieuze congregatie van pauselijk recht, gesticht door Pierre Coudrin en Henriette Aymer de la Chevalerie. De broeders en zusters, verenigd door eenzelfde charisma en eenzelfde zending, vormen samen één Congregatie, als zodanig goedgekeurd door paus Pius VII in 1817.

2. «De toewijding aan de Heilige Harten is de grondslag van ons Instituut» (Bon Père).¹

Daaruit volgt onze zending: de liefde van God, mens geworden in Jezus, beschouwen, beleven en aan de wereld verkondigen. Maria werd op een bijzondere wijze ingeschakeld in dit mysterie van de mens geworden God en in diens verlossingswerk. Dat vindt zijn uitdrukking in de eenheid van het Hart van Jezus met het Hart van Maria.

Onze toewijding roept ons op de stuwende kracht van de verlossende liefde te beleven en ons vol ijver voor onze zending in te zetten.*

3. «In Jezus vinden wij alles. Zijn geboorte, zijn leven en zijn dood, dat is onze Regel» (Bon Père).²

De geestesgesteldheid, de keuzes en de opdrachten die Jezus ertoe brachten zijn Hart op het kruis te laten doorboren, die maken wij tot de onze.

¹ Cf. Memorie van de Bon Père aan de heilige Congregatie voor Bisschoppen en Regulieren op 6 december 1816, LEBP, 519.

² Zie : « Règlement du Bon Père », LEBP, 2197.

Bij ons radicaal volgen van Christus gaat Maria, zijn Moeder, voorbeeld van geloof in die liefde, ons voor op de weg en zij begeleidt ons, zodat we volledig kunnen deelnemen aan de zending van haar Zoon.*

4. Ons bewust van de macht van het kwaad, dat zich verzet tegen de liefde van de Vader en zijn plan met de wereld aan het oog onttrekt, willen wij ons vereenzelvigen met de eerherstellende houding en inzet van Jezus.*

Ons eerherstel is gemeenschap met Hem, wiens voedsel het is de wil van de Vader te doen en wiens werk het is de verstrooide kinderen van God weer bijeen te brengen door zijn bloed.

Dat doet ons deelnemen aan de zending van de verrezen Christus, die ons zendt om het Goede Nieuws van de verlossing aan te kondigen. Wij erkennen echter ook dat wij zondaars zijn en wij voelen ons solidair met mannen en vrouwen die het slachtoffer zijn van de zonde in de wereld, van onrecht, van haat. Tenslotte spoort onze roeping van eerherstel ons aan mee te werken met alle mensen die, aangevuurd door Gods Geest, werken aan de opbouw van een wereld van gerechtigheid en liefde, het teken van Gods komend Rijk.

5. In de Eucharistie hebben wij deel aan de dankzegging van de verrezen Jezus, het brood van leven en de werkelijke aanwezigheid van Gods liefde.

De viering van de Eucharistie en de beschouwende aanbidding maken ons deelgenoten van zijn geestesgesteldheid en zijn gevoelens tegenover de Vader en de wereld. Wij worden daardoor aangespoord te bidden voor mensen en wereld en wij worden eraan herinnerd dat het dringend nodig is te werken aan

de omvorming van de wereld volgens de normen van het Evangelie.

Evenals voor onze Stichters, is ook voor ons de Eucharistie bron en belangrijkste moment van ons apostolisch en gemeenschappelijk leven.*

6. Onze zending brengt ons tot het werk van de evangelisatie. Daarmee treden wij binnen in de innerlijke stuwende kracht van Christus' liefde voor zijn Vader en voor de wereld, in het bijzonder voor de armen, de verdrukten, de randmaatschappelijken en de mensen die het Goede Nieuws niet kennen.

Om het Rijk van God naderbij te brengen proberen wij het menselijk hart om te vormen en de eenheid tussen de mensen te bewerken. In solidariteit met de armen werken wij aan een rechtvaardige en verzoeningsgezinde wereld.

Beschikbaarheid voor de noden en dringende behoeften van de Kerk, die wij leren kennen in het licht van Gods Geest, en ook bereidheid om ons aan te passen aan allerlei omstandigheden en gebeurtenissen, dat zijn eigenschappen die onze Stichters ons hebben nagelaten.*

De missiegeest maakt ons vrij en beschikbaar om ons apostolisch dienstwerk te doen daar waar wij heen gezonden worden om het Goede Nieuws te brengen en het op onze beurt te ontvangen.

7. Wij beleven onze roeping en zending in gemeenschap.

Eenvoud en familiegeest zijn het kernmerk van onze betrekkingen binnen onze internationale Congregatie, die voor alle volkeren wil open staan. Ons leven in gemeenschap getuigt

van het Evangelie en maakt dat onze verkondiging van de verlossende liefde anderen overtuigt.*

8. De broeders en zusters van onze religieuze familie vormen samen één Congregatie en elke tak is een zelfstandige juridische persoon met eigen wetgeving, structuren voor bestuur en vorming, leven in gemeenschap en tijdelijke goederen.

Onze religieuze familie heeft steeds één charisma, één zending en één spiritualiteit gehad. Broeders en zusters zijn samen verantwoordelijk voor het bewaren en bevestigen van die eenheid, in het bewustzijn dat dit buitengewoon waardevol is.*

De bevordering van deze eenheid is in het bijzonder de taak van de besturen van beide takken, op de verschillende niveaus.

In laatste instantie staan de Algemeen Besturen van broeders en zusters garant voor de eenheid van de hele Congregatie.

9. De Congregatie heeft steeds een Wereldlijke Tak gehad. De leden daarvan nemen op zich de zending en de geest van de Congregatie te beleven. Deze tak heeft eigen Statuten, goedgekeurd door de Heilige Stoel.*

10. Behalve Constituties en Statuten, heeft de Congregatie nog een Leefregel, die de fundamentele waarden van onze geestelijke traditie weergeeft. Deze Leefregel is een element van onze eenheid en een hulpmiddel bij de vorming.

N.B. Van hier af wordt het woord «Congregatie» alleen gebruikt voor de tak van de broeders, tenzij uit de context het tegendeel blijkt.

Hoofdstuk II

ONZE TOEWIJDING

11. De Heilige Geest heeft ieder van ons langs verschillende wegen de Congregatie binnengeleid om daar Jezus te volgen. Wij verbinden ons om uit liefde tot Hem zijn levenswijze te omhelzen door middel van de religieuze professie. Zo zijn we vrij om bij Jezus te blijven en beschikbaar om door Hem te worden uitgezonden voor het Rijk van God.³

12. De religieuze professie:

1. wijdt ons toe aan God voor het dienstwerk van de Kerk. De openbare geloften zijn een gave van heel ons wezen, een gave die haar wortels heeft in de toewijding van ons doopsel;

2. wijst ons onze eigen plaats in het zichtbare lichaam van de Kerk, samen met andere religieuzen;*

3. maakt ons juridisch leden van de Congregatie, met alle plichten en rechten vastgesteld door het canoniek recht. Zij schept tussen ons banden van solidariteit en maakt ons tot leden van eenzelfde familie.*

13. Wij beleven de toewijding die eigen is aan elke religieuze professie, als «toewijding aan de Heilige Harten». Wij zijn geroepen om samen met Jezus en net als Maria opgenomen te worden in het plan van de Vader: de wereld te redden door de liefde.*

14. Het uitspreken van de religieuze geloften als totale levensvulling roept ons op om binnen de Kerk een «symbool» te zijn «van de evangelische waarden, die al aanwezig zijn in de wereld», en om te getuigen van «het nieuwe, eeuwige leven, verworven door de verlossing van Christus.»⁴

St. 1

³ Zie *PC*, 2.a.e ; *LG*, 44, 3 ; cf. *Mar* 3, 14.

⁴ Zie *LG*, 44, 3.

15. Door hun evangelische inhoud klagen de geloften op profetische wijze de meest kenmerkende uitingen van de «zonde van de wereld» aan, namelijk die welke ingaan tegen fundamentele waarden van het menselijke leven. Beleefd in deze geest, dragen ze bij tot het veilig stellen en bevorderen van die waarden en zijn ze een levend, integrerend deel van onze zending tot eerherstel.*

16. De geloften laten ons ook op een radicale manier deelnemen aan het kruis en de verrijzenis van Christus. Daarom zien wij ze, in geloof, als een weg naar leven en vrijheid.

17. De formule waarmee wij onze religieuze geloften, tijdelijke of eeuwige, uitspreken, is de volgende:

*«Ik, N.N., overeenkomstig de Constituties, goedgekeurd door de Heilige Apostolische Stoel, leg voor altijd (of: voor ... jaar) de geloften af van kuisheid, armoede en gehoorzaamheid, als broeder van de Congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria, in wier dienst ik wil leven en sterven. In de Naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest. Amen.»*⁵

Na de professie zegt degene die de plichtigheid voorzit:

«Ik, N.N., Algemeen Overste (of: Provinciaal Overste; of: Afgevaardigde), aanvaard uw religieuze professie in naam van de Kerk en van de Congregatie.»

St. 2

⁵ Zie: *Cérémonial, Règles, Constitutions et Statuts de la Congrégation des SS.CC. de Jésus et de Marie, et de l'Adoration Perpétuelle du très Saint Sacrement de l'Autel*. Troyes, 1826, blz. 19.

KUISHEID

18. Jezus beleefde in de ongehuwde staat zijn liefde voor de Vader en voor de mensheid. Hij wees zijn toehoorders op de mogelijkheid om diezelfde levensstaat te omhelzen «omwille van het Rijk van God». Daarbij benadrukte hij, dat het gaat om een keuze die men onmogelijk kan maken zonder een bijzondere en om niet geschonken gave. Daarom zien wij vooral in dit aspect van onze roeping een gave van God aan ons en niet zozeer een gave van ons aan God.⁶

19. In Maria zien wij duidelijk hoe de kuisheid een stuwende kracht kan zijn voor onze mogelijkheden om lief te hebben en om Jezus, de Kerk en de wereld te dienen.

20. Door de gelofte verplichten wij ons tot een toegewijde kuisheid in het celibaat. Wij weten dat de rijkdom van het gevoelsleven slechts geleidelijk ontdekt wordt. Wij aanvaarden die met zijn perspectieven van groei en rijping, vertrouwend op de trouw van Hem die ons heeft geroepen. De nodige hulp vinden wij in het gebed, de ascese en het gezond verstand in ons gedrag.

St. 3

21. Wij beleven de gelofte van kuisheid binnen een gemeenschap van confraters. Dat betekent, dat wij, om trouw zijn aan ons engagement, kunnen rekenen op hun broederlijke hulp. Ook betekent het, dat wij bereid zijn in het gemeenschapsleven een sfeer te helpen scheppen die nodig is voor de persoonlijke ontwikkeling tot affectief evenwicht en tot het leren liefhebben in de zin van zich wegschenken.*

⁶ Zie Mat 19, 10-12.

22. Wij doen ons best onze aan God toegewijde kuisheid te beleven in het bewustzijn van haar waarde voor onze eigen persoon en voor de Kerk:

1. Het is een oproep om, op een meer persoonlijke manier, onze liefdeseenheid met Christus te versterken.

2. Ze maakt ons vrij om menselijker, meer open en creatiever te kunnen zijn en stelt ons in staat om meer risico's te kunnen nemen in het apostolaat.

3. Het is een profetische aanklacht tegen het egoïsme, dat de seksualiteit omlaaghaalt, en een aankondiging van een nieuw soort intermenselijke verhoudingen.

4. Wanneer zij in gemeenschap en met blijdschap wordt beleefd, is ze een teken van de toekomstige wereld en van het komende Rijk van God. Zij maakt duidelijk, dat het mogelijk is om te komen tot een diepmenselijke eenheid die niet uit vlees en bloed geboren wordt.*

5. Zij maakt ons op een bijzondere manier solidair met mensen voor wie het leven in ongehuwde staat, eenzaamheid betekent en voor wie dat een levenslot is, hun opgelegd door de omstandigheden.

ARMOEDE

23. 1. Jezus «maakte zich arm, hoewel Hij rijk was» en tijdens zijn openbaar leven leefde Hij met zijn leerlingen in gemeenschap van goederen.⁷

2. De armoede waaronder de armen van deze wereld lijden, klaagde Hij aan als een kwaad, en Hij verkondigde hun de blijde boodschap: het Rijk der Hemelen is voor hen. Hij

⁷ Zie 2 Kor 8, 9.

waarschuwde ook voor het gevaar dat vastzit aan rijkdom en Hij veroordeelde het rusteloos najagen van de goederen van deze wereld.*

3. Daarom nodigde Hij al zijn toehoorders uit te leven met een vrij hart, wars van elke slavernij. Van hen die hem willen volgen in zijn messiaanse zending, vraagt Hij alles achter te laten en arm te leven zoals Hij dat deed met zijn leerlingen.*

24. Maria staat vóór ons als levend in de traditie van «de armen van Jahweh». In haar *Magnificat* zingt ze voor de Heer, die «de hongerigen met gaven overlaadt», «de rijken heenzendt met lege handen» en «de nederigen verheft».⁸

25. Als religieuzen zijn wij geroepen om op radicale wijze in te gaan op de uitnodiging die besloten ligt in de woorden en het leven van Jezus.

1. De zending van de Congregatie brengt ons ertoe om het leven van de armen te delen en hun zaak tot de onze te maken, bewust van de consequenties die solidariteit met de armen kan meebrengen in een wereld die gekenmerkt wordt door ongerechtigheid.

2. Wij willen leven in onthechting aan de goederen van deze wereld. We stellen ons vertrouwen op Gods vaderlijke voorzienigheid en letten erop, dat we ons niet laten verleiden door de rijkdom, en de macht die rijkdom geeft.

3. We aanvaarden dat onze goederen gemeenschappelijk beheerd worden, zoals Jezus dat in praktijk bracht en zoals dat het ideaal was van de eerste christenen.*

⁸ Zie Luc 1, 52-53.

26. Door de gelofte van armoede verplichten wij ons:

1. Niet te beschikken over of gebruik te maken van stoffelijke goederen - zowel die van ons eigen erfdeel als die van de gemeenschap - zonder de machtiging van de wettige overheden die de religieuze gemeenschap leiden, overeenkomstig wat is bepaald in het Algemeen en het eigen recht.⁹

2. Alles wat we verdienen of krijgen, op welke titel ook, de gemeenschap ter beschikking te stellen, tenzij het gaat om een familie-erfenis.

3. Bijgevolg is alles wat we ontvangen door eigen werk of voor de Congregatie, bestemd voor het Instituut. Dat geldt ook voor wat wij ontvangen bij wijze van pensioen, toelage of verzekering.¹⁰

St. 4

27. Door de gelofte van armoede verliezen de broeders niet het eigendomsrecht van hun goederen noch de mogelijkheid om andere goederen te verwerven door familie-erfenis. Vóór hun tijdelijke professie evenwel dienen ze echter, door een geldige civielrechtelijke handeling, een beheerder van die goederen aan te stellen, alsmede de personen die mogen beschikken over gebruik en vruchtgebruik daarvan; dat alles voor de tijd dat zijzelf door geloften gebonden zijn. Zij mogen hun inkomsten of rente van hun kapitaal niet op rekening van hun patrimonium zetten, behalve voor zover dat nodig is om de waarde ervan op peil te houden. Ook moeten zij vóór hun eeuwige professie een civielrechtelijk geldig testament maken over hun goederen. Voor het aanbrengen van veranderingen in de gemaakte beschikkingen hebben zij de toestemming van de Provinciaal Overste nodig.

⁹ Verderop moet de uitdrukking "Overeenkomstig het recht" verstaan worden als betrekking hebbende op het algemeen en het eigen recht.

¹⁰ Cf. can. 668, 3.

Dat geldt ook voor het vervreemden van goederen die tot hun vermogen behoren.

28. De broeders met eeuwige geloften kunnen ook geheel of gedeeltelijk afstand doen van het eigendomsrecht, met toelating van de Algemeen Overste en door middel van een civielrechtelijk geldige handeling.

29. Ons leven in armoede betreft zowel onze eigen persoon als onze gemeenschappen. De weerslag hiervan overtreft dan ook het domein van ons persoonlijk gedrag en vraagt van ons een bepaalde instelling en beslissingen die wij als gemeenschap moeten nemen.*

St. 5, 6

30. In ons leven van armoede staan waarden op het spel waar wij willen achter staan:

1. Een stijl van arm leven in solidariteit met de armen is een beslissende factor voor de vitaliteit van heel ons religieuze leven.

2. Het helpt ons om met nieuwe ogen te kijken naar de mensen die ons omringen, en het laat ons juist in de ontrechten en randmaatschappelijke ontdekken wat de echte waardigheid is van iedere mens en de wezenlijke waarde van het leven.

3. Het is ook een teken voor de wereld, omdat het een aanklacht is tegen de cultus van winstbejag en consumptie met hun vernietigende gevolgen voor rijken en armen. De beleving van de armoede leidt tot de waarden van het Rijk van God door de weg van menselijke bevrijding en zelfontplooiing.

4. Het geloof brengt ons ertoe, Jezus zelf tot ons toe te laten en te dienen, Jezus die lijdt in de slachtoffers van hebzucht en onrechtvaardigheid tot het einde der tijden.*

GEHOORZAAMHEID

31. 1. Jezus zei, dat het zijn voedsel was de wil van de Vader te doen. Geheel en al toegewijd aan zijn zending, het Rijk van God in de wereld te brengen, is Hij er voortdurend op bedacht de wil van zijn Vader te ontdekken en die uit te voeren. Zijn gehoorzaamheid als Dienaar is de concrete uiting van zijn liefde als Zoon en die gehoorzaamheid aan God brengt hem ertoe de dienaar van de mensen te worden.*

2. Op die manier leert Jezus ons door zijn leven, dat het menselijk bestaan zijn volheid bereikt in de onvoorwaardelijke aanvaarding van de wil van de levende God en niet in het onafhankelijk nastreven van zelfrealisatie. Hij leerde ons ook, dat wij onze instinctieve wil om macht uit te oefenen moeten omvormen tot een houding van dienstbaarheid jegens anderen.

32. Maria beantwoordde Gods uitnodiging met de woorden: «Mij geschiede naar uw woord». Dat herinnert ons aan de vruchtbaarheid van een leven dat onvoorwaardelijk openstaat voor de wil van God. ¹¹

33. Evenals alle christenen zijn ook wij geroepen om ons Jezus' houding van gehoorzaamheid eigen te maken. Deze oproep krijgt voor ons concreet gestalte in het religieuze apostolische leven dat onze Congregatie nastreeft. Wanneer wij haar zending en haar doelstellingen tot de onze maken, bevinden wij ons op ónze weg ter navolging van Jezus. Onze gehoorzaamheid als religieuzen komt bijgevolg voort uit ons toebehoren aan de Congregatie en ontleent daaraan haar betekenis.

¹¹ Zie Luc 1, 38.

34. Dit toebehoren brengt met zich mee de actieve en ijverige deelname van iedereen aan het leven van de Congregatie op alle niveaus. Elk lid levert een bijdrage aan de vervulling van haar zending, met zijn eigen talenten en op de plaats waar hij dienstbaar is.

35. 1. Dit deelnemen is vooral onmisbaar voor de taak die rust op heel de Congregatie en op al haar gemeenschappen: het onderkennen van de wil van God om die op een concrete manier gestalte te geven.*

2. Bij dit zoeken naar de wil van God heeft iedere overste in zijn gemeenschap een eigen taak. Hij zal dat proces bevorderen, bezielen en richting geven, en als hij het ogenblik gekomen acht, kan hij de beslissingen nemen die hij nodig vindt, in de geest van het Evangelie en in een broederlijke dialoog.

St. 7

36. Door de gelofte van gehoorzaamheid engageren we ons, Gods wil te aanvaarden in wat onze wettige oversten beslissen, wanneer die beslissing in overeenstemming is met onze Constituties. Zo zijn we eveneens, ook krachtens de gelofte, gehoorzaamheid verschuldigd aan de Paus.*

St. 8

37. Wij trachten ons de waarden eigen te maken die verbonden zijn met de religieuze gehoorzaamheid:

1. Zij bevordert op een efficiënte wijze het afsterven in ons van het meest kenmerkende van de «oude mens», de wil tot onafhankelijkheid en overheersing.¹²

¹² Zie Ef 4, 22; Kol 3, 9.

2. Zij opent voor ons mogelijkheden tot een nieuwe vrijheid, doordat ze ons vrijmaakt van de slavernij en de beperkingen van ons egoïsme, of van de sociale druk en vooroordelen van onze omgeving.

3. Ze laat ons ook een profetisch teken zijn van de vrijheid der kinderen Gods in een wereld waarin mensen onderdrukt worden.¹³

Zij geeft ons ook de mogelijkheid om een bijdrage te leveren aan de bevrijding van mensen die vast zitten in hun eigen zondigheid of als gevolg van de «zonde van de wereld».

¹³ Zie Joh 1, 29.

Hoofdstuk III

ONZE EENHEID IN DE ZENDING

38. Eenzelfde zending en toewijding door de religieuze professie, scheidt tussen ons een band van eenheid, die wij geroepen zijn te ontwikkelen in een intens gemeenschapsleven.

1. De gemeenschap met mensen is voor het menselijk bestaan onmisbaar om het eigen niveau te bereiken.

2. Onze gemeenschappen laten zich inspireren door het ideaal van de eerste christenen, die «één van hart en één van ziel» waren.¹⁴

3. De gemeenschappen willen een middel zijn ter vervulling van onze zending, een gist van eenheid en verzoening in onze wereld en een teken dat vooruitloopt op het volle leven van de mensheid in het Rijk van God.

39. Ons gemeenschapsleven ontwikkelt zich normaal binnen een plaatselijke gemeenschap, in een wettig geconstitueerd religieus huis. Het dynamisme ervan vindt haar bron in de broederlijke liefde en de wil om niet slechts tijdelijke goederen maar ook ons eigen persoonlijk leven ter beschikking te stellen van de gemeenschap, in een eenheid van geest en hart.*

St. 9

EEN APOSTOLISCHE GEMEENSCHAP

40. Wij zijn religieuzen in een apostolische Congregatie. Daarom zijn ons gemeenschapsleven en onze zending twee polen van eenzelfde werkelijkheid. Ze sluiten elkaar wederkerig in. We bouwen ons gemeenschapsleven op in functie van de zending en tegelijkertijd beschouwen we het als het fundament en het belangrijkste getuigenis van onze zending.*

¹⁴ Zie Hand 2, 44-47; 4, 32-35.

41. De onderlinge samenhang tussen ons gemeenschapsleven en onze zending brengt het volgende met zich mee:

1. de gemeenschap waardeert de gaven en charisma's die God aan iedere confrater heeft geschonken, en aanvaardt die als een genade die God heeft toevertrouwd aan de gemeenschap;

2. ons apostolaatswerk is de vrucht van gemeenschappelijk overleg en van gezamenlijke beslissingen;

3. in zijn apostolaat is elke religieus er zich van bewust, dat hij gezond is door de gemeenschap. Daarom moet geen enkele religieus taken of verplichtingen buiten de Congregatie op zich nemen zonder toestemming van de wettige overste.

4. de ervaringen en criteria van ons apostolaatswerk - op pastoraal, missionair, opvoedkundig of sociaal gebied - worden gemeenschappelijk bekeken en geëvalueerd in het licht van het Evangelie en overeenkomstig artikel 6 van onze Constituties.

5. de gemeenschap onderzoekt haar waarde als teken van Gods liefde voor de mensen, geopenbaard in Christus Jezus, en zij doet dat door zich te laten bevragen door de mensen in wier dienst ze staat en in wier midden zij woont.

42. Wij trachten de liefde van onze Stichters voor de Kerk levend te houden.*

1. Deze trouw aan onze Stichters vraagt, dat onze gemeenschappen openstaan voor en een band onderhouden met de plaatselijke Kerk waarvan ze deel uitmaken. Zij zullen voortdurend aandacht hebben voor de noden van het volk van God en voor de wensen van zijn herders. Wij erkennen het herderlijke gezag van de bisschoppen op het terrein van het apostolaat, de eredienst en de kerkelijke bedieningen, overeenkomstig het algemeen recht.¹⁵

¹⁵ Cf. can. 678, 1.

2. Onze loyale medewerking met de plaatselijke Kerk doet ons echter niet de profetische rol vergeten die wij als religieuzen in de Kerk te vervullen hebben, noch de bijzondere bijdrage die wij als leden van onze Congregatie kunnen leveren.

3. Onze geest van eerherstel leidt ons ertoe te zorgen dat ons apostolaat oecumenisch gericht is. Wij erkennen de geestelijke waarden bij alle volkeren en in ieder persoon. Wij verlangen te werken voor de eenheid die Christus gewild heeft, als een teken van samenhang en liefde tussen de mensen.

St. 10

43. Tussen gemeenschapsleven en apostolaat bestaat een spanningsveld, maar ze verrijken elkaar ook wederkerig.

1. We zijn ons ervan bewust, dat die spanning deel uitmaakt van het religieuze apostolische leven en dat ze nooit helemaal zal verdwijnen. Het is onze taak er zó mee om te gaan, dat ze een bron van leven wordt.

2. Om tot die wederzijdse verrijking te komen wordt van ons gevraagd:

a) een voortdurende bekering, die ons brengt tot een meer intense en vreugdevolle beleving van onze toewijding aan God en van onze dienst aan de wereld, door middel van de Godservaring in het gebed, het gemeenschapsleven en het apostolaat;

b) de aanvaarding van het feit, dat wij zelf geëvangeliiseerd worden door de mensen in wier dienst we staan, en dat ons apostolaatswerk een authentieke geestelijke ervaring kan zijn, die ons gemeenschaps- en gebedsleven voedt en verrijkt.

EEN GEMEENSCHAP VAN MEDEBROEDERS

44. Ons samenleven als medebroeders bestaat uit een netwerk van betrekkingen die samen de eenheid in gemeenschap opbouwen. Daarom zijn we er nooit mee klaar, maar blijft het altijd onvolmaakt. Om tot die levende eenheid te komen moet ieder zijn eigen verantwoordelijkheid nemen.

45. De constructieve dialoog tussen de confraters is een noodzakelijk middel voor het bereiken van de echte broederlijkheid.

1. Wil elke medebroeder binnen de gemeenschap als persoon kunnen groeien, dan moet hij zich door de anderen gewaardeerd voelen, als persoon, in zijn kwaliteiten en in zijn inbreng.

2. De broederlijke vermaning, in evangelische geest gegeven, kan de beleving van de broederlijke liefde bevorderen.*

3. Spanningen en conflicten moeten duidelijk, krachtig en in een geest van vergevingsgezindheid worden aangepakt. Zo groeien echt evangelische eenheid en vriendschap.*

4. Het project van het gemeenschapsleven moet op geregelde tijden communiteitsvergaderingen vastleggen.

a) Deze bijeenkomsten moeten de broeders gelegenheid bieden hun ervaringen uit te wisselen, die te belichten vanuit de Schrift, in gemeenschap gelezen, en samen te bidden.

b) Ook dient men soms tot een gedachtewisseling te komen, waarin ieders werk kan worden bekeken en geëvalueerd.

St. 11

46. 1. Elke plaatselijke gemeenschap moet met andere communiteiten in de provincie betrekkingen aanknopen en

ontwikkelen om zo concreet haar verantwoordelijkheid op te nemen voor de opbouw van de provinciegemeenschap, om een dieper bewustzijn van het behoren tot de Congregatie te bevorderen en om de solidariteit een concrete inhoud te geven.

2. Iedere provincie dient naar middelen te zoeken om alle gemeenschappen waaruit zij bestaat, de gelegenheid te bieden, open te staan voor het leven van heel de provinciegemeenschap.

St. 12

47. 1. De gemeenschap probeert een integrerend deel te zijn van de wereld waarin zij leeft, om daar teken te zijn van de aanwezigheid van het Rijk van God. De relaties die ze daarbij ontwikkelt, geven haar de kans om evangelische waarden in alle mensen te ontdekken en in hen het werken van Gods Geest te zien.*

2. Om teken te zijn van Gods transcendentie zal de gemeenschap tegelijkertijd duidelijk haar kritische houding ten opzichte van de wereld laten zien, in het bijzonder tegenover de sociale media.*

3. Iedere gemeenschap zal geschikte ruimten reserveren waar de broeders een sfeer van stilte, gebed en ontspanning kunnen vinden.

4. Wij dragen het kleding van de Congregatie volgens de voorschriften van de Statuten.

St. 13

48. De praktijk van het gemeenschapsleven, gericht op het boven beschreven ideaal, brengt consequenties met zich mee, die doen afsterven wat er in ieder nog leeft aan individualisme en egoïsme, en die zo leiden tot een rijker en vreugdevoller leven.

49. De oudere en zieke confraters hebben recht op onze beste zorgen en op onze meest zorgzame broederlijke liefde.

St. 14

EEN BIDDENDE GEMEENSCHAP

50. Onze eenheid in de zending moet diepe wortels hebben in de persoonlijke ontmoeting met de verrezen Heer.

1. Hij is het die ons roept en ons zijn Geest schenkt om ons tot zijn getuigen te maken.

2. Ons gemeenschapsgebed en ons persoonlijk gebed voeden elkaar wederzijds. Beide zijn wezenlijk voor het leven van de gemeenschap en van haar leden.

3. Het gebed, zowel aanbedding, als lofprijzing of als stilte van wie zich overgeeft aan Gods handelen in ons, heeft een waarde op zichzelf.

St. 15

51. Ons gebedsleven:

1. concentreert zich op de Eucharistie, de levende uitdrukking van onze persoonlijke en gemeenschappelijke inzet;

2. wordt verrijkt en gezuiverd door de geloofservaring die ons apostolaat meebrengt;

3. voedt zich met het woord van God en met de liturgie, maar ook met verschillende uitingen van echte christelijke spiritualiteit, bijzonder die, welke deel uitmaken van het erfgoed van onze eigen Congregatie;

4. verbindt ons op een innige manier met Maria, met wier gebed wij het onze verenigen.

52. In de Eucharistie geven wij uitdrukking aan en viëren wij Gods handelen in ons leven en in de wereld. Voor ons is de Eucharistie, die wij zoveel mogelijk dagelijks viëren, de grondslag van de broederlijke eenheid en van het pastorale dienstwerk.

St. 16

53. 1. De eucharistische aanbidding is een wezenlijk deel van het erfgoed van onze Congregatie en van haar eerherstellende zending in de Kerk.*

2. In ons religieus apostolisch leven is de aanbidding geworteld in de viering van de Eucharistie. Zij is een moment van beschouwing samen met de verrezen Jezus, de geliefde Zoon van de Vader, die gekomen is om te dienen en zijn leven te geven.

3. In de aanbidding:

a) verenigen wij ons met zijn altijddurende voorspraak bij de Vader, met zijn smeekbeden samen met de mensheid die gewond is door de zonde;

b) worden we aangespoord om ons nog vollediger in te zetten voor de zending, opdat «door Hem, met Hem en in Hem» ons leven en de wereld, bevrijd van kwaad en zonde, de Vader verheerlijken.

4. a) Iedere gemeenschap zal zoeken naar concrete en betekenisvolle vormen om de aanbidding echt te beleven en in haar leven de verwijzing naar de Eucharistie voortdurend vast te houden.

b) Als uitdrukking van onze blijvende houding van aanbidding verplicht elke broeder zich om dagelijks een bepaalde tijd door te brengen voor het Heilig Sacrament. De provinciaal kapittels stellen daarvoor richtlijnen op.

St. 17

54. 1. Regelmatig ontvangen wij het sacrament van de verzoening, dat onze trouw aan de Heer vernieuwt en versterkt.

2. Wij zorgen dat de zieke of oudere broeders tijdig de ziekenzalving en het *Viaticum* ontvangen.

55. De liturgische tijden en feesten van de Kerk geven vorm en sfeer aan ons geloofs- en gebedsleven in de loop van het jaar. Wij vieren ook de feesten van ons eigen calendarium, dat door de Heilige Stoel voor onze Congregatie is goedgekeurd.

St. 18

56. In ons gebed geven wij uitdrukking aan de band van eenheid die wij blijvend hebben met de overleden broeders en zusters van de Congregatie. De provinciaal kapittels zullen de vorm en de inhoud van deze gebeden voor onze overledenen vaststellen.

57. Het gemeenschappelijk gebed is een hoofdbestanddeel in de projecten die ons leven in gemeenschap regelen. Het gebed van de Kerk, vooral Lauden en Vespers, moet daarin een bevoorrechte plaats hebben. Verder kunnen er momenten van dialogerend bidden of van bezinning op de Heilige Schrift opgenomen worden, evenals het bidden van bepaalde traditionele gebeden van Kerk en Congregatie.

58. In ons persoonlijk leefproject dienen wij vaste tijden op te nemen voor individueel gebed, voor studie en overweging van de Heilige Schrift, voor evaluatie van ons leven en onze inzet als religieuzen in het licht van het Evangelie, en ook dient er tijd uitgetrokken te worden voor een jaarlijkse retraite.

St. 19, 20

59. Tot ons Congregationele erfgoed behoort ook een kinderlijke godsvrucht tot Maria. Die kan op een rijke en gevarieerde manier tot uitdrukking worden gebracht, zowel in het persoonlijk als in het gemeenschappelijk gebed, bijzonder door het bidden van het rozenhoedje.

St. 21

EEN INTERNATIONALE GEMEENSCHAP

60. 1. Onze zending tot evangelisatie kan worden vervuld in alle culturen. Dat ligt in de lijn van de oorspronkelijke intuïtie van onze Stichter, die ons zag als «een groep missionarissen die het Evangelie overal moesten verspreiden».¹⁶

2. Die universaliteit van onze zending brengt vanzelfsprekend met zich mee, dat wij de Congregatie inplanten op plaatsen waar wij werken en dat wij daar ook mogelijkheden bieden voor degenen die lid willen worden van onze gemeenschap.

61. Wij beschouwen de zending om te evangeliseren, door de Congregatie aanvaard voor heel de wereld, als een verantwoordelijkheid die ieder van ons aangaat en verrijkt. We zijn bereid vaderland, familie en eigen omgeving te verlaten om daar waar het nodig is, dienstbaar te zijn.

62. Wanneer wij deelnemen aan de zending van de Congregatie in landen die anders zijn dan ons eigen land, doen wij ons best onszelf te incultureren wat betreft onze manier van zijn en leven en wat betreft onze verkondiging van de evangelische boodschap.

St. 22

¹⁶ CS 10, 286.

63. Elke Provincie is rechtstreeks verantwoordelijk voor de zending van de Congregatie binnen het eigen geografisch gebied, maar ook voor de zending in de plaatsen daarbuiten, waarvoor zij, met toestemming van het Algemeen Bestuur, de verantwoordelijkheid op zich genomen heeft.

64. De algemene verantwoordelijkheid van de hele Congregatie voor de uitvoering van haar zending tot evangelisatie vindt haar uitdrukking:

1. in de bezieling en coördinatie van de verschillende missionaire initiatieven door het Algemeen Bestuur;

2. in de verspreiding door heel de Congregatie van informatie die betrekking heeft op de situatie van haar zending op diverse plaatsen;

3. in de mogelijkheid die iedere confrater heeft om zich als vrijwilliger te melden voor alle missies van de Congregatie;

4. in de bereidheid van alle Provincies om bij te dragen aan de financiering van missieprojecten en om enkele leden vrij te maken, zodat ze persoonlijk kunnen gaan meewerken in de missies van andere provincies die met personeelstekort kampen.

65. Als internationale Congregatie beleven we onze zending in nauwe verbondenheid met de Paus, de herder van heel de Kerk.

Hoofdstuk IV

INLIJVING EN GROEI IN DE GEMEENSCHAP

ALGEMENE BEGINSELEN

66. Bij intrede in de Congregatie engageren we ons, een begin te maken met een proces van vorming, groei en vernieuwing dat heel ons leven zal duren.*

1. Het gaat daarbij om een proces van voortdurende bekering, dat ons als persoon en als gemeenschap engageert voor een radicale navolging van Christus, overeenkomstig ons charisma, voor de ontwikkeling van de zending van de Congregatie en voor de kwaliteit van haar innerlijke eenheid.

2. Dit proces maken wij door in gemeenschap met onze confraters, omdat wij ons verbonden hebben in eenzelfde roeping.

St. 29

67. Naast het algemeen vormingsplan heeft elke provincie nog haar eigen plan voor eerste en voortgezette vorming. Dit provincieplan moet gebaseerd zijn op de normen van het algemeen recht van de Kerk, op onze eigen Constituties en Statuten, op onze Leefregel en op het provincieproject van leven en zending, waarvan het een integrerend bestanddeel moet zijn.

St. 30, 31

ROEPINGEN EN ROEPINGENPASTORAAT

68. De taak om roepingen te wekken is een onmisbaar onderdeel van ons apostolaatswerk. Met alle respect voor de oproep die God richt tot elke persoon, doen wij ons best ons leven en charisma, onze traditie en geschiedenis door te geven. In de roepingen zien wij een uitnodiging tot groei en vernieuwing van onszelf, om samen op weg te gaan naar de meest volledige realisatie van onze roeping.

69. 1. Het evangelisch getuigenis van onze gemeenschappen moet de meest efficiënte uitnodiging zijn voor anderen, speciaal voor jongeren, om zich tot ons te wenden, ons leven beter te leren kennen en te kunnen besluiten onze manier van volgen van Jezus, tot de hunne te maken.*

2. De zorg om roepingen te kweken is gebaseerd op de vaste overtuiging die wij, confraters, hebben over de waarde van ons charisma. Alle leden van de Congregatie zijn verantwoordelijk voor het bevorderen van roepingen, maar dat neemt niet weg dat hiervoor ook gespecialiseerde teams gecreëerd kunnen worden.

3. Een goed gericht roepingenpastoraat maakt deel uit van de opbouw van de christelijke gemeenschap, aangezien die het recht heeft verrijkt te worden met de verscheidenheid van charisma's die de ene Geest uitdeelt in de Kerk.

EERSTE VORMING

Basiselementen

70. Het plan voor de eerste vorming bepaalt de wijze waarop nieuwe leden geleidelijk in de gemeenschap geïntegreerd kunnen worden en beschrijft nauwkeurig de doelstellingen van elke etappe van het vormingsproces, met de voornaamste middelen om die te bereiken.

71. De eerste vorming heeft als voornaamste doelstellingen:

1. Ervoor zorgen dat de kandidaten de oproep die God tot hen richt, onderkennen, zodat ze er op een persoonlijke en onophoudelijk vernieuwde wijze aan kunnen beantwoorden.

2. Hen opnemen in de levende traditie van de Congregatie, die begon bij onze Stichters, vlees en bloed werd in de loop van onze geschiedenis, werd vastgelegd in ons eigen recht en telkens

opnieuw werd geactualiseerd door de opeenvolgende algemeen kapittels en provinciaal kapittels.

72. Dank zij het initiatief en de innerlijke werking van de Heilige Geest is elke kandidaat zelf de eerste verantwoordelijke voor zijn eigen vorming. Hij dient daarbij een houding van openheid te hebben tegenover de verantwoordelijke voor de vorming, aangewezen door de Congregatie.*

1. In vrijheid verplicht hij zich tot een getrouwheid die drie aspecten omvat: zijn persoonlijke roeping, de traditie van de Congregatie en het beroep dat wereld en Kerk op hem doen.

2. Voor elke etappe van dit persoonlijke proces wijst de Congregatie verantwoordelijken voor de vorming aan die in staat zijn hem individueel te begeleiden bij het groeien naar zelfkennis en geestelijke volwassenheid. Deze verantwoordelijke voor de vorming dienen zich steeds aan de volgende beginselen te houden:

a) zij dienen een diep respect te hebben voor de persoon en de vrijheid van de kandidaat.

b) zij moeten met elk van de kandidaten in gesprek blijven, op een open en respectvolle wijze en met aandacht voor de verschillen in sociaal en cultureel niveau die er kunnen zijn.

c) zij zullen ervoor zorgen, dat iedere kandidaat op elk gebied kan uitgroeien, evenwichtig en volgens zijn eigen ritme.

St. 32

73. Vanaf het begin van dit proces is het gemeenschapsleven de belangrijkste factor in de vorming en in de wijze waarop de kandidaat en de gemeenschap elkaar leren kennen.

1. In de vormingsgemeenschap kan de kandidaat kennismaken met onze zending tot evangelisatie, met het gemeenschapskarakter

van ons leven en met de eenvoudige familiegeest van onze Congregatie. Daar leert hij anderen deelgenoot te maken van zijn geloofservaring, van zijn situatie als mens en als lid van de gemeenschap, en van zijn apostolische verantwoordelijkheden.

2. Het proces van het zich eigen maken van leven en zending van de Congregatie kan de kandidaat niet tot een goed einde brengen zonder een steeds groeiende deelname aan het leven van zijn eigen Provincie en aan dat van de Congregatie in haar internationale zending.

St. 33, 34

74. Inzake de eerste vorming komt het de Provinciaal Overste toe, met goedkeuring van zijn Raad:

1. de verantwoordelijke voor de vorming te benoemen, in het bijzonder de novicemeester en de provinciale directeur voor de vorming, dit met inachtneming van de normen van het recht;

2. de kandidaten die daarom vragen, toe te laten tot het noviciaat en tot de tijdelijke en eeuwige professie, met inachtneming van de normen van het recht;¹⁷

3. een machtiging te geven tot vervroegd uitspreken van de eerste geloften volgens de normen van canon 649, 2;

4. in individuele gevallen het noviciaat met zes maanden te verlengen, overeenkomstig canon 653 en zonder afbreuk te doen aan wat gezegd wordt in artikel 76 van deze Constituties;

5. de kandidaten die er om vragen, toe te laten tot de kerkelijke ambten en «Litterae dimissoriae» te geven met het oog op de wijding tot diaken en priester.*

St. 35

¹⁷ Cf. can. 642-645, 656 en 658.

Het noviciaat

75. Het noviciaat is voor de kandidaten een bijzonder geschikte tijd om theoretisch en praktisch ingeleid te worden in een echt geestelijk leven en ook in het religieuze leven en in het charisma van de Congregatie, dat ze zich geleidelijk met hart en geest moeten eigen maken.

1. De novicen hebben tijd, ruimte en hulp nodig om hun persoonlijke band met de Heer te verdiepen in het persoonlijk en gemeenschappelijk gebed.

2. Behalve het leren kennen van onze geschiedenis en traditie, van onze Constituties, Statuten en Leefregel, moeten ze ook de gelegenheid krijgen voor rechtstreeks contact met de Provincie of Regio, zoals die op dat moment reilt en zeilt.

3. Men moet hun ook de gelegenheid geven ervaringen op te doen in het apostolaat, waarbij ze begeleid worden in de taak de geloofsdimensie te verdiepen, inherent aan elke pastoraal werk, en leven en gebed te integreren.*

St. 36, 37

76. In onze Congregatie duurt het noviciaat één canoniek jaar. De eigen Statuten van een Provincie kunnen hieraan een periode toevoegen, maar niet langer dan zes maanden. Die zijn dan bedoeld om de praktische vorming voor het apostolaat aan te vullen, waarbij ook verblijf buiten het noviciaatshuis mogelijk is.

Wat de afwezigheden betreft zal men zich houden aan de normen van canon 649,1.

77. Overeenkomstig de normen van canon 647 wordt het canoniek noviciaatsjaar doorgebracht in een huis dat hiertoe werd opgericht bij schriftelijk besluit van de Algemeen Overste, met goedvinden van diens Raad.

78. De novicemeester moet minstens dertig jaar oud zijn en vijf jaar eeuwig geprofest. Hij is, onder het gezag van de Provinciaal Overste, verantwoordelijk voor de vorming van de novicen.

Professie en vorming van de geprofesten

79. De novicen die volgens de regels zijn aanvaard (zie artikel 74,2) leggen hun eerste geloften af voor drie jaar. In normale gevallen kunnen die met nog eens drie jaar worden verlengd. In een bijzonder geval kan de Provinciaal Overste, als hij dat gunstig oordeelt, de tijd van de tijdelijke professie verlengen, maar zo dat de tijd waarin een lid gebonden is door tijdelijke geloften, de negen jaar niet te boven gaat.

80. Het afleggen van de tijdelijke of eeuwige geloften vindt plaats ten overstaan van de Algemeen Overste of, in zijn naam, ten overstaan van de eigen Provinciaal Overste of diens afgevaardigde.

81. De tijdelijke professie verleent actief stemrecht, tenzij de provinciaal kapittels het tegendeel vaststellen. Evenzo, en binnen de grenzen aangegeven door de Constituties, verleent de eeuwige professie ook passief stemrecht.

St. 22B, 22C

82. De vorming tijdens de periode van de tijdelijke geloften, moet de geprofeste toelaten te groeien, en wat hij tijdens het noviciaat heeft verworven, te bevestigen.

1. De klemtoon valt op een systematische en aangepaste theologisch-spirituele vorming als onmisbaar element voor een volwassen geloofsleven en een vruchtbaar apostolisch dienstwerk.

2. Bij het thuis raken in de gemeenschap van de geprofesten moet de religieus de nodige hulp krijgen om een geïntegreerd geheel te maken van de Godservaring, het communiteitsleven, het apostolaat, de studie en de bezinning. Dat alles binnen het kader van ons leven en onze zending als religieuzen van de Heilige Harten.

3. De nieuwe religieus moet ook een open oog krijgen voor de wereld en zich daarin incultureren om haar zo te kunnen dienen.

St. 38

83. Het afleggen van de eeuwige geloften moet voorafgegaan worden door een wat langere periode van directe voorbereiding. De duur daarvan en de wijze waarop ze moet worden doorgebracht, moeten worden goedgekeurd door het Provinciaal Bestuur.

84. De voorbereiding van de aspiranten voor het priesterlijk dienstwerk is onderworpen aan de richtlijnen en programma's van de universele en plaatselijke Kerk en aan het algemeen vormingsplan van de Congregatie.

St. 39

VOORTDURENDE VORMING

85. 1. God roept ons elke dag en Hij nodigt ons uit tot een antwoord dat elke dag vernieuwd moet worden. Daarom is onze vorming tot religieuzen nooit helemaal voltooid.

2. Deze voortdurende vorming is een beslissende factor van vernieuwing voor de Congregatie als geheel en is ook noodzakelijk als een efficiënt antwoord van haar zending op de

eisen die Kerk en wereld, in voortdurende verandering, haar stellen.

86. 1. De vernieuwing van de persoon en van de gemeenschap eist van elke confrater, dat hij zich inzet voor het verdiepen en bij de tijd brengen van onze theologisch-spirituele, religieuze, congregationele, pastorale en professionele vorming.*

2. De gemeenschap zelf heeft, in de persoon van hen die haar vertegenwoordigen, de verantwoordelijkheid deze inzet van de confraters aan te moedigen en hen daarvoor de noodzakelijke middelen en de tijd te geven.

St. 40

Hoofdstuk V

DE DIENST VAN HET GEZAG

HET GEZAG IN DE CONGREGATIE IN HET ALGEMEEN

Onze Congregatie

87. Tot de Congregatie behoren alle tijdelijk en eeuwig geprofeste religieuzen. Zij hebben de rechten en plichten die in de Constituties zijn vastgelegd.

88. Onze Congregatie is een religieuze instelling waarvan alle leden met eeuwige geloften alle bestuursposten kunnen bezetten, behalve waar het algemeen of eigen recht iets anders vaststelt.¹⁸

89. 1. De Congregatie is georganiseerd in Provincies, en die weer in kleinere gemeenschappen. Een Provincie kan één of meer Vice-provincies of Regio's omvatten die op hun beurt weer uit kleinere gemeenschappen bestaan.

2. Aan deze indeling beantwoorden bijzondere projecten van gemeenschaps- en apostolaatsleven die geïntegreerd zijn in de eenheid van onze zending. De indeling is juridisch en administratief van aard.

3. Bij uitzondering kunnen Delegaties worden opgericht die rechtstreeks afhangen van het Algemeen Bestuur.

St. 66B

4. Niet alleen de Congregatie, maar ook de Provincies en Vice-provincies, de Regio's, de Delegaties en wettig opgerichte huizen bezitten rechtspersoonlijkheid.

¹⁸ Cf. can. 129; 134, 1; 150; 274, 1; 596, 2.

Opvatting van het gezag

90. De beleving van de eenheid in de zending, waarover hoofdstuk III van de Constituties spreekt, eist een stijl van gezagsuitoefening die bevorderlijk is voor de deelname en de medeverantwoordelijkheid van allen.

91. In de Congregatie moet het gezag worden uitgeoefend in een geest van dienstbaarheid aan de confraters, zoals Jezus dat in het Evangelie laat zien.*

92. De broeders die gezag uitoefenen:

1. dienen ervoor te zorgen dat de persoonlijkheidsontwikkeling, de talenten en het welzijn van iedere medebroeder goed tot hun recht komen.

2. zullen bereid moeten zijn de gemeenschap aan te moedigen Gods wil te zoeken in het leven en zich door die wil te laten leiden. Ook dienen zij de «familiegeest» te bevorderen;*

3. moeten meer zorg en aandacht hebben voor het vervullen van onze zending dan voor de loutere observantie van de regels.*

4. zijn geroepen de solidariteit en eenheid tussen de verschillende delen van de Congregatie te bevorderen en de nodige contacten te leggen met de verschillende instellingen en bewegingen van Kerk en samenleving.

Uitoefening van het gezag

93. Hogere Oversten in de Congregatie zijn: de Algemeen Overste, de Provinciaals, de Vice-provinciaals, en hun respectieve plaatsvervangers wanneer die als zodanig optreden.*

94.* 1. Samen met hun respectieve raden vormen de oversten bestuursteams, waarbinnen zij toch hun eigen persoonlijk gezag behouden, dit conform de normen van het recht.

2. De oversten en hun raden zoeken naar middelen om onder elkaar een echte eenheid van geest en medeverantwoordelijkheid te hebben, die nodig is voor de bezieling van de gemeenschap die zij dienen. Ze werken ten dienste van de zending van de Congregatie als een echt bestuursteam waarbinnen ieder zijn eigen taak heeft.

3. Alvorens beslissingen te nemen die de confraters persoonlijk aangaan, dient men hen altijd te raadplegen, als dat mogelijk is. Zo zullen allen meer betrokken worden bij de uitwerking en de uitvoering van die beslissingen.

St. 41

95. De oversten en zij die verder zitting hebben in bestuurlijke instanties, moeten bij de uitoefening van hun ambt steeds het volgende voor ogen houden:

- de eerbied voor de persoon,
- de fundamentele gelijkheid in de religieuze roeping,
- het subsidiariteitsbeginsel,
- de mogelijke leidersgaven van iedere confrater,
- en de verantwoordelijkheid van allen, zij het op verschillende wijze, voor het bevorderen van de zending van de Congregatie.*

96. Wie voor een bepaalde tijd een taak kreeg opgedragen, kan, om een goede reden, zijn ontslag aanbieden aan de overste die hem benoemde of bevestigde. Dit ontslag wordt echter pas effectief, als de genoemde overste het aanvaardt.

1. Wanneer de Algemeen Overste in eer en geweten meent zijn taak te moeten neerleggen, biedt hij zijn ontslagaanvraag aan bij de Heilige Stoel, na het oordeel van zijn Raad gehoord te hebben.

2. Wanneer een taak door een Kapittel werd opgelegd, wordt het verzoek om ontheffing voorgelegd aan de betreffende Hogere Overste.

97. 1. Wie voor een bepaalde periode met een taak is belast, kan daarvan vóór het aflopen van de termijn ontheven worden om een zwaarwichtige reden of wanneer het welzijn van de Congregatie daarom vraagt. Het initiatief daartoe moet genomen worden door de overste die rechtsbevoegd is om zijn ontslag te aanvaarden en hij dient daarvoor de instemming van zijn Raad te hebben.

2. Als het gaat om de Algemeen Overste, moet de Generale Raad deze zaak aan de Heilige Stoel voorleggen.

HET PLAATSELIJK GEZAG

98. 1. De vervulling van onze zending in verschillende landen en de verscheidenheid van onze pastorale activiteiten vragen op plaatselijk niveau een zekere pluriformiteit in structuur en organisatie.

2. De wettig geconstitueerde gemeenschappen bestaan uit minimaal drie religieuzen, van wie er één de plaatselijke overste is.

3. De duur van het mandaat van de overste en de manier van de raadpleging die voorafgaat aan de benoeming, moeten in de provinciale Statuten worden vastgelegd. De overste moet minstens één jaar eeuwig geprofest zijn.

4. De provinciaal kapittels bepalen en herzien van tijd tot tijd de normen die deze structuur vastleggen ten dienste van onze eenheid in de zending.*

99. Bij het vastleggen van deze normen moeten de provinciaal kapittels met het volgende rekening houden:

1. De noodzaak om in iedere Provincie gezagsinstanties te hebben die verschillen van die van de Hogere Overste, maar die wel aan zijn gezag zijn onderworpen.

2. Alle geprofeste leden van een plaatselijke community kunnen lid zijn van de plaatselijke raad.

100. 1. De oprichting van een religieus huis komt toe aan de betreffende Provinciaal met goedkeuring van zijn Raad, aangenomen dat aan de canonieke eisen is voldaan.*

2. De opheffing van een wettig opgericht huis komt toe aan de Algemeen Overste, na overleg met de diocesane bisschop.*

a) Als de opheffing wordt gevraagd door de betrokken Provinciaal, en diens Raad het daarmee eens is, hoeft de Algemeen Overste alleen maar het oordeel van zijn eigen Raad te horen.

b) In het tegenovergestelde geval moet de Algemeen Overste de toestemming hebben van zijn Raad, nadat hij de mening van het bestuur van de betrokken Provincie heeft gehoord.

c) In elk geval komt het de Provinciaal toe om, met goedvinden van zijn Raad, te beschikken over de tijdelijke goederen van het opgeheven huis, overeenkomstig canon 616, 1.

HET PROVINCIAAL GEZAG

De Provincies

101. Een Provincie is een deel van de Congregatie, geconstitueerd door de eenheid en saamhorigheid van verschillende kleinere gemeenschappen in een gemeenschappelijk project van apostolisch religieus leven. Eerste verantwoordelijke is een Hogere Overste met eigen gezag, ondergeschikt aan het gezag van de Algemeen Overste.*

St. 42, 43

102. Oprichting, wijziging of opheffing van een provincie komt toe aan de Algemeen Overste. Die moet daarvoor, na overleg met de betrokkenen, de instemming van zijn Raad hebben.

St. 44

*Het Provinciaal Kapittel**

103. Het Provinciaal Kapittel is de hoogste uitdrukking van het interne gezag van een Provincie. Het wordt periodiek gehouden, zoals is vastgelegd in de algemeen kapittels en provinciale Statuten.

St. 45, 46

104. Die Statuten moeten ook de samenstelling van het Kapittel aangeven en binnen de gegeven omstandigheden de grootst mogelijke deelname verzekeren.

Als het Kapittel niet openstaat voor alle leden van de Provincie, moet men rekening houden met het volgende:

1. Het aantal gekozen leden moeten groter zijn dan zij die rechtens zitting hebben.

2. Wanneer de Provincie van haar afhankelijke vice-provincies heeft, hebben de vice-provinciaals rechtens zitting in het Kapittel.

3. Voor de keuze van de afgevaardigden hebben alle geprotesten minstens actief stemrecht.

4. De vice-provincies en regio's dienen hun eigen vertegenwoordiging te hebben, gekozen volgens hun bijzondere Statuten.

St. 47, 48

105. De Provinciaal roept het Kapittel samen, nadat hij zijn Raad heeft gehoord en op het moment dat de provinciale Statuten voorschrijven. Hij is ook de voorzitter van het Kapittel.

St. 49

106. Het Provinciaal Kapittel:

1. Bevordert en bezielt leven en zending van de Provincie in overeenstemming met het leven en de zending van heel de Congregatie. Daartoe neemt het beslissingen, stelt het prioriteiten vast en vaardigt het de richtlijnen uit die het nodig vindt.

2. Stelt de Statuten van de Provincie samen, volgens de normen van het recht.

3. Evalueert de activiteiten van het Provinciaal Bestuur in al zijn aspecten, inclusief de financiële administratie, na bestudering van de respectieve verslagen.

4. Legt de Algemeen Overste de aanbeveling voor om een Regio in een Vice-provincie te veranderen of omgekeerd, om van een Vice-provincie een Provincie te maken, of om de Provincie zelf om te zetten in een Vice-provincie of Regio, en dat alles na bestudering van alle antecedenten die men dient te kennen.

St. 50, 51

107. Door de Provinciale Statuten moet worden vastgelegd:

1. De manier waarop de Provinciaal wordt gekozen en de duur van zijn ambtstermijn.

2. Het aantal leden van de Provinciale Raad, hoe ze gekozen worden en hoelang zij in functie zijn.

3. De manier waarop de Provinciale Vicaris wordt aangewezen.

4. De regels voor plaatsvervangende of opvolging van de Provinciaal in geval van afwezigheid, verhindering, ontslag of overlijden.

108. 1. De Provinciaal kan, met goedvinden van zijn Raad en na de mening van de Provincie gehoord te hebben, een buitengewoon Kapittel bijeenroepen, wanneer dringende kwesties behandeld moeten worden die tot de competentie van een Kapittel behoren.

2. Hij zal de Algemeen Overste onmiddellijk van deze beslissing in kennis stellen.

109. De besluiten van een Provinciaal Kapittel treden in werking wanneer de Provinciaal ze heeft afgekondigd, nadat de Algemeen Overste met instemming van diens Raad zijn goedkeuring heeft gegeven.

St. 52

Het Provinciaal Bestuur

110. Het gewone gezag in een Provincie wordt uitgeoefend door het Provinciaal Bestuur, bestaande uit de Provinciaal Overste, bijgestaan door zijn Raad, overeenkomstig het recht.

111. 1. Om Provinciaal te kunnen zijn moet men minstens 30 jaar oud en 5 jaar eeuwig geprofest zijn.*

2. De verkiezing van een Provinciaal moet door de Algemeen Overste worden bekrachtigd.*

3. De Provinciaal Overste kan niet langer dan negen jaar zijn ambt uitoefenen, tenzij er een onderbreking is geweest van tenminste drie jaar.*

St. 53, 53B, 54

112. De Provinciaal Overste vraagt toestemming van zijn Raad in alle gevallen waarin dit door het algemeen recht of door de Constituties wordt geëist. Dit geldt in het bijzonder voor:

1. De toelating tot het noviciaat en tot de tijdelijke en eeuwige professie.

2. De aanbieding van kandidaten voor diaken- of priesterwijding.

3. De benoeming van plaatselijke oversten.

4. Het beheer van de tijdelijke goederen volgens het recht.

113. Het Provinciaal Bestuur verleent de volgende diensten:

1. Het aanmoedigen van de eenheid en de zending van de Provincie volgens de Constituties, evenals het in praktijk laten brengen van richtlijnen en besluiten van algemeen kapittels en provinciaal kapittels.

2. Het bevorderen van de deelname en medeverantwoordelijkheid van de confraters bij de uitwerking, de praktische uitvoering en de evaluatie van de provincieprojecten.

3. Het vaststellen van ieders concrete deelname aan leven en zending van de Provincie, na gesproken te hebben met de gemeenschappen en de confraters die het aanbelangt.

4. Het bevorderen van en richting geven aan het roepingenpastoraat en de eerste en voortgezette vorming.

5. Erop toezien dat gemeenschappen en medebroeders zich integreren in de plaatselijke Kerk.

6. Het bevorderen van de inculturatie van gemeenschappen en confraters in de sociale en culturele milieus waar zij zich hebben ingezet.

7. Bijdragen leveren aan de eenheid tussen broeders en zusters en aan de internationale solidariteit binnen de Congregatie.

St. 55-58

114. Buiten de bevoegdheden die nader omschreven zijn in allerlei artikelen van deze Constituties en Statuten, heeft de Provinciaal Overste persoonlijk nog de volgende verantwoordelijkheden:

1 De zorg dat het Provinciaal Bestuur, waarvan hij de voorzitter is, zijn zending vervult in onderlinge eenheid en in een geest van samen gedragen verantwoordelijkheid.

2 Het onderhouden van persoonlijke contacten met de confraters van de Provincie.

3 Het canoniek bezoek aan alle gemeenschappen en werken van de Provincie, zo vaak als de Provinciale Statuten dat vragen.

4 Het onderhouden van contacten met het Algemeen Bestuur.

5 De vertegenwoordiging van de Provincie bij gezagsdragers en instellingen van de lokale Kerk en de samenleving.

6. Het medeondertekenen van akten die, volgens het gewone recht, de tussenkomst vragen van een Hogere Overste, met uitzondering van die akten die door de Constituties uitdrukkelijk zijn voorbehouden aan de Algemeen Overste.

7 Toelating geven tot publicatie van geschriften die betrekking hebben op religieuze onderwerpen en gebruiken.

St. 59, 60

De Vice-provincies en Regio's

115. 1. Een Vice-provincie is een duidelijk omschreven deel van een Provincie, waarin het normale plaatsvervangende gezag wordt uitgeoefend door het Vice-provinciaal Bestuur, dat wordt gevormd door een Vice-provinciaal Overste en zijn Raadsleden, met behoud van het persoonlijk gezag van de Vice-provinciaal Overste overeenkomstig het recht.

2. Een Vice-provincie wordt opgericht door de Algemeen Overste met goedvinden van zijn Raad en op aanbeveling van het betreffende Provinciaal Kapittel.

St. 61, 62

116. Voor de Vice-provinciaal gelden dezelfde voorwaarden die voor een Provinciaal gelden. De Algemeen Overste kan echter, om gegronde redenen en met goedvinden van zijn Raad, dispenseren in de leeftijd of in de professiejaren.

117. 1. Het Vice-provinciaal Bestuur heeft, *mutatis mutandis*, binnen de Vice-provincie dezelfde bevoegdheden en verplichtingen

als het Provinciaal Bestuur in de Provincie, volgens de normen van ons recht.

2. Alleen de Provinciaal Overste kan, met goedvinden van zijn Raad:

a) kandidaten toelaten tot de eeuwige geloften;

b) beslissingen nemen die deelname van de Provincie in personen of goederen inhouden.

118. Tussen Provincie en Vice-provincie moet een contract gesloten worden dat op zijn minst uitsluitel moet geven over:

1. de betrekkingen tussen Provincie en Vice-provincie;

2. de regels voor het beheer van de goederen van de Vice-provincie en voor de overplaatsing van personeel van de Provincie naar de Vice-provincie en omgekeerd;

3. de regels inzake actief en passief stemrecht van de leden van de Vice-provincie bij de verkiezingsprocedures in de Provincie;

4. de voorwaarden waaronder een Vice-provinciaal Kapittel gehouden kan worden en de bevoegdheden van zo'n Kapittel, als men de instelling daarvan nuttig vindt, of, in het tegenovergestelde geval, de voorwaarden en bevoegdheden van de Vice-provinciale Vergadering.

119. Een Regio is een deel van de Provincie dat een zeker zelfbestuur geniet omwille van bijzondere omstandigheden. Een Regio wordt bestuurd door een Regionale Overste, bijgestaan door een Raad, met gedelegeerde bevoegdheden die nader omschreven worden in het bijzonder Statuut van de Regio.

St. 63-66

120. De oprichting van een Regio binnen een Provincie geschiedt door de Provinciaal Overste met goedvinden van diens Raad, na voorafgaande besprekingen met de confraters die tot de Regio gaan behoren, en met machtiging van de Algemeen Overste, die daarvoor de instemming van zijn Raad moet vragen.

HET ALGEMEEN GEZAG

*Het Algemeen Kapittel**

121. 1. Het Algemeen Kapittel is het hoogste interne gezag van de Congregatie.

2. Het Algemeen Kapittel heeft tot doel de Congregatie te steunen en te bemoedigen bij de verwerkelijking van haar zending in hernieuwde trouw aan haar eigen roeping.

3. Het Algemeen Kapittel is bevoegd om, overeenkomstig het algemeen recht en onze eigen wetgeving, algemene richtlijnen vast te stellen en regels te geven die het nuttig acht voor het welzijn van de Congregatie.

122. 1. Het gewone Algemeen Kapittel wordt om de zes jaar gehouden.

2. Als dat nodig is, kan de Algemeen Overste een buitengewoon Algemeen Kapittel bijeenroepen, nadat hij het oordeel van de provinciaal oversten heeft gehoord en de instemming van zijn Raad heeft verkregen.

123. Van rechtswege zijn leden van het Algemeen Kapittel: de Algemeen Overste, die het Kapittel voorziet, de leden van de Generale Raad en de provinciaal oversten.

124. De afgevaardigden naar het Algemeen Kapittel zijn altijd minstens vier méér in aantal dan de leden die rechtens zitting hebben en zij worden rechtstreeks gekozen door alle geprofesten van elke Hogere Gemeenschap.

St. 67-69

125. De Algemeen Overste kan maximaal drie confraters ontbieden om met spreek- en stemrecht deel te nemen aan het Algemeen Kapittel, maar als het ambt van Algemeen Overste vacant raakt voordat het Kapittel plaatsvindt, vervalt het recht van de opgeroepen.

126. 1. Het Algemeen Kapittel wordt door de Algemeen Overste aangekondigd, nadat hij zijn Raad heeft gehoord en minstens één jaar voordat het Kapittel plaatsvindt.

2. De officiële convocatie is de taak van de Algemeen Overste. Die roept voldoende tijdig het Algemeen Kapittel bijeen, nadat hij zijn Raad heeft gehoord en nadat in heel de Congregatie het proces van de verkiezing der afgevaardigden is beëindigd.

St. 70-73

127. 1. Willen de handelingen van het Algemeen Kapittel geldig zijn, dan moet minstens tweederde van de leden aanwezig zijn.*

2. Behalve wanneer uitdrukkelijk het tegendeel is gezegd, vereisen de besluiten en verkiezingen van het Algemeen Kapittel de absolute meerderheid van de stemmen, berekend naar het aantal leden dat op het ogenblik van de stemming of verkiezing aanwezig is.

3. Bij alle verkiezingen in het Algemeen Kapittel gelden de volgende regels:

a) Bij gelijkheid van stemmen is de jongste in leeftijd verkozen en bij gelijkheid van leeftijd de oudste in professie. Deze regel is ook van toepassing bij de stemmingen die het aantal kandidaten voor een volgende ronde beperken.

b) Als er om een of andere reden slechts twee of drie kandidaten zijn, verliezen die hun actief stemrecht.

c) Wanneer er een maximum aantal verkiezingsronden is vastgesteld, is bij de laatste ronde de kandidaat gekozen, die de meeste stemmen verwierf, met behoud van wat onder a) is gezegd.

128. De voornaamste taken van het Algemeen Kapittel zijn:

1. Het geestelijk erfgoed van de Congregatie bewaren en er zijn volle kracht aan geven, door richtlijnen en aanbevelingen te geven die het leven van de Congregatie en in het bijzonder het werk van het Algemeen Bestuur inspirerend beïnvloeden.

2. De evaluatie van leven en zending van de Congregatie sinds het laatste Algemeen Kapittel en in het licht van de door dat Kapittel gegeven richtlijnen, na bestudering van het verslag van het Algemeen Bestuur en van alle andere geboden informatie.

3. De evaluatie van de economische situatie van de Congregatie.

4. De herziening van besluiten en richtlijnen van het voorafgaande Algemeen Kapittel.

5. Het voorleggen aan de Heilige Stoel van wijzigingen in de Constituties die een tweederde meerderheid hebben behaald.

6. Met een meerderheid van tweederde van de stemmen Algemeen Statuten maken, wijzigen of afschaffen.

7. Besluiten nemen die gelden van Kapittel tot Kapittel en dat met absolute meerderheid van stemmen. Deze besluiten

worden stilzwijgend verlengd, wanneer ze niet door een ander Algemeen Kapittel worden afgeschaft of gewijzigd.

8. Het kiezen van de Algemeen Overste en van de leden van de Generale Raad, en onder hen de Vicaris van de Congregatie, dit op voorstel van de Algemeen Overste.

St. 74-80

129. De keuze van de Algemeen Overste verloopt volgens de algemene beschikkingen van artikel 127,3 van deze Constituties en conform de volgende bijzondere regels:

1. Bij de eerste drie verkiezingsronden is de gekwalificeerde meerderheid van de aanwezige kiezers nodig voor de verkiezing van een kandidaat.

2. Bij de vierde ronde hebben alleen de drie confraters die in de derde ronde de meeste stemmen behaalden, passief stemrecht. In deze vierde ronde is de absolute meerderheid van de aanwezige kiezers nodig om een kandidaat te kiezen.

3. Bij de vijfde en laatste ronde hebben alleen de twee medebroeders die in de vierde ronde de meeste stemmen behaalden, passief stemrecht.*

St. 81, 82

130. 1. Wanneer de gekozene zijn keuze aanvaardt, begint op het einde van het Kapittel zijn taak als Algemeen Overste.

2. Wanneer hij zijn keuze niet aanvaardt, begint de verkiezing van voren af aan.

St. 83

131. 1. Elk lid van de Generale Raad wordt apart gekozen. Hiervoor gelden de algemene beschikkingen van artikel 127,3 van de Constituties en de bijzondere regels die hier volgen:

a) Bij de eerste twee rondes is de absolute meerderheid van de aanwezige kiezers vereist.

b) Bij de derde en laatste ronde hebben alleen de twee confraters die in de tweede ronde de meeste stemmen behaalden, passief stemrecht.

2. De verkiezing van de Vicaris-generaal geschiedt bij absolute meerderheid van stemmen, verkregen, op z'n laatst, in de derde ronde. Lukt dit niet, dan zal de Algemeen Overste een ander raadslid voorstellen.

St. 84

132. Voor de herkiezing van de Algemeen Overste, de Vicaris en de leden van de Generale Raad gelden dezelfde regels als voor hun eerste verkiezing.

Het Algemeen Bestuur

133. Het gewone gezag in de Congregatie wordt uitgeoefend door het team van het Algemeen Bestuur, dat bestaat uit de Algemeen Overste en de raadsleden, met behoud van het persoonlijke gezag van de Algemeen Overste overeenkomstig het algemeen recht en onze eigen wetgeving.

1. De Algemeen Overste moet minstens 35 jaar oud zijn en 10 jaar eeuwig geprofest.*

2. De Generale Raad bestaat uit tenminste vier raadsleden met eeuwige geloften, onder wie de Vicaris van de Congregatie, die aan dezelfde voorwaarden moet voldoen als de Algemeen Overste.

3. Krachtens zijn functie vervangt de Algemeen Vicaris de Algemeen Overste, wanneer deze afwezig of tijdelijk verhinderd is. Hij volgt hem op in geval van overlijden, het nemen van

ontslag of blijvende verhindering. Hij moet als zodanig door de Heilige Stoel erkend zijn op voorstel van de Generale Raad.

St. 85

134. De Algemeen Overste en de leden van de Generale Raad worden gekozen voor een periode van zes jaar. Wanneer tussen twee algemeen kapittels het ambt van raadslid vacant raakt, kiezen de Algemeen Overste en de andere raadsleden, handelend als college, voor de resterende tijd van de ambtsperiode een nieuw raadslid.

135. De Algemeen Overste en de leden van de Generale Raad kunnen slechts eenmaal herkozen worden, tenzij er een onderbreking van zes jaar is geweest.*

136. Het Algemeen Bestuur moet de volgende diensten verlenen:

1. De Congregatie bezielen en bevragen, opdat zij trouw is aan haar zending in Kerk en wereld.

2. Het in praktijk laten brengen van de Constituties en van de richtlijnen en besluiten van de Algemeen Kapittels.

3. De onderlinge eenheid en medeverantwoordelijkheid van de verschillende gemeenschappen van de Congregatie bevorderen.

4. Goed geprogrammeerde bezoeken aan heel de Congregatie brengen.

5. Zorgen dat het Secretariaat, het beheer van de tijdelijke goederen en de overige algemene dienstverleningen goed functioneren.

6. Initiatieven die bevorderlijk zijn voor de eerste en voortgezette vorming in heel de Congregatie, aanmoedigen en coördineren.

7. De eenheid van de twee takken van de Congregatie bevorderen, vooral met initiatieven die een grotere samenwerking in het apostolaat tussen broeders en zusters beogen.

St. 86

137. Behalve de bevoegdheden die nader omschreven worden in de verschillende artikelen van deze Constituties en in de Statuten, heeft de Algemeen Overste persoonlijk nog de volgende verantwoordelijkheden:*

1. Hij dient ervoor te zorgen dat het Algemeen Bestuur, waarvan hij de voorzitter is, zijn zending vervult in onderlinge eenheid en in een geest van medeverantwoordelijkheid.

2. Hij kan religieuzen van alle provincies oproepen om mee te werken in een dienstverlening die heel de Congregatie van nut is. Hij moet dan wel eerst de respectieve Hogere Overste gehoord hebben.

3. Hij functioneert als beroepsinstantie in bepaalde bijzondere gevallen, b.v. bij de overplaatsing van een medebroeder van de ene provincie naar een andere.

4. Hij onderhoudt persoonlijke contacten met de Heilige Stoel en met de andere Algemeen Oversten.

5. Hij vertegenwoordigt in rechte de hele Congregatie ten overstaan van gezagsinstanties en instellingen van Kerk en maatschappij. Hij kan dit, overeenkomstig het recht, ook delegeren.

138. 1. Het is de taak van de Secretaris-generaal erop toe te zien dat de officiële correspondentie van het Algemeen Bestuur

wordt geordend en bewaard. Hij treedt ook op als de notaris van de Congregatie.

2. Hij wordt benoemd door de Algemeen Overste, met instemming van diens Raad, voor een bepaalde periode, die de duur van het mandaat van de Algemeen Overste niet mag overschrijden. Hij kan herbenoemd worden. Hij moet een religieus met eeuwige geloften zijn.

139. De Uitgebreide Generale Raad bestaat uit de leden van het Algemeen Bestuur plus de Hogere Oversten. De bijeenkomsten worden nader beschreven in de Algemene Statuten.

St. 88-91

140. Wanneer er twijfel bestaat over de betekenis van een tekst uit Constituties of Statuten, kan de Algemeen Overste, samen met zijn Raad handelend als college, de betekenis daarvan verduidelijken. Die interpretatie geldt dan tot het volgend Algemeen Kapittel, maar de Heilige Stoel behoudt steeds het recht tot authentieke interpretatie, zoals wordt gezegd in artikel 151,1 van deze Constituties.

Hoofdstuk VI

BEHEER

VAN DE TIJDELIJKE GOEDEREN

141. Evenals heel ons leven moet ook het beheer van onze goederen teken en getuigenis zijn van evangelisch leven.

142. Alle tijdelijke goederen van de Congregatie staan ten dienste van de gemeenschap, de zending, de gerechtigheid en de solidariteit. Het beheer van deze goederen heeft tot doel te voorzien in de noden van broeders en gemeenschappen, de zending van de Congregatie te steunen en te bevorderen, en bij te dragen tot het geven van een antwoord op de noden in Kerk en wereld, en dat alles volgens onze Constituties en Statuten en de besluiten en richtlijnen van de kapittels.

St. 92

143. Uit het gemeenschappelijk karakter van alle goederen in de Congregatie wordt de verantwoordelijkheid van de gemeenschap als zodanig en die van iedere confrater afgeleid.

144. De Congregatie als geheel, de provincies, de vice-provincies, de regio's, de delegaties en de huizen met rechtspersoonlijkheid, hebben de bevoegdheid tot bezitten, beheren en vervreemden van tijdelijke goederen overeenkomstig het recht.*

St. 93-98

145. 1. Er moet een Algemeen Econoom zijn voor heel de Congregatie. Deze wordt benoemd door de Algemeen Overste, met instemming van diens Raad. Hij oefent zijn taak uit onder het gezag van de Algemeen Overste.

2. Elke Hogere Gemeenschap moet eveneens een eigen Econoom hebben, die benoemd wordt volgens de eigen Statuten.*

St. 99-105

146. Bij het gewone en buitengewone beheer van de tijdelijke goederen houden wij ons aan de algemeen kerkelijke en burgerlijke wetten en aan de bepalingen van ons eigen recht.

St. 106, 107

147. Elke wettig benoemde econoom is gemachtigd de Congregatie te vertegenwoordigen bij het stellen van rechtshandelingen voor het gewone beheer van de goederen waarvan het beheer hem rechtens is toevertrouwd. Voor handelingen van buitengewoon beheer heeft hij een speciale opdracht nodig van de respectieve overste.*

St. 108

Hoofdstuk VII

HET VERLATEN VAN DE CONGREGATIE

148. Het rechtsgeldig verlaten van de Congregatie is een proces dat altijd vraagt om een sfeer van eerbied voor de personen. Het veronderstelt een dialoog in een sfeer van gebed en overleg.

149. De verschillende wijzen waarop men de Congregatie kan verlaten - exclaustratie, overgang naar een ander instituut, dispensatie van tijdelijke of eeuwige geloften, verwijdering - worden geregeld door de normen van het algemeen recht.¹⁹

150. Zodra een confrater de Congregatie heeft verlaten, houden alle juridische banden tussen hem en de Congregatie op te bestaan.

1. De confrater kan geen vergoeding eisen voor de diensten die hij de Congregatie heeft bewezen.

2. De Provinciaal en de gemeenschap moeten op een billijke, edelmoedige en rechtvaardige wijze maatregelen nemen, ook economische, die nodig zijn om de confrater de overgang naar een nieuwe levensfase te vergemakkelijken.

3. Wanneer de Congregatie de erfgoederen van die confrater in beheer had, moet zij die volledig teruggeven in de staat waarin ze op dat moment verkeren en zonder de inkomsten die de Congregatie mogelijk op wettige wijze daaruit heeft verworven gedurende de beheersperiode.

St. 109

¹⁹ Cf. can. 684-704.

SLOTWOORD

151. 1. De Constituties hebben kracht van wet krachtens de goedkeuring door de Heilige Stoel. Daar berust tevens het recht om ze op authentieke wijze te interpreteren.

2. De Algemeen Statuten zijn een aanvulling op de Constituties. Ze geven de manier aan waarop ze moeten worden toegepast. De authentieke interpretatie hiervan wordt gegeven door het Algemeen Bestuur voor de tijd tot aan het volgend Algemeen Kapittel.

152. De Algemeen Overste, de provinciaals en de plaatselijke oversten hebben, binnen het bereik van hun respectieve competentie, de bevoegdheid om te dispensereren in disciplinaire beschikkingen van Constituties en Algemeen Statuten, wanneer daarvoor een goede reden is te geven en voor de tijd dat zij in functie zijn.

153. 1. De Constituties en Statuten zijn voor ons, religieuzen van de Heilige Harten, een weg ten leven. Door de professie nemen wij vrijwillig op ons ze te onderhouden en de boodschap die zij bevatten te overdenken. Zo zullen wij, door ons leven en ons apostolaat, de liefde van de Heilige Harten kunnen verkondigen.

2. Samen met het hele Volk van God zijn wij pelgrims. Onze Constituties en Statuten geven uitdrukking aan de overtuigingen, aspiraties en concrete mogelijkheden op deze etappe van onze levensweg. Als gelijken en in gedeelde verantwoordelijkheid verlangen wij voort te gaan op de weg die voert tot volledige eenheid onder elkaar, samen met onze zusters en met alle christelijke leken.

Verwijzingen

- Art. 2 "Vol ijver..." De Stichters verlangden als titel voor de Congregatie "IJveraars voor de Liefde..." Ter verdediging hiervan schreef de *Bon Père zijn Memorie* van 6.12.1816.
- Art. 3 "Maria, zijn Moeder..." Zie *LG*, 58.
- Art. 4 Over het "eerherstel" van Jezus zie o.a. Mat 26, 28; Mar 10, 45; Rom 3, 23- 25; 5, 8-10; 8-3; 2 Kor 5, 14-21; Gal 2, 20-21; 3, 13-14; 4, 4-5; Ef,1,7; 5, 2; Kol 1, 20; Heb 10, 1-14; 1 Pet 2, 14; 1 Joh 1, 7; 2, 1-2; 4, 9-10; Apk 1, 5. Zie ook Jes 52, 13-53, 12.
- Art. 5 Zie voor het geheel CS 10. nr 429-457.
En de 'Bonne Mère' (LEBM 98).
- Art. 6 Zie voor het geheel CS 10, nr 285-298 en 600-606.
"De beschikbaarheid...": zie *PC*, 2.d; *GS*, 4, 1; 11; CS 10, nr 287, 291, 306 en 323.
- Art. 7 Over dit onderwerp CS 10, nr 473-534;
ook LEBM, 1425.
- Art. 8 Suppliek van 1800 aan de Paus:
Annales SS.CC. 1963, nr 35, blz. 182.
Suppliek aan de Paus van 25.10.1814:
Annales SS.CC. 1963, nr 35, blz. 189.
Eerste Memorie van Hilarion Lucas d.d. 7.12.1814:
Annales SS.CC., 1963, nr 35, blz. 193.
Decreet van goedkeuring van 10.1.1817:
Annales SS.CC. 1956-1957, nr 1, blz. 2.
Bulle "*Pastor Aeternus*" van 17.11.1817:
Annales SS.CC. 1956- 1957, nr 3 en 4, blz. 97.
Constituties met inleidend hoofdstuk:
Annales SS.CC. 1961, nr 27, blz. 178.

Art. 9	Cf. can. 303.
Art. 12.2	Zie <i>LG</i> , 43,2.
Art. 12.3	Zie <i>LG</i> , 44,1.
Art. 13	Zie art. 2.
Art. 15	Zie Joh 1, 29; 1 Joh 2, 16.
Art. 21	Zie <i>PC</i> , 12, 2-3.
Art. 22.4	Zie Mar 12, 25.
Art. 23.2	Zie b.v. Luc 6, 20; 4, 18; 7,22; Mat 6, 24; 19, 23-24; Luc 16, 19-31; Mat 6, 19-21; Luc 12, 15-21.
Art. 23.3	Zie b.v. Mat 6, 25-34; 8, 19-20; 10,9-10; 19, 16-21.
Art. 25.3	Zie b.v. Joh 13, 29; Hand 2, 44-45.
Art. 26.1	Verderop moet de uitdrukking "Overeenkomstig het recht" verstaan worden als betrekking hebbende op het algemene en het bijzondere recht.
Art. 29	Zie <i>PC</i> , 13,5.
Art. 30.4	Zie Mat 25,31-45.
Art. 31.1	Zie b.v. Joh 4, 34; Fil 2, 7-8; Rom 5, 19; Heb 5, 8; Mar 10, 45; Luc 22, 27.
Art. 35.1	Zie Rom 12, 3; Ef 5, 10; Fil 1, 10.
Arr. 36	Cf. can. 601.
Art. 39	Zie Hand 4, 32.
Art 40	Zie voor dit onderwerp CS 10, nr 285-298.
Art. 42	Zie CS 10, nr 299-324.
Art. 45.2	Zie Mat 18, 15-17; Gal 6, 1; Jak 5, 19-20.

- Art. 45.3 Over de vriendschap ('l'amitié') in onze gemeenschappen, zie CS 10, nr 207-208 en 551-552.
- Art. 47.1; 2 Over de gevolgen van deze "integratie", zie b.v. 1 Kor 9,20-23. Over de "kritische houding ten opzichte van de wereld", zie Joh 8, 23; 15, 19; 17, 14 en 16-19; 1 Joh 2, 15-17; 4, 4-6.
- Art. 53.1 Zie CS 10, nr. 458-472. CS 10,286.
- Art. 66 Zie PC, 2.e.
- Art. 69.1 Zie PC, 24.
- Art. 72 "Geef ze veel vrijheid van geest en van hart", dat was het consigne van de Stichter voor de jonge religieuzen in de vormingsjaren. Zie CS 10, nr. 213.
- Art. 74.5 Cf. can. 1051-1052.
- Art. 75.3 De Stichter droeg de novicen allerlei pastorale taken op. Zie CS 10, nr. 313.
- Art. 86.1 Zie PC, 18, 3.
- Art. 91 Zie b.v. Mar 10, 42-45; Mat 11, 29-30; 2 Kor 1, 24. Zie ook CS 10, nr. 246-256.
- Art. 92.2 Zie art. 35,1 en St. 7.
- Art. 92.3 Zie art. 7 en CS 10, nr. 252
- Art. 93 Cf. can. 620.
- Art. 94 Cf. can. 627, 1-2.
- Art. 95 Cf. can. 618.
- Art. 98.4 Cf. can. 631-632. Zie ook CS 10, nr. 293.
- Art. 100.1 Cf. can. 609-612.
- Art. 100.2 Cf. can. 616.

Art. 101 Cf. can. 581-585.
Art. 103-109 Cf. can 532.
Art. 111.1 Cf. can. 623.
Art. 111.2 Cf. can. 625, 3.
Art. 111.3 Cf. can. 624, 2.
Art. 121-132 Cf. can. 613, 1-3.
Art. 127.1 Cf. can. 119, 1-2.
Art. 129.3 Cf. can. 625, 1.
Art. 133.1 Cf. can. 623.
Art. 135 Cf. can. 624, 2.
Art. 137 Cf. can. 622.
Art. 144 Cf. can. 634.
Art. 145.2 Cf. can. 636.
Art. 147 Cf. can. 638, 2.

STATUTEN

ONZE TOEWIJDING

1. Onze taak, het evangelie betekenis te geven in een wereld onderhevig aan diepgaande veranderingen, vraagt van ons aandacht te hebben voor de realiteit die ons omringt, met haar structurele dimensies, haar eigen waarden en haar zonde. Wanneer we dat niet doen, lopen we het risico dat de concrete vormen van ons leven en ons apostolaat een onbegrijpelijk teken worden, of zelfs een teken van het tegenovergestelde.

2. De gemeenschappelijke vernieuwing van de geloften vindt minstens eenmaal per jaar plaats, op de datum die elke Provincie het best schikt.

3. Het leven van kuisheid in de celibataire staat raakt zeer diepe lagen van ons bestaan. Het eist van ons, op een nieuwe manier waarden te aanvaarden die diep vastzitten in onze menselijke natuur, zoals affectiviteit en seksualiteit, en het verlangen naar een levenspartner en het vaderschap.

1. In het bewustzijn van onze menselijke zwakheid trachten wij ons verstandig en volwassen te gedragen bij de omgang met mensen en in situaties waarin de maatschappij waarin wij leven ons plaatst.

2. De moeilijkheden die we hierbij tegenkomen, trachten we te verhelderen en te overwinnen door middel van een eenvoudig en open gesprek met iemand die ons kan helpen.

3. Goede vriendschappen aanvaarden we als een geschenk van God en we beleven ze als een om niet ontvangen gave telkens wanneer ze zich in ons leven voordoen, in de overtuiging dat ons persoonlijk evenwicht afhankelijk is van een positieve ontwikkeling van ons affectieve leven.

4. We aanvaarden de dimensie van eenzaamheid die tot onze speciale menselijke situatie behoort en die permanent deel uitmaakt van ons leven. Het evenwicht van ons gevoelsleven hangt af van onze capaciteit die te aanvaarden en het gemeenschappelijk leven, het pastoraat en het gebed diepgaand te beleven.

4. Voor het openen van een persoonlijke bankrekening hebben de broeders toestemming nodig van de betrokken Hogere Overste. Minstens één andere religieus moet gemachtigd zijn alle soorten handelingen daarmee te verrichten.

5. Om onze armoede gemeenschappelijk te beleven zullen we ons houden aan de volgende richtlijnen:

1. De gemeenschappen houden zich aan een eenvoudige en sobere levensstijl die een evangelisch getuigenis betekent in het milieu waarin men leeft. Bij de uitgaven houdt men zich aan een begroting die gemeenschappelijk wordt opgesteld en wordt geëvalueerd.

2. In elke gemeenschap en tussen de verschillende gemeenschappen op elk niveau deelt men de goederen samen in een geest van solidariteit en dienstbaarheid.

3. Alle leden moeten bezorgd zijn voor het algemeen welzijn van de gemeenschap, ook het materiële, door werken en taken te verrichten die daarvoor nodig zijn en de goederen van de gemeenschap met verantwoordelijkheidszin te gebruiken.

4. Elke gemeenschap, bijzonder de provinciale, moet attent zijn voor het «roepen van de armen» en met hen de goederen delen waarover ze kan beschikken, door een belangrijk deel van haar inkomsten voor hen te bestemmen.

5. De broeders onderwerpen zich gaarne aan de gemeenschappelijke wet van de arbeid overeenkomstig hun leeftijd en gezondheidstoestand. Deze arbeid zorgt in normale gevallen voor de inkomsten waarover de gemeenschap beschikt voor haar levensonderhoud en voor samen delen met anderen. Het economisch voordeel is echter op geen enkele manier het belangrijkste criterium voor de keuze van onze activiteiten.

6. Als we de kapitaalrente niet kunnen missen om onze uitgaven te dekken voor levensonderhoud of dienstverlening, moeten we al het mogelijke doen om onze beleggingen te laten bijdragen aan de sociale rechtvaardigheid, of minstens zorgen dat ze daarmee niet in strijd zijn.

7. Het contact met mensen in nood en onze inzet voor hen moeten van invloed zijn op onze manier van leven. Door onze attentvolle openheid laten wij ons ook door hen «evangeliseren».

6. Het Algemeen Bestuur en alle hogere gemeenschappen houden zich voor hun algemene uitgaven aan een jaarlijkse begroting. Zowel de begroting als de balans moeten door de bevoegde Overste met instemming van zijn Raad worden goedgekeurd. In normale gevallen hebben alle confraters recht van inzage.

7. 1. Bij het proces van gemeenschappelijk zoeken naar de wil van God moet men rekening houden met:

- a) de criteria van het Evangelie;
- b) de zending en de oriëntaties van de Congregatie;
- c) de richtlijnen van de universele en lokale Kerk;
- d) de noden van de mensen;
- e) de mogelijkheden en geschiktheden van de gemeenschap en haar leden.

2. Dit proces verloopt in een sfeer van gebed en beschikbaarheid. Het eist de grootst mogelijke deelname van allen aan het gesprek en eindigt in normale gevallen met het nemen van een beslissing.

8. De Algemeen Overste en de Hogere Oversten kunnen iets bevelen uit kracht van de gelofte van gehoorzaamheid, maar ze moeten hierin voorzichtig te werk gaan en er moet een gepaste reden voor zijn. Dit bevel dient schriftelijk te worden gegeven, of in aanwezigheid van twee getuigen.

ONZE EENHEID IN DE ZENDING

9. 1. De Provinciale Besturen zullen maatregelen nemen opdat, voor zover dat mogelijk is, de gemeenschappen uit minstens drie leden bestaan. Als ze het gunstig vinden zullen ze eveneens de zeer kleine gemeenschappen zó groeperen dat ze «regionale gemeenschappen» vormen.

2. De confraters die om een geldige reden, overeenkomstig de regels van het algemeen recht (can. 665, 1) alléén leven, zullen van hun Provinciaal bijzondere aandacht krijgen opdat ze niet beroofd blijven van het gemeenschapsleven. Na een gesprek daarover zal hij hun een plaatselijke of regionale gemeenschap aanwijzen aan wier leven ze minstens gedeeltelijk zullen deelnemen.

10. Voor de uitoefening van ons apostolaat hebben we, met betrekking tot de diocesane bisschop, rekening te houden met can. 673-683.

11. 1. De informele bijeenkomsten bieden gelegenheid elkaar langzamerhand te leren kennen en beter te waarderen. Elke gemeenschap zal ook waarde hechten aan de gezamenlijke maaltijden en ervoor zorgen tijd te vinden voor gemeenschappelijke recreatie.

2. Om te komen tot een meer broederlijke sfeer zal de gemeenschap er zorg voor dragen bepaalde feesten plechtig te vieren, op de manier die men het meest passend vindt.

12. 1. De volgende middelen kunnen bijdragen om de deelname van allen aan het leven van de Provincie te bevorderen:

a) Het samenkomen, regelmatig of bij gelegenheid, van twee of meer gemeenschappen voor gezamenlijk gebed en voor een gesprek over de uitoefening van hun apostolaat, de rijkdom die dit oplevert voor het leven van de gemeenschappen, of de manier waarop elke gemeenschap probeert trouw te zijn aan haar religieuze toewijding.

b) De oproep gericht door het Provinciaal Bestuur aan confraters van verschillende gemeenschappen om lid te worden van provinciale commissies die het bestuur op een of ander concreet punt terzijde kunnen staan, zoals roepingen, vorming, missies, financiën, enz.

c) De samenstelling van provinciale studiegroepen die een of ander bijzonder punt van de zending en zijn betrekking tot het religieuze leven aanvatten, zoals b.v. het parochiepastoraat, het: schoolpastoraat, het jeugdpastoraat, enz.

d) De voltallige vergadering van alle confraters van de provincie, die belangrijke elementen bevat ter verrijking van elkaar en ter versterking van het bewustzijn te behoren tot eenzelfde Congregatie.

2. Wat in de voorafgaande paragraaf gezegd werd voor het niveau van de Provincie, geldt, *mutatis mutandis*, voor het algemeen niveau van de Congregatie in haar geheel.

13. De traditionele kleding van de Congregatie bestaat uit een lang, wit kleed, een leren riem en een wit scapulier met het embleem van de Heilige Harten in wit geborduurd. De provinciale Statuten moeten het gebruik ervan nader bepalen.

14. De zieken moeten kunnen rekenen op alle normale middelen die nuttig zijn voor hun herstel of voor verlichting van

hun situatie. Men zal de nodige maatregelen treffen opdat de bejaarde confraters van een waardige levensavond kunnen genieten, die hen de eenzaamheid bespaart en het gevoel nutteloos te zijn. De gemeenschap zal erkenning opbrengen voor hun manier om, vanuit hun nieuwe situatie, bij te dragen aan de opbouw van de provinciegemeenschap en van de hele Congregatie.

15. Wij streven ernaar om onder allen een sfeer te bevorderen die gunstig is voor een gezond, persoonlijk en gemeenschappelijk gebedsleven binnen onze gemeenschappen.

16. 1. Wegens het priesterwerk van haar leden is het niet altijd mogelijk elke dag in de gemeenschap de Eucharistie te vieren. Niettemin heeft elke gemeenschap volgens haar mogelijkheden ervoor te zorgen dat een gezamenlijke viering regelmatig mogelijk is.

2. De Eucharistieviering van de gemeenschap heeft haar eigen plaats als hoogtepunt van de verschillende ontmoetingen die op een of ander niveau plaatsvinden.

17. In de gebedsruimten van onze gemeenschappen moet het Allerheiligste geplaatst worden.

18. De bijzondere feesten van de Congregatie bevatten: enkele kerkelijke vieringen en andere (aangegeven met*) die eigen zijn:

19 maart: De heilige Jozef, eerste beschermheilige van de Congregatie; plechtig feest.

10 mei De heilige Damiaan De Veuster; gedachtenis.

<i>15 mei:</i>	De heilige Pacomius, abt, beschermheilige van de Congregatie; gedachtenis.
<i>Vrijdag na de tweede zondag na Pinksteren:</i>	Heilig Hart van Jezus, titelfeest van de Congregatie; plechtig feest.
<i>Zaterdag na het H. Hartfeest:</i>	Onbevlekt Hart van Maria, titelfeest van de Congregatie; plechtig feest.
<i>16 juni</i>	De heilige Franciscus Regis S.J., beschermheilige van de seculiere Branch; gedachtenis.
<i>9 juli</i>	Onze Lieve Vrouw, Koningin van de Vrede; Patrones van onze missionarissen; feest.
<i>11 juli</i>	De heilige Benedictus, abt, tweede beschermheilige van de Congregatie en grondlegger van onze Regel; feest.
<i>8 augustus</i>	De heilige Dominicus, religieus, beschermheilige van de Congregatie; gedachtenis.
<i>20 augustus</i>	De heilige Bernardus, abt, beschermheilige van de Congregatie; gedachtenis.
<i>28 augustus</i>	De heilige Augustinus, bisschop, beschermheilige van de Congregatie; gedachtenis.

- 30 augustus:* De zalige Eustachius van Lieshout; gedachtenis.
- 29 september* De heilige Michael, aartsengel, beschermheilige van onze missionarissen; feest.
- 1 oktober* De heilige Theresia van het Kind Jezus, religieuze, beschermheilige van de Congregatie; gedachtenis.
- 16 oktober* De heilige Margaretha-Maria Alacoque, religieuze, beschermheilige van de Congregatie; gedachtenis.
- 20 oktober* De heilige Caprasius, bisschop en martelaar; vrije gedachtenis.
- 6 november* De zalige Teófilo Fernández de Legaria, Isidro Iñiguez de Ciriano, Gonzalo Barrón, Eladio López, Mario Ros, martelaren; gedachtenis.

19. Onze jaarlijkse retraite is een tijd van genade. Zo mogelijk moet ze gemeenschappelijk worden gehouden.

20. Periodieke bijeenkomsten van één of meer dagen bezinning, op lokaal, regionaal of provinciaal niveau zijn ook erg waardevol. Het kan erg goed zijn als dit gebeurt door groepen confraters die b.v. eenzelfde vorm van pastoraat uitoefenen.

21. Het zingen van het *Salve Regina*, bijzonder aan het einde van de dag, is een kinderlijk eerbetoon aan de Heilige Maagd, dat ons dierbaar is, vanaf de tijd van onze Stichters.

22. Elke confrater die gezonden wordt naar een missie buiten zijn provincie van oorsprong, moet tevoren over de nodige tijd beschikken om voldoende op de hoogte te komen van taal, cultuur en geschiedenis van de mensen in wier dienst hij gaat treden.

22B. Wanneer een religieus gezonden wordt om deel te nemen aan de zending van een Hogere Gemeenschap of Delegatie, anders dan de zijne, zullen de twee betrokken Hogere Oversten een contract opstellen dat de relaties van de religieus bepaalt tot zijn vroegere Hogere Gemeenschap en diegene die hem ontvangt.

22C. Niemand kan dubbel actief en passief stemrecht bezitten. Wanneer een religieus gezonden wordt om deel te nemen aan de zending van een Hogere Gemeenschap of Delegatie, anders dan de zijne, wordt een schriftelijk akkoord opgesteld tussen beide Hogere Oversten waarin bepaald wordt in welke van de twee gemeenschappen de religieus actief en passief stemrecht zal hebben.

23. [Opgeheven door het algemeen Kapittel van 2012.]

24. [Opgeheven door het algemeen Kapittel van 2012.]

25. [Opgeheven door het algemeen Kapittel van 2012.]

26. [Opgeheven door het algemeen Kapittel van 2006.]

27. [Opgeheven door het algemeen Kapittel van 2006.]

28. [Opgeheven door het algemeen Kapittel van 2012.]

INLIJVING EN GROEI IN DE GEMEENSCHAP

29. Het vormingsproces moet integraal zijn, d.w.z.

1. het omvat alle aspecten van de persoonlijkheid: het geestelijke, intellectuele, affectieve, lichamelijke, relationele, enz.;

2. het heeft betrekking op de verschillende samenstellende elementen van onze roeping: het volgen van Christus in een gemeenschaps- en apostolisch leven, de creatieve trouw aan de intuïtie van onze Stichters, de profetische zending die ons toekomt in de Kerk omdat we religieuzen zijn, de geschiktheid om de tekenen des tijds te interpreteren en er het juiste antwoord op te geven;

3. het bevat theoretische aspecten samen met ervaringen van praktische aard.

30. Het Algemeen Bestuur zal een algemeen vormingsplan uitwerken dat de algemene criteria bevat die men fundamenteel vindt en nodig ter aanvulling van die welke al zijn opgenomen in hoofdstuk IV van de Constituties en in de respectieve Statuten.

31. 1. De provincies moeten met elkaar samenwerken bij de ontwikkeling en concretisering van hun planning voor eerste en voortgezette vorming. Die samenwerking, die moet worden bevorderd door het Algemeen Bestuur en door de Interprovinciale Conferenties, kan tot initiatieven leiden zoals:

- a) internationale ontmoetingen van verantwoordelijken voor de vorming;
- b) ervaringen van de internationale gemeenschap;

c) gemeenschappelijke perioden van eerste vorming van leden uit verschillende Provincies;

d) programma's van voortgezette vorming op internationaal vlak.

2. Deze zelfde richtlijnen zijn van toepassing bij de samenwerking met de zusters, telkens wanneer dat mogelijk is.

32. 1. Elke Provincie moet in haar plan voor de vorming in bijzonderheden de concrete aspecten opnoemen waarop de persoonlijke begeleiding van de confraters betrekking moet hebben naarmate hun roeping duidelijk wordt en zich ontwikkelt.

2. De provincies, vice-provincies en, in overeenstemming met hun mogelijkheden, de regio's, moeten ervoor zorgen, dat de confraters die geroepen zijn de functie van verantwoordelijke voor de vorming te bekleden, een degelijke opleiding krijgen.

33. Wanneer men de plaats van de vormingshuizen bepaalt, is het van belang rekening te houden met het criterium van solidariteit met de armen en verder met de eisen die de vorming stelt in de fase waarin de kandidaten zich bevinden.

34. In de fase van de eerste vorming:

1. moet aan de kandidaten de internationale dimensie van de zending van de Congregatie worden uitgelegd, in samenhang met de geschiedenis en de huidige context.

2. moet al het mogelijke worden gedaan om hen goede ervaringen te laten opdoen van ons evangelisch dienstwerk, bijzonder in de Derde of Vierde Wereld.

3. moet van hen als iets normaal worden gevraagd dat ze minstens een tweede levende taal leren en wel een van de talen welke in de Congregatie gebruikt worden.

35. De Provinciaal en zijn Raad moeten te gelegener tijd van de verantwoordelijke voor de vorming de verslagen ontvangen die nodig zijn opdat zij hun bevoegdheden, opgenoemd in art. 74, 2-5 van de Constituties, naar behoren kunnen uitoefenen.

36. Vóór het noviciaat moet er een tijd zijn - elke Provincie bepaalt hiervan de duur en de kenmerken - waarin kandidaat en Congregatie elkaar beter leren kennen, zodat men een eerste kijk krijgt op zijn roeping voor onze religieuze familie. Zodoende zal dan verder het noviciaat vooral een rustige ervaring zijn van geloof en religieus leven.

37. Tot de elementen waarmee men rekening dient te houden om een roeping te kunnen onderkennen behoren:

1. een positieve houding tegenover het leven, open ook om een proces te beginnen van vorming en lering;

2. een gezonde relatie tot God;

3. voldoende psychisch evenwicht, gewoonlijk gecontroleerd door een specialist;

4. voldoende verstandelijke gaven om met vrucht de studies te beginnen waarover de Constituties (art. 82 en 84) en Statuut 39 spreken;

5. voldoende basiskwaliteiten voor normale interpersoonlijke en communautaire betrekkingen;

6. geschikte motivatie om zich persoonlijk in te zetten voor Christus en Hem na te volgen in het apostolisch religieus leven van onze Congregatie.

38. De tijdelijk geprofesten worden lid van een speciale vormingsgemeenschap, tenzij er bijzondere omstandigheden zijn, die, naar het oordeel van het Provinciaal Bestuur, iets anders

vragen. Maar hoe dan ook, ze blijven altijd onder de directe verantwoordelijkheid van een verantwoordelijke voor de vorming *ad hoc*.

39. 1. De geprofesten die zich op het priesterlijk dienstwerk voorbereiden, blijven, in de tijd dat ze hun kerkelijke studies maken, hun vorming als religieuzen van de Heilige Harten voortzetten.

2. de geprofesten die zich niet oriënteren op het priesterlijk dienstwerk, moeten evengoed een aangepaste theologische en geestelijke vorming ontvangen.

40. 1. In de geest van Statuut 31 zullen de Provincies de voortgezette vorming van hun leden bevorderen door hun de gelegenheid te geven tot deelname aan retraites, bijeenkomsten, seminars, vergaderingen, tweede noviciaat, enz.

2. Elke Provincie moet in haar plan van voortgezette vorming ook voorzieningen treffen voor ruimere periodes van specialisatie, herbezinning, en vernieuwing.

3. De voortgezette vorming zal de geschiktheid en de bereidheid van de confraters om verantwoordelijken voor de vorming te zijn, bevorderen.

DE DIENST VAN HET GEZAG

41. 1. Als volgens algemeen of bijzonder recht het advies van de Raad nodig is, is het voor de geldigheid voldoende dat de Hogere Overste de mening van ieder raadslid apart vraagt, ook al is dat per telefoon, wanneer het nl. gaat om een onvoorziene en dringende zaak en de Raad niet gemakkelijk en vlug bijeengeroepen kan worden.

2. In gevallen waarin de toestemming van de Raad nodig is, moet de algemene wet worden toegepast (cf. can. 127).

42. Religieuzen en gemeenschappen die pastoraal werk op zich nemen binnen het territorium van een andere Provincie, inclusief Vice-provincie en Regio's, moeten ervoor zorgen zich te integreren in het apostolisch religieus project van die Provincie, Vice-provincie of Regio.

43. Elke samenwerking in de lijn van het vorige Statuut, veronderstelt de goede verstandhouding tussen provinciale besturen en het recht van tussenkomt door het Algemeen Bestuur. In normale gevallen moet een schriftelijk akkoord die onderlinge verstandhouding vastleggen.

44. Voor de oprichting van een Provincie gelden de volgende criteria:

1. beschikken over een gemeenschappelijk project van apostolisch religieus leven dat voldoende is uitgewerkt en uitgetest;

2. beschikken over de nodige structuren die eerste en voortgezette vorming verzekeren;

3. autonomie op financieel gebied;
4. kunnen rekenen op een voldoende aantal religieuzen om de eigen ontwikkeling veilig te stellen;
5. de verplichting op zich nemen dat een behoorlijk aantal religieuzen aan missiewerk gaat doen, hetzij op internationaal niveau, hetzij via een inzet voor de armen en randmaatschappelijken van het eigen land.

45. Tussen twee algemeen kapittels in moeten de provincies minstens één Provinciaal Kapittel houden.

46. In elke Provincie zal jaarlijks, zo mogelijk, een vergadering plaatsvinden die openstaat voor alle confraters, als middel tot medeverantwoordelijkheid, deelname van allen en onderlinge eenheid. Provinciale Statuten zullen het verloop ervan vastleggen.

47. Al wie rechtens zitting heeft in het Kapittel, op welke titel dan ook, heeft ook de plicht zitting te nemen. Als iemand om een ernstige reden verhinderd mocht zijn, moet hij dat tijdig aan de Provinciaal meedelen.

48. Alle religieuzen en gemeenschappen hebben het recht brieven aan het Kapittel te richten om de thema's die zij belangrijk vinden voor te leggen. Het Kapittel moet beslissen over tijd en wijze waarop de brieven worden behandeld. Zij moeten ter beschikking blijven van alle kapitulanten.

49. In normale gevallen verlopen verkiezing en besluitvorming in het Kapittel volgens de normen van het algemeen recht. Niettemin kunnen, om tot een akkoord te komen in zaken van

groter gewicht en voor verkiezingen van bijzondere aard, de provinciale Statuten een meerderheid eisen van tweederde van de leden met stemrecht, aanwezig op dat ogenblik.

50. De Provinciale Statuten moeten vastleggen:

1. de periodiciteit van de provinciaal kapittels;
2. hun samenstelling en de wijze van verkiezing van afgevaardigden als die er zijn;
3. de vorm waarin de convocatie wordt gesteld en de datum ervan;
4. de procedure van het Kapittel;
5. de periodiciteit van het canoniek bezoek van de Provinciaal aan de Provincie;
6. de interne organisatie van de Provincie en haar onderdelen, in functie van de zending en van de innerlijke eenheid.

51. Het Provinciaal Bestuur zal aan het Kapittel verslag uitbrengen van zijn werkzaamheden en van de situatie van de Provincie, in het licht van de doelstellingen vastgelegd door het vorig Kapittel en van de richtlijnen van de Congregatie.

52. De kapittelbesluiten, eenmaal goedgekeurd en bevestigd, blijven van kracht tenzij ze door een ander Kapittel worden gewijzigd of afgeschaft.

53. De Provinciaal Overste wordt gekozen op de manier die door de provinciale Statuten wordt vastgesteld. In het verkiezingsproces moet altijd ruimte zijn voor een of ander soort persoonlijke en uitdrukkelijke tussenkomst van alle geproefste leden van de Provincie.

53B. De provinciale en vice-provinciale vicarissen moeten aan dezelfde voorwaarden voldoen als de provinciaal oversten en vice-provinciaals, te weten: 30 jaar zijn 5 jaar geprofest.

54. Als om ernstige redenen, waarmee de Generale Raad het eens is, de Algemeen Overste de keuze van de Provincie niet bevestigt, is het passend dat hij die redenen aan de betrokken confrater mededeelt. In zo'n geval gaat men binnen een maand over tot een nieuwe verkiezing.

55. Om de onderlinge eenheid en samenwerking tussen verschillende provincies te bevorderen zijn er "Interprovinciale Conferenties" als hulpmiddelen tot medeverantwoordelijkheid voor de eenheid en bezieling van de Congregatie.

56. De oprichting van een Conferentie komt toe aan het Algemeen Bestuur, nadat de betrokken Hogere Oversten zijn gehoord.

57. Als een Hogere Gemeenschap van Conferentie wenst te wisselen, moet ze, na de mening van de twee betrokken conferenties gehoord te hebben, aan het Algemeen Bestuur machtiging vragen.

58. De Interprovinciale Conferenties:

1. stellen criteria vast voor haar samenstelling en voor haar operationele structuur;

2. bestuderen middelen voor een beter functioneren en, concreet, voor praktische samenwerking van de gemeenschappen die er deel van uitmaken, vooral op het gebied van de eerste en voortgezette vorming, de solidariteit op financieel gebied en een betere verdeling van het beschikbare personeel.

59. De Provinciaal Overste kan zijn recht om de Provincie te vertegenwoordigen delegeren. De provinciale Statuten moeten de manier aangeven voor de oprichting van zo'n delegatie opdat ze het gewenste effect heeft.

60. Het is passend dat de Provinciaal Overste een frequente briefwisseling onderhoudt met de Algemeen Overste, om de eenheid van de Provincie met de Congregatie als zodanig te versterken. De brieven moeten de informatie bevatten die nodig is om op de hoogte te blijven van de actuele situatie van de Provincie in al haar verschillende aspecten.

61. De Algemeen Overste zal met instemming van zijn Raad een Vice-provincie alleen maar oprichten als ze, onder de verstandige leiding van de Provincie waarvan ze deel uitmaakt, de mogelijkheid biedt tot die graad van rijpheid te komen die haar toestaat zelf Provincie te worden.

62. Bij de oprichting van een Vice-provincie moeten: de volgende criteria in acht worden genomen :

1. een religieus en apostolisch project;
2. een zekere zelfstandigheid om het te kunnen realiseren;
3. voldoende mogelijkheden om goed gestructureerde gemeenschappen te organiseren;
4. een voldoende aantal religieuzen (ongeveer 20);
5. een project hebben voor de vorming van nieuwe kandidaten, en het personeel om het te realiseren.

63. De Algemeen Overste zal slechts machtiging geven voor de oprichting van een Regio, na een proefperiode van minstens drie jaar en onder voorwaarde dat haar religieus en apostolisch

project zich organisch invoegt in de zending van de plaatselijke Kerk en in de algemene ontwikkeling van de Congregatie.

64. De Algemeen Overste moet ook eisen dat er een juridisch Statuut is van de Regio, waarin duidelijk staat in hoever de Regio autonoom is, plus de wederzijdse verplichtingen van Provincie en Regio.

65. Genoemd juridisch Statuut moet altijd de volgende punten bevatten:

1. een geografische omschrijving van het gebied van de Regio;

2. het gemeenschapsleven en het apostolisch leven;

3. het plaatselijk en regionaal bestuur: hun bevoegdheden en de wijze van verkiezing;

4. een vormingsplan voor mogelijke kandidaten voor de Congregatie;

5. de regeling van de financiën.

66. Als in een Regio confraters uit verschillende provincies werkzaam zijn, moet de Provinciaal die verantwoordelijk is voor de Regio, regelmatig andere provinciaals op de hoogte houden van de situatie van die confraters en hun integratie in het project van de Regio.

66B. 1. Wanneer een groep confraters niet de noodzakelijke voorwaarden vervult om een Provincie, Vice-provincie of Regio te zijn, en het niet mogelijk of aangewezen lijkt ze onder te brengen in een andere Hogere Gemeenschap, kan de Algemeen Overste een Delegatie oprichten.

2. De oprichting, wijziging of opheffing van een Delegatie komt toe aan de Algemeen Overste met instemming van zijn raad, na overleg met de betrokken confraters.

3. De overste van de Delegatie beschikt over de bevoegdheden die hem door de Algemeen Overste worden gedelegeerd en dit volgens het Statuut dat voor elke geval apart wordt goedgekeurd door het Algemeen Bestuur.

4. De Delegatie heeft een project voor apostolisch religieus leven (PARL) dat zich organisch integreert in de zending van de lokale Kerk en in het geheel van de Congregatie.

67. 1. Elke Hogere Gemeenschap heeft recht op minstens één gekozen vertegenwoordiger.

2. Het aantal afgevaardigden van elke Hogere Gemeenschap zal worden bepaald door de Algemeen Overste met instemming van zijn Raad, nadat vooraf overleg is gepleegd met de Hogere Oversten in de twee jaar voorafgaand aan het Algemeen Kapittel. Hierbij wordt gestreefd naar een evenredige toewijzing van het aantal afgevaardigden.

3. Met instemming van zijn Raad, bepaalt de Algemeen Overste, voor elk geval apart, de manier waarop de delegaties die er zijn, op het Algemeen Kapittel zullen vertegenwoordigd worden.

68. Bij de verkiezing van afgevaardigden:

1. hebben alle eeuwig geprofeste religieuzen passief stemrecht;

2. moeten minstens 50% van de stemgerechtigden van hun recht gebruik maken;

3. zal elke Hogere Gemeenschap haar eigen methode volgen voor de verkiezing van de afgevaardigden.

69. Als een gekozen afgevaardigde om een goede reden, die door de Algemeen Overste wordt aanvaard, niet kan deelnemen aan het Algemeen Kapittel, zal zijn plaats worden ingenomen door de religieus die in aantal stemmen volgt op de gekozen afgevaardigde(n), ook al zou hij niet de absolute meerderheid hebben behaald.

70. De aankondiging van het Algemeen Kapittel wettigt de verkiezing van de afgevaardigden voor het Kapittel die in de hogere gemeenschappen moet plaatsvinden.

71. In de convocatie moeten de leden vermeld staan die het Kapittel zullen samenstellen, ook plaats en datum van het Kapittel, plus een voorstel van de doelstellingen en de thema's die behandeld moeten worden.

72. Het Algemeen Bestuur zal tijdig alle kapittelleden een verslag doen toekomen over zijn bestuursperiode en over de situatie waarin de Congregatie zich bevindt, vooral bezien in het licht van de besluiten en richtlijnen van het vorige Algemeen Kapittel.

73. In geval van een Buitengewoon Algemeen Kapittel kan de Algemeen Overste de termijn, voorzien voor aankondiging en convocatie, inkorten, na de mening van de Hogere Oversten gehoord te hebben en met instemming van zijn Raad.

74. Voor het Algemeen Kapittel geldt hetzelfde wat in statuut 48 staat over het Provinciaal Kapittel, nl. het recht van confraters

en gemeenschappen om brieven te schrijven aan het Kapittel en de wijze hoe ze te behandelen.

75. Behoren mede tot het takenpakket van het Algemeen Kapittel:

1. de verkiezing van de secretaris van het Kapittel;
2. de beslissing over procedure, thema's en agenda-verdeling over de kapittelperiode.

76. Alle kapittelleden zijn verplicht deel te nemen aan het Algemeen Kapittel en aanwezig te zijn op de dag waarop het begint. Bij verhindering, moet dit aan de Algemeen Overste worden meegedeeld.

77. Het Algemeen Kapittel begint met de votiefmis van de Heilige Geest.

78. Tijdens het Kapittel zal er een tijd zijn voor retraite.

79. Voor de verslagen van het Kapittel moeten de volgende regels in acht worden genomen:

1. Het Kapittel hecht zijn goedkeuring aan de verslagen van elke kapittelzitting.

2. Eveneens wordt een besluit genomen over de gang van zaken rond indiening en bestudering van correcties op de verslagen van de dagelijkse zittingen.

3. Van elke zitting worden de verslagen, eenmaal goedgekeurd, ondertekend door de voorzitter en de secretaris van het Kapittel.

4. De verslagen van de verkiezingen worden medeondertekend door de stemopnemers.

5. De complete verslagen van het Kapittel worden door alle kapittelleden ondertekend.

80. In normale gevallen fungeren de jongste kapittelleden als stemopnemers.

81. Op de eerste dag van de verkiezing van de Algemeen Overste wordt eerst een Mis van de Heilige Geest gelezen.

82. 1. De verkiezing van de Algemeen Overste moet worden voorafgegaan door een peiling, waarbij elke stemgerechtigde twee namen van zijn voorkeur opschrijft.

2. Als één of meerderen van hen die stemmen kregen bij genoemde peiling, besluiten hun kandidatuur in te trekken, zal het Kapittel beslissen of het nog een peiling wenst.

83. Na de verkiezing van de Algemeen Overste wordt God dank gebracht met een geëigende liturgieviering.

84. Bij de verkiezing van de generale raadsleden moet het Kapittel ervoor zorgen dat de grootst mogelijke vertegenwoordiging van de Congregatie verzekerd is.

85. 1. De leden van het Algemeen Bestuur behouden in hun provincie wel het actief, maar niet het passief stemrecht.

2. De religieuzen die door de Algemeen Overste worden geroepen voor een dienst in het generaal huis, bewaren hun actief stemrecht in hun oorspronkelijke gemeenschap, maar verliezen het passief stemrecht voor die functies die onverenigbaar zijn met de dienst waartoe ze geroepen werden.

86. Het algemeen Bestuur kan de nodige commissies of werkgroepen oprichten om haar taak naar behoren te kunnen vervullen.

Als belangrijk hulpmiddel van het Algemeen Bestuur bij zijn taak de hele Congregatie te bezielen in dienst van de eenheid, zal er een Communicatiecentrum zijn dat bevoegd is om, onder de verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur, de initiatieven te nemen die nodig zijn.

87. [Opgeheven door het algemeen Kapittel van 2006.]

88. De Uitgebreide Generale Raad moet minstens eenmaal tussen twee algemeen kapittels bijeenkomen ter bevordering van de eenheid tussen de hogere gemeenschappen en van de medeverantwoordelijkheid ervan met het Algemeen Bestuur.

89. De convocatie ervan komt de Algemeen Overste toe, met goedvinden van zijn Raad, na voorafgaande raadpleging van de betrokkenen over datum en plaats van de ontmoeting.

90. De agenda voor elke Uitgebreide Generale Raad wordt, na voorafgaande raadpleging van de hogere gemeenschappen, vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

91. De Uitgebreide Generale Raad die het dichtst ligt bij het volgend Algemeen Kapittel, maakt een agenda daarvoor klaar en doet voorstellen met het oog op verkiezing van de generale raadsleden, waarop het Algemeen Kapittel zich zal moeten inspireren om de vertegenwoordiging te bereiken waarover Statuut 84 spreekt.

BEHEER VAN DE TIJDELIJKE GOEDEREN

92. De criteria van gerechtigheid, solidariteit en naastenliefde, die ons omgaan met tijdelijke goederen moeten doordringen, dienen bijzonder duidelijk aanwezig te zijn bij de indienstneming van personeel, de keuze van beleggingen en de naleving van het arbeidsrecht en het sociaal recht.

93. Het beheer van de goederen van de gemeenschap moet gescheiden worden van het beheer van de middelen voor de pastorale werken van die gemeenschap.

94. Elke Hogere Gemeenschap zal trachten zelf op te komen voor haar eigen noden en zich beijveren haar deel bij te dragen aan de onderlinge eenheid en solidariteit waarvan de Constituties spreken (cf. Statuut 100).

95. De kapittels van de hogere gemeenschappen zullen regels opstellen voor het beheer van hun goederen en erover waken dat dit beheer dient ter vervulling van de zending van de Congregatie volgens het project van elke Provincie; dit tot eenheid onder de leden en gemeenschappen ervan, en tot solidariteit met de noodlijdenden.

96. 1. Het komt het Algemeen Kapittel toe een systeem te ontwerpen voor de bijdragen van de hogere gemeenschappen in de onkosten van het Algemeen Bestuur.

2. In geval van nood en na raadpleging van de Hogere Oversten kan het Algemeen Bestuur een buitengewone aanslag vaststellen.

97. De Algemeen Overste kan, met goedvinden van zijn Raad, na de betrokken oversten en raadsleden gehoord te hebben, om een goede reden de goederen van één rechtspersoon van de Congregatie naar een andere overhevelen, steeds rekening houdend met de wil van de weldoeners en andere rechten.

98. Wat in de voorafgaande Statuten (nr. 96 en 97) op algemeen niveau wordt opgemerkt, kan, *mutatis mutandis*, op het Provinciaal Kapittel en het Provinciaal Bestuur worden toegepast.

99. Het mandaat van de Algemeen Econoom mag niet langer zijn dan dat van de Algemeen Overste zelf. Het kan wel onbepaald hernieuwd worden.

100. Behalve het vastgestelde in art. 145 en 146 van de Constituties moet de Algemeen Econoom:

1. jaarlijks aan het Algemeen Bestuur verslag uitbrengen over het beheer van de gelden en van de roerende en onroerende goederen onder zijn beheer;

2. wanneer het ogenblik daarvoor gekomen is, aan het Algemeen Bestuur plannen voorleggen voor de belegging van de fondsen van de generale kas;

3. in nauw contact met het Algemeen Bestuur de onderlinge communicatie en eenheid van de provinciale economen bevorderen, om met de hulp van allen te komen tot:

- a) het inventariseren van de materiële situatie van de Congregatie in haar geheel en het up to date houden van deze inventarisatie;

- b) wederzijdse hulp tussen de provincies vergemakkelijken;
- c) projecten van materiële hulp, in of buiten de Congregatie, coördineren, projecten die zijn aangenomen door verschillende provincies of door de hele Congregatie.

4. de financiële verslagen opstellen bestemd voor het Algemeen Kapittel en ze aan het Algemeen Bestuur voorleggen.

5. een jaarlijkse begroting opstellen en die ter goedkeuring aan het Algemeen Bestuur voorleggen.

101. De Algemeen Econoom wordt bijgestaan door een commissie van minstens twee experts, religieuzen of leken.

102. De Algemeen Econoom wordt door het Algemeen Bestuur geraadpleegd over de financiële gevolgen van belangrijke beslissingen.

103. De Provinciaal Econoom heeft, *mutatis mutandis*, ten opzichte van het Provinciaal Bestuur en de plaatselijke economen dezelfde functie als de Algemeen Econoom heeft ten opzichte van het Algemeen Bestuur en de provinciale economen, inclusief datgene wat in het voorafgaand Statuut werd gezegd.

104. Voor toepassing van Statuut 101 in de provincies moet men er rekening mee houden dat:

1. De criteria voor samenstelling en benoeming van de leden van deze commissie op provinciaal niveau, worden vastgesteld door het Provinciaal Bestuur.

2. De Provinciaal Econoom moet de jaarlijkse begroting en balans die hij aan het Provinciaal Bestuur moet voorleggen eerst door de commissie laten evalueren, en ook het financieel-

economisch verslag dat hij het Provinciaal Kapittel moet voorleggen.

3. Eveneens moet hij regelmatig met de commissie de beleggingspolitiek evalueren.

105. Het Provinciaal Bestuur stuurt jaarlijks een door de Provinciaal Econoom opgemaakt verslag over de economische situatie van de Provincie aan het Algemeen Bestuur.

106. 1. Onder gewoon beheer wordt verstaan:

a) die handelingen welke vereist zijn om de goederen vruchtbaar te maken voor of dienstbaar aan hen voor wie ze bestemd zijn, ook al zijn daar grote onkosten mee gemoeid of scheidt dat verplichtingen van rechtswege;

b) onderhoud en herstel van de goederen;

c) personeelskosten;

d) betaling van schulden op korte termijn uit de gewone inkomsten van de betreffende gemeenschap.

2. Handelingen van buitengewoon beheer zijn:

a) vervreemding van roerende en onroerende goederen die het basisinkomen leveren voor het onderhoud van een communititeit of een zelfstandige vorm van apostolaat;

b) die handelingen waarbij het eigendom van een rechtspersoon die eigenaar is kan worden benadeeld;

c) die handelingen welke de grenzen of modaliteiten, vastgesteld door de kapittels - Algemeen Kapittel voor de Congregatie, Provinciaal Kapittel voor een Hogere Gemeenschap - te boven gaan.

107. Bij de handelingen van buitengewoon beheer:

1. kan de Provinciaal Overste met goedvinden van zijn Raad machtiging geven tot financiële operaties tot 70% van de som die de Congregatie voor de Religieuzen heeft vastgesteld als limiet voor speciaal verlof van Heilige Stoel.

2. kunnen de Vice-provinciaal Overste en de andere oversten van de Provincie, met goedvinden van hun respectieve Raad, machtiging geven tot het doen van uitgaven tot die hoogte waartoe de Provinciaal Overste met zijn Raad gedelegeerd heeft;

3. wanneer deze limiet overschreden wordt, is, naargelang de competenties, machtiging nodig van de Provinciaal of de Algemeen Overste met goedvinden van hun respectieve Raad, en, in de gevallen voorzien door het algemeen recht, van de Heilige Stoel.

108. Naast datgene wat op andere plaatsen van ons recht wordt gezegd, is het de taak van elke econoom:

1. te zorgen voor het gewone beheer van de goederen die onder zijn bevoegdheid vallen;

2. regelmatig rekenschap te geven van zijn beheer aan zijn overste;

3. in open gesprek te blijven met de gemeenschappen over zijn beheer;

4. de inventaris van roerende en onroerende goederen up to date te houden.

HET VERLATEN VAN DE CONGREGATIE

109. Voor de schatting van het patrimonium dat moet worden teruggegeven aan de confrater, zal men altijd rekening houden met de beschikkingen van Art. 27 van de Constituties.

Overeenkomsten van Artikelen en Statuten

ARTIKEL	STATUT	ARTIKEL	STATUT
14	1	86	40
17	2	89	66B
20	3	94	41
26	4	101	42, 43
29	5, 6	102	44
35	7	103	45, 46
36	8	104	47, 48
39	9	105	49
42	10	106	50, 51
45	11	109	52
46	12	111	53, 53B, 54
47	13	113	55-58
49	14	114	59, 60
50	15	115	61, 62
52	16	119	63-66
53	17	124	67-69
55	18	126	70-73
58	19, 20	128	74-80
59	21	129	81, 82
62	22	130	83
66	29	131	84
67	30, 31	133	85
72	32	136	86
73	33, 34	139	88-91
74	35	142	92
75	36, 37	144	93-98
81	22B, 22C	145	99-105
82	38	146	106-107
84	39	147	108
		150	109

